

Izmišljeni problemi

Andrej Marinc obiskal Pletenje — Odnosi z verskimi skupnostmi so urejeni

V ponedeljek, 26. julija, je predsednik republiškega izvršnega sveta Andrej Marinc v spremstvu podpredsednika komisije SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi Tone Poljšaka obiskal kartuzijanski samostan Pletenje.

Samostan je gostoma razkazal sedanji prior Janez Drolc. Po ogledu so se pogovorili o odnosih med našo družbo in verskimi skupnostmi, kakor jih je potrdila naša družbena praksa in uredil pred kratkim sprejeti republiški zakon. Marinc je v razgovorih omenil tudi, da določeni krogi poskušajo izrabljati te odnose in jih prikazati kot problematične; v tujini naj bi tako namigovali na slabo notranjo trdnost Jugoslavije in mednarodni položaj naše države. Ne nazadnje lahko prištevamo take poskuse k tistim, s katerimi poskušajo nekateri odtegniti pozornost svetovne javnosti od upravičenih zahtev slovenske manjšine v Avstriji.

Pred slovesom se je Andrej Marinc pogovoril tudi s 95-letnim dr. Edgarem Leopoldom, ki je bil prior samostana Pletenje v času NOB, ko je samostan sodeloval s partizani.

TREBNJE: KRI REŠUJE ŽIVLJENJA

Jutri pripravljajo občinski odbor Rdečega križa v Trebnjem krvodajalsko akcijo od 6. do 13. ure v prostorih osnovne šole v Trebnjem. Krvodajalce bo vozil v Trebnje avto-bus po naslednjem voznem redu: iz Mokronoga ob 6.30, Pušcave 6.35, Prelesja 6.40, Sentruperta 6.45, Slovenske vasi 6.50, Mirne 6.55 in Gomile ob 7. uri. S Čateža bo avto-bus odpeljal ob 8.30, v Veliko Loko bo prišel ob 8.40, izpred tozda Donit pa bo peljal ob 9. uri. Občinski odbor RK prosi vse zdrave občane, da bi se udeležili te človekoljubne akcije in darovali kri tistim, ki so jo potrebni. Smo sredi poletja, ko je, žal, tudi največ hudih prometnih nesreč, zato je treba več krvi.

ŽITO JE POD STREHO — Na Dolenjskem so letošnji pridelek pšenice spravili pod streho pred deževjem, ki je v minulih dneh prišlo tudi v naše kraje. V Mirenski dolini so med prvimi poželi pri Flajsovih v Vodalah pri Trzišču, od koder je tudi posnetek. (Foto: Alfred Železnik)

Trdni v vseh preizkušnjah

Spomenik na Bizeljskem oživlja trpljenje in junaštvo obsojencev — Marko Bulc: „Obsojamo preštevane Slovencev v Avstriji in pozivamo svet, da ji pove resnico“

S sobotno slovesnostjo na Bizeljskem se je Posavje pridružilo praznovanju 35. obletnice vstaje slovenskega naroda. Ljudstvo Obsojencev se je poklonilo trpljenju izgnancev, junaštvu borcev za svobodo ter bratstvu in enotnosti, ki ju že stoletja spletajo prijateljske vezi med Slovenci in Hrvati na bregovih Sotle. Trdnost in neomajnost ljudi, ki so se kalili v zgodovinskih preizkušnjah, izpričuje tudi spomenik, s katerim ta del Slovenije oživlja tragiko in veličarja, da narod, ki je preživel eno smrtno obsodbo, ne sme nikoli dovoliti, da se takšna usoda še kdaj ponovi.

V množici ljudi, ki je prisostvovala odkritju spomenika na Bizeljskem, so bili nekdanji izgnanci, borci in aktivisti s Kozjanskega, iz Hrvaškega Zagorja in Zagreba ter številni drugi gostje, med katerimi je predsednik odbora za postavitev spomenika prisrčno pozdravil predsednika predsedstva CK ZKS Franca Popita, rojaka Franca Setinca, generala Miha Butaro in predstavnike s Hrvaškega.

Slavnostni govornik, član CK ZKJ inž. Marko Bulc, je prikazal

trdno zakoreninjenost ljudstva v obsojenski zemlji, ki niti v dneh največjega trpljenja ni zgubilo upanja v svobodo. Z Bizeljskega so Nemci 1941 izgnali 90 odst. prebivalstva in to območje je kljub temu dalo 82 borcev in aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja.

„In prav v času, ko se z odkritjem spomenika poklanjamo trpljenju izgnancev pod nacizmom in borcem, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo,“ je dejal tov. Bulc, „smo pričča oživljanju velikomemnega nacionalšovinizma v sosednji Avstriji, na samem pragu nove Jugoslavije. O tem pričajo tako imenovana brambovska zborovanja in druge manifestacije Heimataidsta na Koroškem, katerih se udeležujejo pripadniki nekaterih proslulih Hitlerjevih enot. O tem pričča govorničenje, da med koroškimi Slovenci ni bilo partizanstva in da je bila osvoboditev nekaterih delov Avstrije po jugoslovanski armadi kot delu zavestne vojske kot invazija okupatorja. Pri tem seveda molče, kdo je bil v zadnji vojni napadalec in kdo okupator. O tem pričajo nastopi posameznikov, ki vsako izpovedovanje zavednosti Slovencev v Avstriji proučajo za ekstremizem in neljalnost do avstrijske države. In ta ista Avstrija krši državno pogodbo, ki pomeni njeno neodvisnost in katere podpisnik je tudi Jugoslavija. Zakoni o preštevani manjšine to najbolje dokazujejo. In prav je, da se vprašamo, kdo stoji za tem.“

Slovenci želimo v Avstriji najboljše sosedske odnose. To se ujema z izjavami najvidnejših predstav-

„PROTESTIRAMO Z VAMI“

Ob odkritju spomenika na Bizeljskem je Učo Štivec, predstavnik iz Desinca na Hrvaškem kot gost stopil na govorniško mesto in zbrani množici povedal tole: „Občani Desinca se pridružujemo proslavi dneva vstaje slovenskega naroda na Bizeljskem in z vami vred protestiramo proti šovinističnim ukrepom Avstrije nad slovensko manjšino na Koroškem.“ Udeleženci proslave so z veseljem pozdravili solidarnost, ki jo izražajo z nami prebivalci z one strani Sotle.

Z VILAMI GA JE ZABODEL

V nedeljo, 18. julija, je 56-letni Jože Štivec iz Sel-Sumberka z vilami zabodel v desno stran prsi 22-letnega sovaščana Vinka Kopača. Kopač je, tako trdijo priče, vodil vprego proti Strmčevemu travniku. Štivec je takrat rekel, da Kopač ne sme voziti po njegovi zemlji. Ker Kopač tega ni upošteval, ga je Štivec zabodel z vilami. Kopača zdravijo v ljubljanski bolnišnici.

nikov Avstrije. In če v praksi tega ni dovolj, ni greh na naši strani. Zato bomo odločno podpirali stališča predsednika Tita ob oobisku koroških Slovencev, stališča skupščine in izvršnega sveta SFRJ. Če so v Avstriji gluhi za naša opozorila, je verjetno prav, da angažiramo več glasov, vse naše prijatelje po svetu, pa tudi Organizacijo združenih narodov, da bodo povedali resnico.

Tovariš Bulc je nato govoril o uspehih samoupravnega planiranja in nadaljnjem razvoju kmetijstva, ki mu posvečamo vsak dan več pozornosti. V srednjeročnem planu razvoja Slovenije so tudi boljše obeti za razvoj Bizeljskega, ki mu zakon priznava položaj manj razvitega območja v republiki in ga vključuje v kumrovske nacionalni park.

JOŽICA TEPPEY

Kako rešiti reko Krko?

Ta mesec so na vrsti inšpekcijski ogledi

Nakopičeni problemi varstva okolja, med njimi tudi problem Krke, niso le subjektivne narave, temveč posledica vsesplošnega razvoja, davek višji življenjski ravni prebivalstva, širjenju mest in drugih naselij, davek hitremu razvoju industrije, so izjavljali na sestanku o onesnaževanju Krke v Kostanjevici tik pred zborom občanov, ki je zahteval čimprej-šnje ukrepanje.

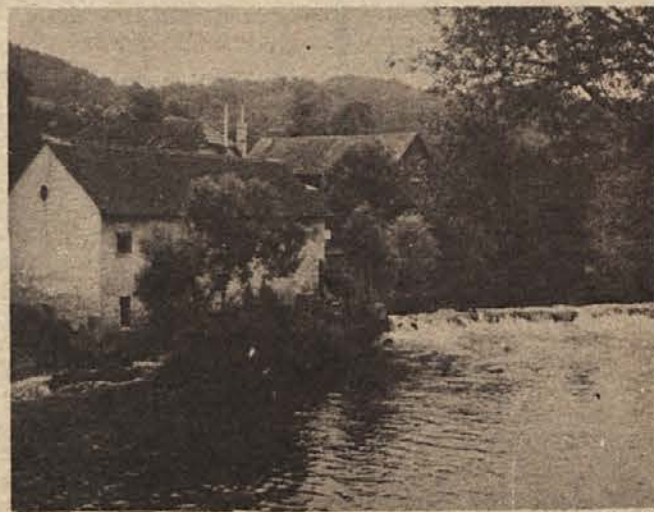
Sestanku so prisostvovali razen prizadetih Kostanjevčanov tudi predstavniki komisije za varstvo okolja SRS, Zveze vodnih skupnosti Slovenije, republiškega sekretariata za urbanizem, občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Krško.

Dogovorili so se, da bodo pristojne občinske, medobčinske in

republiške inšpekcije še ta mesec obiskale onesnaževalce Krke in opravile temeljite strokovne ogleda. O svojih ugotovitvah bodo natanko poročale, njihovo gradivo pa bodo uporabili pri določanju nalog za srednjeročne razvojne programe.

Občinske skupščine Novo mesto, Grosuplje, Krško in Brežice bodo vsaka za svoje območje pripravile sanacijske programe, nato pa sprejele samoupravni sporazum s finančnimi, kadrovskimi in rokovnimi obvezami. Opravljene naloge bodo septembra preverili na sestanku, ki ga bo sklicala republiška komisija za varstvo okolja. Tedaj naj bi sprejeli tudi nadaljnje naloge v akciji štirih občin za celovito rešitev reke Krke.

J. TEPPEY

KRKA — Kdaj bo spet čista, se sprašujejo ljudje, ki vrebivajo vzdolž njene struge. Občine Grosuplje, Novo mesto, Krško in Brežice pripravljajo programe za sanacijo reke na svojih območjih. Dokončen dogovor bo dal samoupravni sporazum za celovito rešitev umirajoče reke. (Foto: Jožica Teppey)

Zakonski „pospešek“ napreduje

Občinski komite v Črnomlju zadovoljen z uresničevanjem načel zakona o združenem delu v „vzorčnih“ delovnih organizacijah — V javnih razpravah obudili misli na integracije

Črnomaljski partijski komite je nedavno razpravljalo o uresničevanju zakona o združenem delu, še posebej v tamkajšnji kmetijski zadruzi, ki je bila izbrana kot ena od petih delovnih organizacij, kjer naj bi to akcijo pospešili, oziroma se najprej organizirali v skladu z določili novega zakona.

Kot je ugotovil komite, so v zadnji pripravi analizo sedanjega stanja ter pripravili predlog za novo organiziranost. Iz predloga je raz-

vidno, da bo sedanjo enovito OZD sestavljalo šest tozdov.

Na občinsko pobudo bodo uresničili načela in duha novega zakona

PREPEVAL JE TRETJI ROD — V sredo, pred dnevom vstaje slovenskega naroda, so Ribnico obiskali člani Zarje, najstarejšega slovenskega pevskega zbora v Ameriki. Ribničani so jim v popoldanskih urah pred domom JLA pripravili prisrčen sprejem, žal pa je bilo gostov skoraj več kot meščanov. Precej bolje je bilo zvečer na koncertu, kjer se je gostitelj v počastitev dneva vstaje s slovensko pesmijo predstavil že tretji rod naših izseljencev. Na sliki: gostje iz Clevelanda pred ribniškim domom JLA. (Foto: Janez Pezelj)

še v nekaterih delovnih organizacijah. Za to so ustanovili posebne komisije, ki delajo z vso vnemo. Poleg tega delujeta posebni komisiji za povezovanje Bega in Obrtnega komuninega podjetja.

Ena od komisij pripravljajo tudi povezovanje osnovnih šol ter vzgojno-izobraževalnih organizacij. Zamisel o tovrstnem združenju je sicer starejša, obudili pa so jo med razpravami o osnutku zakona o združenem delu.

Po mnenju komiteja so akcijo uspešno zastavili v zadruzi, Bega, Obrtnem komunalnem podjetju in vzgojno-izobraževalnih organizacijah. Obsodbe vreden pa je odnos, ki so ga pokazali v sosednji Iskri, ki je bilo treba sklicati sestanek osnovne organizacije ZK z delovno skupino. Tega sestanka namreč ni bilo, zato je komite zahteval, naj se raziščejo vzroki, zakaj tega njegovega sklepa niso uresničili.

VREME

Nad Alpami in severnim Sredozemljem se še vedno zadržuje jedro hladnega in vlažnega zraka, ki povzroča predvsem v severozahodnih delih Jugoslavije sveže in spremenljivo vreme. Ob koncu tedna bo še spremenljivo vreme z občasnimi padavinami.

POMNIK OB VZNOŽJU VINOGRADOV NA BIZELJSKEM. Obkroža ga množica ljudi, ki je v soboto, 24. julija, prisostvovala njegovemu odkritju. Tragedijo tega dela Slovenije v zadnji vojni ponazarja 17 belih betonskih stebrov. Najvišji trije s peterokrako zvezdo na vrhu simbolizirajo Triglav — svobodno Slovenijo, o kateri so sanjali borci in izgnanci. Njegov projektant je inž. Karel Filipič iz Brežic. (Foto: Jožica Teppey)

tradicionalna zabavnoglasbena prireditev

ČATEŠKA NOČ

sobota, 7. avgust 1976

Otvoritev z ognjemtom ob 20. uri

Pavlihov satirčni kabaret:

ZELELI NISTE — POSLUŠAJTE

Zabavnoglasbeni program, humor,

ples do nedeljskega jutra

Vstopnina s parkirnino 50. din

SWEETHEARTS

zenski vokalno-instrumentalni sestav

DOBRI ZNANCI —

MARJANA DERZAJ, BRACO KOREN

PLAVI — vokalno-

instrumentalni sestav,

PAVLE VRCKO

MARTA PESTATOR, NINO VUČIČ,

MILENA STRAJNAR,

JANEZ HOČEVAR-RIFLE

Štiri ali pet urejenih kmetij ne bo rešilo kmetijstva v naselju z več deset kmečkimi posestvi, na katerih skorajda ni več mladih, za delo najspodobnejših ljudi. Taka opozorila v zadnjem času preraščajo v načrtovane razvoja kmetijstva za naselje ali vas. Spodbude prihajajo zlasti iz razprav o združenem delu, v katero naj bi se vključevali tudi kmetje in tako pospešili razvoj kmetijstva in vasi.

Nekateri kmetje imajo pomisleke, čeprav zelo resno razmišljajo o teh stvareh. Če bi se vsi mali kmetje povezali v zadruge, bi se obdelava polj s stroji sicer izboljšala, redili bi lahko nekaj več živine, na svojih kmetijah pa še vedno ne bi bili zadostno zaposleni in njihovi dohodki iz takega dela ne bi bili dovolj visoki. Tako razmišljanje pa vodi do spoznanja, da bi si dohodke lahko zvečali, če bi v združni oziroma v vaški ali kmečki skupnosti obdelovali tudi zemljo ostarelih kmetov. Pri vseh razpravah o združevanju dela in sredstev se poudarja nagrajevanje po delu, mišljena je tudi produktivnost oz. učinek, ki prinaša dohodek — ne po velikosti posestev, ki bodo vključena v združeno delo.

Dosedanje urejanje posameznih kmetij tako dobiva večje razsežnosti. Vaški kmetijski načrt presega meje posameznih kmečkih posestev, ne da bi posegel v lastništvo zemlje. Predvideva, katero neobdelano ali slabo obdelano zemljo ostarelih kmetov bi lahko obdelovali podjetni sosede. Z ostarelimi kmeti pa se ni treba meniti z vsakim posebej, ampak se njihova zadruga ali vaška kmetijska skupnost dogovori z vsemi za enotne pogoje zakupnine ali kako drugo obliko odkodnine. Tako bodo kmetje z manjšimi posestvi, ki želijo ostati kmetje, prišli do večje zaposlitve in dohodkov, ostarelim kmetom pa bo zagotovljeno več sredstev za preživljanje.

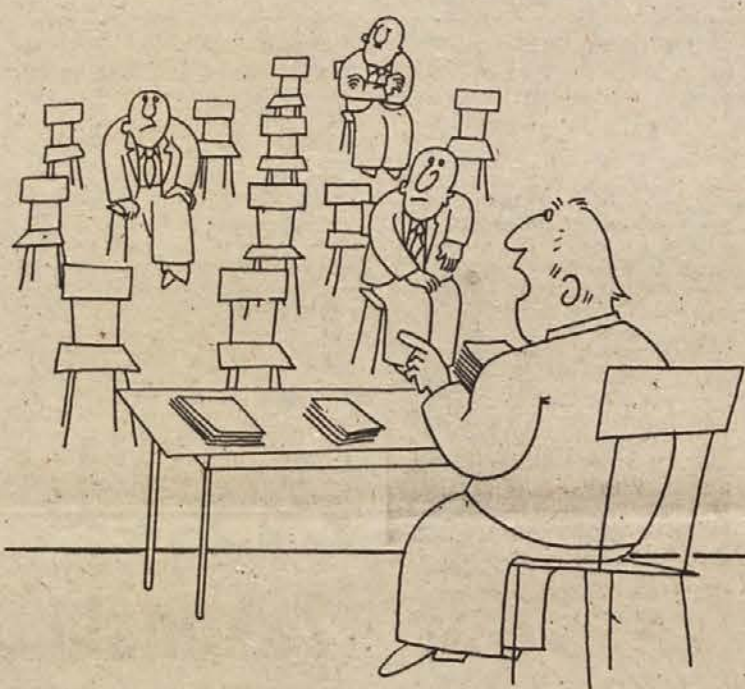
Pri takem združevanju dela in sredstev ni omejitve za kmete z zemljiškim maksimumom. Kmetje, ki menijo, da je 10 ali 20 ha kmetijske zemlje premalo za njihovo družino, ker bi s stroji lahko obdelovali več, bodo lahko dobili več zemlje za obdelavo, če so v bližini ostareli

kmetje brez naslednikov. Polek so že na voljo cele kmetije, zlasti v hribovitih krajih. Zemljo bodo seveda morali dobiti v dolgoročno obdelavo pod takimi pogoji, da bo dohodek z nje dovolj spodbuden.

Nekoliko drugače se bo treba lotiti združevanja dela in sredstev kmetov tam, kjer je še vedno kmečka prenaseljenost, npr. v Pomurju. Sedanje prenaseljenost blažijo z občasnim zaposlovanjem v tujini. Zato je tudi v tistih krajih precej neobdelane ali slabo obdelane zemlje. Ostareli kmetje, ki pričakujejo, da se bodo vrnilo sinovi ali hčere, pa zemlje ne bodo morali vključiti v združeno delo, če je ne bodo mogli obdelovati sami. Za veliko število malih kmetov ne bo dovolj dela le v kmetijstvu. Mnoge bo treba zaposliti v drugih gospodarskih panogah, da bi na kmetijah ostali le tisti, ki bodo imeli veselje do takega dela.

JOŽE PETEK

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

— Tovariši, na današnji seji bomo, čeprav smo nesklepčni, sprejeli sklope proti tistim delegatom, ki izostajajo in so zaradi njih seje nesklepčne.

Robot na Marsu — Po dolgih prizadevanjih se je 20. julija spustil na „rdeči planet“ modul. Med znanstveniki je vzbudila veliko skrb vest, da se je na tem kompliciranem aparatu pokvarila „ročica“, ki usmerja delovanje drugih aparatov. Še večje presenečenje pa je vzbudila vest, da so na televizijskem zaslonu opazili znake, ki kažejo na črki B in G ter na številko 2. Kaže, da gre zgolj za igro senc. Tla, kjer je pristal modul, so močno skalnata.

tedenski zunanjepolitični pregled

V tej številki ne bomo začeli s Srednjim vzhodom — to bi bilo preveč šablonsko. Zgoditi bi se moralo ne vem kaj. Pred našimi očmi se kažejo obrisi pete konference neuvrčenih v Colombo — našo delegacijo bo vodil predsednik Tito. Iz skromnega semena je zrastle veliko drevo. Prvo seme so položili v zemljo že leta 1955 — na konferenci azijskih in afriških držav v Bandungu. Drevo je dobilo prve veje leta 1961 na konferenci v Beogradu. Mnogi menijo, da je ta konferenca pomenila rojstno leto neuvrčenih.

Če odštejemo dežele vzhodnega in zahodnega tabora, praktično ni države, ki ne bi sodelovala s tretjim svetom. Tako imenujejo po svetu neuvrčene. Bivši indijski predsednik vazale Nehru je dejal tole: pokazali bomo svetu, da imamo še drugo pot kot kapitalizem in komunizem. Indija se je odločila za svojo pot — niti Vzhod niti Zahod.

Z zaupanjem gledamo v Colombo — vsa naša diplomacija se pripravlja za ta veliki dan. Vse naše diplomatske akcije so usmerjene tja. Želimo pokazati svetu, da se je po drugi svetovni vojni rodil nov svet. Bloki, ki jih vodijo vesile, so se zgodovinsko preživeli, svet se organizira na novih temeljih.

Druga naša akcija je usmerjena v zaščito pravic koroških Slovencev. Na Koroškem se je začela naša zgodovina, tu smo se naselili pred 1300 leti — tu ostanemo. Ta dežela je postala nemška šele pozneje — 976. Naš rod je imel na južnem Koroškem še do srede prejšnjega stoletja večino. Potem pa se je začel val germanizacije, ki se ni ustavil vse do novejšega časa. Avstrija je bila od 1938 do 1945 del velikega rajha, ki je hotel ponemčiti tudi našo deželo — Slovenijo in prek nje prodreti do Jadrana.

Na sestanku Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani je govornik o boju naših koroških Slovencev Mitja Ribičič. Dejal je, da se resnica o Slovincih na Koroškem težko prebija v svet. Tudi resnica o NOB se je težko prebivala. Apeliral je na naše izobražence naj z umetniško besedo obveste domačo in tujo javnost o boju koroških Slovencev.

Avstrija pripravlja letos jeseni preštevane koroških Slovencev. Naše stališče je, da je to samo manever, ki naj pokaže svetu, kako malo je Slovencev. V takih pogojih bo štetje vse prejkot objektivno. Nihče si ne bo upal priznati, da je Slovenec. Zato smo mi proti preševanju,

sploh vsakem štetju. To bi bil nož v naš vrat.

Na začetku smo rekli, da o Libanonu ne bomo pisali — mislili smo koj na začetku tega pregleda. Naša pripomba je: sredi dima ne vidiš ognja, sredi krščanske in južni muslimanski del. Vsi poskusi, da bi dosegli premirje, so propadli. Libanon je postal jabolko spora v širšem arabskem svetu.

Seveda ni ves Libanon v ognju, gori in poka samo tam, kjer pridejo interesi krščanske in muslimanske skupine navzkriž. Teško je že sedaj reči, kdo bo v Libanonu izgubil igro. Sirija se je zapletla v libanonski spor, v tem trenutku noče odnehati.

TELEGRAMI

RIM — Italija je še vedno brez vlade. Morda bo v trenutku, ko bo naš list prišel na svetlo, mandatar Andreotti že sestavil vlado. In potem — kakšna bo ta vlada? Vse kaže, da v njej ne bo komunistov. V tem smislu je na Italijo pritisnila Amerika, tudi kancler Schmidt je posvaril Italijo — ne bomo dali denarja.

LIZBONA — Novi portugalski zunanji minister je Medeiros Ferreira. Njegova prva izjava ni bila preveč vzpodbudna. Ferreira se je oddaljil od linije svojega predhodnika Antunesa. Novi minister je dejal, da je Portugalska del Zahoda. Vse kaže, da je na Portugalskem zmogala meščanska sredina in da desničarji krepijo svoje vrste. Na zadnjih parlamentarnih volitvah je KP Portugalske dobila samo 14,6 % glasov.

BRUSELJ — Belgijska vlada je praktično zamrznila cene. Belgijci menijo, da bodo tako preprečili rast življenjskih stroškov — inflacijo. V Švici so junija narasle cene samo za 4,5 % v primeri z lanskim junijem. To je zelo velik uspeh švicarskega gospodarstva.

KAMPALA — Uganda mora varčevati z nafto — Kenija je ustavila dovoz tega goriva. Ugandski predsednik Amin je zato prosil arabske dežele, naj preskrbe Uganda z nafto. Najprej se je obrnil na Kuvajt — izredno bogato arabsko deželo.

DJAKARTA — Portugalska in Indonezija sta se sporazumeli o priključitvi vzhodne polovice Timorja Indoneziji. S tem se je končal spor med obema državama. Menijo, da bo zdaj prišlo do obnove diplomatskih odnosov. V tem delu Timorja živi okrog 650.000 Indonezijcev.

TOKIO — NA Japonskem so zaprli bivšega japonskega premiera Tanako. Osumili so ga, da je prejel podkupnino od ameriške družbe Lockheed. Ta naj bi mu baje izplačala skoraj dva milijona dolarjev. Tanaka je bil eden izmed voditeljev vladajoče liberalne demokratske stranke.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Letošnjo 35. obletnico dneva vstaje slovenskega ljudstva smo sredi prejšnjega tedna počastili še posebno slovesno. V Dražgošah — tej znani partizanski vasi, kjer so borci Cankarjevega bataljona januarja 1942 bojevali eno najtežjih, pa tudi najslavnejših bitk naše NOB — je bila v četrtek osrednja proslava, združena z odkritjem veličastnega spomenika. Slovesnosti so se poleg številnih gostov udeležili preživeli borci Cankarjevega bataljona ter aktivisti in borci Gorenjske — slavnostni govornik je bil predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher.

Potem ko je orisal pomen dražgoške bitke med NOB, se je Sergej Kraigher podrobneje dotaknil najnovejšega razvoja dogodkov v zvezi s sosednjo Avstrijo ter tamkajšnjimi našimi narodnostnimi manjšinami — spregovoril je o zakonih glede „preštevavanja“, ki pomenijo, kot je poudaril, očiten poskus revizije državne pogodbe in enostranski diktat našim tamkajšnjim manjšinam. Val ogorčenja je ob tem zajel vso našo javnost, ki izraža podporo boju naših manjšin v Avstriji, je dejal Kraigher.

Na koncu svojega govora je Sergej Kraigher spregovoril tudi o nadaljnjem razvoju socialističnega samoupravljanja in o krepitvi položaja delavcev in delovnih ljudi z uvajanjem novega zakona o združenem delu ter sprejetjem srednjeročnih razvojnih planov, pri čemer je poudaril, da pomenita družbeni plani SRS in SFRJ pomemben uspeh pri krepitvi naše socialistične skupnosti.

Tokrati dan vstaje smo Slovenci proslavili tudi s pomembno delovno zmago — minulo sredo je bila v Celju slovesna otvoritev dograjene štajerskega odseka „Slovenice“, dela avto ceste, zgrajenega v okviru naših prizadevanj za izpopolnitev oziroma dograditev naše cestne mreže. Slavnostni govornik na

tej otvoritvi je bil predsednik republiškega IS Andrej Marinc.

In ko smo že pri proslavah — v nedeljo so na Nanosu odkrili spomenik primorskemu partizanskemu borcu in narodnemu heroju Janku Premrlu-Vojku, dan pred tem pa na Bizeljskem spomenik mnogim medvojnimi izgnancem s tistega območja. Na Bizeljskem je bil govornik ing. Marko Bulc, vodja slo-

venske delegacije v skupščini SFRJ, na Primorskem pa predsednik slovenske skupščine dr. Marijan Brečelj. Oba sta se v svojih govornih dotaknila perečih odnosov s sosednjo Avstrijo, pri čemer je dr. Brečelj posebej poudaril, da kar najodločnejše protestiramo proti sedanjemu početju avstrijskih oblasti in izjavljamo, da se bosta tako Slovenija kot vsa Jugoslavija vedno zavzemali za pravice naših ljudi na Koroškem in Gradiščanskem.

Samo še omenimo, da so bile ob letošnjem dnevu vstaje na slavnostni seji republiškega odbora ZB NOV Slovenije dan pred tem podeljene nagrade vstaje slovenskega naroda. Letošnji nagradenci so bili: Mirko Fajdiga, Boris Kobe, Radko Polič, Franc

Štrekelj, Janez Vipotnik, Maks Zadnik in skupina avtorjev slovenskega dela Zbornica dokumentov in podatkov o NOB.

Kot smo že poročali, so na seji zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ prejšnji teden (v torek) vse delegacije sprejele družbeni plan razvoja Jugoslavije do leta 1980. Predsednik ZIS Džemal Bijedić je ob tem dejal, da so sedaj pred nami trije pomembni cilji, ki naj bi pripomogli k naglejšemu družbenoekonomskemu razvoju naše dežele: ustavna sprememba družbenoekonomskih odnosov, spremembe v gospodarski strukturi dežele in pa prehod na intenzivnejši razvoj, ki bi temeljil na kvalitetnem gospodarjenju. Vsi vemo, je ob tem dejal Bijedić, da bodo prva leta tega plana terjala od nas izredne napore in morda tudi odrekanja — tudi gotovo je, da bodo naši samoupravljalci z zavestnimi močmi premagali te težave, saj bo to pomenilo, da bomo kmalu stopili na pot ekonomskega in družbenega napredka.

Na seji izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije so prejšnji teden posebej spregovorili o tem, da bi čimveč otrok morali šolati usmerjeno. Ugotovili so, da se letos kar 2500 slovenskih otrok, ki so dokončali osemletko, ni vpisalo na srednje šole. Za vpis v gimnazijo je bilo mnogo več interesentov kot za vpis na srednje strokovne šole ter na šole za KV delavce. Za tak položaj — so kritično ugotovili — je kriva premajhna obveščena učencev, pa tudi neustrezna politika nagrajevanja, saj le-ta temelji bolj na spričevalih kot pa na dejanskem delu. Sedanje stanje, ko je bilo nadaljevanje (gimnazijskega) srednješolskega izobraževanja za mnoge kar iznadenoma onemogočeno, so ocenili kritično. To jesen naj bi se nevpisani učenci usmerili v obrtne šole — predvsem v tiste, kjer najbolj manjka izšolanih kadrov.

Deževje v zadnjih dneh je sicer dokaj odpodilo turiste, zato pa je razveselilo kmetovalce, saj je dež že kar dobro namočil porej razsušeno zemljo. Ob tem tudi iz južnih krajev (od koder sicer prihajajo vesti o hudih poplavih — npr. v Bosanski krajini) poročajo, da žetev pšenice dobro napreduje in da bomo na pšeničnih poljih družbenega sektorja — v Vojvodini dosegli zgleden donos letine.

ODDIH NA PAGU – Kočevska podjetja LIK, KTK, Inkop in Tekstilana imajo na Pagu v namenu počitniške domove, kjer znaša dnevna oskrba za člane kolektivov 65 din, za druge pa 100 din. V domovih se delavci kar dobro počutijo, tudi vreme so do zdaj imeli. (Foto: France Brus)

UDARNIŠKI DAN V RATJAH – Mladinke in mladinci iz brigade „Dr. Pavel Lunaček“ so imeli minulo soboto dopoldan v suhokranjskih Ratjah udarniški dan, na katerem so sodelovali tudi domačini. Na sliki: brigadirke zasipujejo vodovodne cevi. (Foto: Janez Pezelj)

PRIDNI VAŠČANI – V tem tednu naj bi dobili asfalt tudi v Gabrijelah. Minuli teden so vaščani še hiteli z nekaterimi deli. O vojakih iz enote starešine Veljkovića so govorili samo v presežkih. Če jim vojska ne bi pomagala pri zemeljskih delih, ne bi mogli položiti asfalta. (Foto: Železnik)

TABORENJE NA GORJANCIH – Od 10. do 18. julija so v vasi Drage na Gorjancih taborili taborniki TO Pugled iz Vevč. Ježki, Kresničke in Fazani so izjavljali, da so Gorjanci zanje pravo odkritje, še posebej pa so navdušeni nad ljudmi. (Foto: A. Bartelj)

Koliko smo v slovenske petletke?

Iz že sprejetega osnutka družbenega načrta do leta 1980 je jasno razvidna pot, ki jo namerava prehoditi Slovenija v naslednji petletki. Kot pravi predsednik izvršnega sveta inž. Andrej Marinc, je s tem dokumentom zastavljenih več pomembnih smotrov, ki bodo v načrtovanem obdobju v ospredju prizadevanj. Osrednja pozornost bo veljala nadaljnemu uveljavljanju socialističnega samoupravljanja, večjo in hitrejšo rast družbeno-ekonomskega razvoja pa bomo lahko dosegli le, če bomo dosledni tudi pri uveljavljanju prvin, ki odločujoče prispevajo k stalni in dinamični rasti gospodarstva ter družbenih dejavnosti.

Načrt bo med drugim uzakonil zmanjševanje neuskajenosti, to pa predvsem ob premišljenem ravnanju s prostorom. Pospešil bo rast osebne in družbene blaginje, hkrati pa dal prednost usmerjenemu izobraževanju. Pomagal bo tudi, da bomo dosegli enega od prednostnih smotrov: izboljšali pogoje za delo in zagotovili ne le vzpon, ampak tudi stabilnost življenjskega standarda.

Do leta 1980 naj bi v naši republiki odprli okoli 111.000 novih delovnih mest v nekmetijskih dejavnostih, to pa pomeni, da se bo zaposlovanje vsako leto povečevalo za 3 odstotke, na manj razvitih območjih pa še hitreje. Povprečni realni osebni dohodek bo ob koncu petletke 4.100 dinarjev ali za 16 odstotkov večji od sedanjega. Zgradili naj bi tudi 65.000 stanovanj.

Družbeni proizvod celotnega gospodarstva se bo predvidoma povečal od sedanjih 82 na 110 milijard dinarjev v letu 1980. Velik poudarek bo na hitrejšem razvoju energije, prometa in prehrane, ki jim daje družbeni načrt prednost. Na koncu naj dodamo, da pričakujemo v letu 1980 tudi prvo koristno eksploatacijo uranovega rudnika na Žirovskem vrhu, ki bo preskrboval jedrsko elektrarno v Krškem z jedrskim gorivom.

Doklej bo primanjkovalo stanovanj?

Več stanovanj, a še premalo

Do leta 1985 naj bi v Jugoslaviji – tako je razvidno iz načrtov – zgradili 1.800.000 stanovanj ali pol milijona več, kot smo jih v minulih desetih letih. Računajo, da se bo vanje lahko vselilo 7.200.000 prebivalcev, to pa pomeni novo streho za vsakega tretjega državljan.

V sedanji petletki, za katero smo že dobili družbeni načrt, bo v republikah in avtonomnih pokrajinah zrastle 820.000 novih stanovanj. S tem se bo izboljšalo tudi razmerje: število dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev od 6,7 na 7,5. Povprečna stanovanjska površina na enega prebivalca bo večja za 1,4 m² in bo znašala leta 1980 15 m².

Seveda pa se načrtovalci zavedajo, da s predvidenim številom novih stanovanj ne bomo mogli odpraviti vse problematike. Ugotavljajo, da bi morali že glede na trenutne potrebe pridobiti vsaj 950.000 takoj vsejivih stanovanj. Hkrati je slišati, da so to le načrti, medtem ko je možnost za 130.000 stanovanj manj.

Stanovanj bo torej še nadalje primanjkovalo, četudi bodo uresničili srednjeročni in dolgoročni načrt. Zato je od vseh poudariti, da bi morali učinkoviteje odpravljati pomanjkljivosti, ki zavirajo predvsem

Koliko nas dela

Ob polletju je bilo v Jugoslaviji 4.837.600 zaposlenih: 3.974.700 v gospodarskih in 862.900 v negospodarskih dejavnostih. Samo junija se je število zaposlenih povečalo za 30.000, najbolj zaradi sezonskega značaja nekaterih dejavnosti. Tako je dobila trgovina 10.000, kmetijske in ribiške organizacije 3.000, gostinstvo in turizem 5.500 ter prehranska industrija 3.000 novih delavcev.

V primerjavi s lanskim prvim polletjem se je povprečno število zaposlenih povečalo za 191.000 ali 4,2 odstotka. V organizacijah združenega dela je letos 152.000 delavcev več kot lani, v negospodarstvu pa 39.000 več.

Število zaposlenih se je najbolj povečalo v Crni gori, in sicer 8 odstotkov, v Bosni in Hercegovini ter

na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju.

Ali pa smemo biti s stanjem tudi zadovoljni? „Blišč in bedo“ tovar-

Ni vseeno, kakšen je časopis.

niških glasil je nekoliko razgalil nedavni seminar v Dolenjskih Toplicah, ki ga je pripravila delavska univerza „Tomo Brejč“ iz Kranja. In če bi zdaj poskušali strniti vse tam povedano v eno samo ugotovitev, bi mogli reči, da gre pri teh glasilah za zdaj bolj za „bedo“ kot za „blišč“.

Kajpak so naši tudi odgovor na vprašanje, zakaj tako. Vsebinska, in predvsem za to gre, je še vse preveč prepuščena družbeni in politični osveščenosti urednika in samih članov odbora za obveščanje. Od njihovega obzora oziroma angažiranosti je odvisno, ali se časopis izgublja v opisovanju zadev, ki zanimajo malo ljudi, ali načena problematiko, ki tišči večino zaposlenih, predvsem pa neposrednega proizvajalca.

In ne samo to: ljudje, ki se v podjetjih ukvarjajo s časnikarstvom, morajo biti pogosto poslušni nadrejenim in šefom, ki običajno z informiranjem nimajo nič skupnega. Če je tak šef družbeno razgledan in osveščen, ni težav, sicer pa časnikarju hitro zapre pot do informacije. V Dolenjskih Toplicah zato ni bila osamljena zahteva, da je treba ljudem, ki se ukvarjajo z obveščanjem, zagotoviti samostojnejše mesto v organizacijah združenega dela, zlasti pa jih ne bi smeli več vezati na službe, ki informiranje bolj zavirajo, kot pospešujejo.

Kmalu nas bo pet milijonov zaposlenih.

na Kosovem je zaposlenost narasla za 5,2 odstotka itd. Najmanj se je zaposlenost povečala v Sloveniji (za 3,1 odst.) in v Vojvodini (za 3,4 odst.).

Obveščanje z zavoro

V Sloveniji izhaja kakih 400 glasil organizacij združenega dela v skupni nakladi 800.000 izvodov. Glasila píše približno 800 časnikarjev, vsak izvod pa prebereta dva bralca. Seveda zajemajo ti podatki tudi glasila, ki jih izdajajo delovne organizacije

DANES POKUŠNJA

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani prirejajo danes pomenek pred drugo svetovno razstavo vin, hkrati pa bo tudi pokušnja žganih pijač, ki jim je mednarodna strokovna žirija pred dnevi podelila najvišja priznanja. Pogovor bo vodil generalni direktor GR Leopold Kresc, sodeloval pa bo Janez Smolec, podpredsednik svetovne organizacije za vino in vinski trto (OIV). Udeleženci si bodo lahko ogledali tudi delo komisije enologov, ki prav ta čas ocenjujejo okoli 1.000 najrazličnejših vzorcev vin z vsega sveta.

POTREBNIH 550 STANOVANJ

Pri obravnavanju družbenega plana razvoja stanovanjskega gospodarstva za obdobje 1976-1980 so v kočevski občini ugotovili, da bi v tem obdobju za rešitev najnujnejših primerov potrebovali okoli 550 stanovanj. Po dosedanjih ocenah bo v tem obdobju družbeno gradnja udeležena s približno 70 odstotki, ostali delež pa odpade na zasebne stanovanjske izgradnje. Razprave je med drugim tudi nakazala, da bi nujno morali pričeti graditi na podeželju, saj so tam potrebe še večje. Mnogokrat je to tudi razlog, da se številni posamezniki množično izseljujejo iz oddaljenih krajev v večja naselja.

Sejmišča

BREŽICE – Na sobotni sejmu so rejci pripeljali 478 do 3 mesece starih prašičev, od katerih so jih prodali 366 po 34 – 35 dinarjev kilogram žive teže. Nad 3 mesece starih živali so pripeljali samo 10, prodali pa so jih 7. Kilogram žive teže je bil po 22 dinarjev.

NOVO MESTO – Slabo vreme je vplivalo na promet na ponedeljkovem sejmu, ki se je nekoliko zmanjšal. Cene so ostale približno enake kot na zadnjem sejmu. Rejci so pripeljali 255 prašičev, od teh 17 starih živali. Prodali so vsega skupaj 193 prašičev. Od 6 do 12 tednov stari prašiči so veljali 520 – 760 dinarjev, od 3 do 5 mesecev stari prašiči pa 770 – 950 dinarjev.

Kmetijski nasveti

Premagati stisko s krmo

Toplo sončno vreme, ki se je začelo s svetnikom Medardom v začetku junija in katerega so bili kmetje zaradi zelo ugodnega spravila krme zelo veseli, se je v juliju stopnjevalo v vse hujšo sušo, ki utegne prizadeti našo živinorejo, delno pa tudi poljedelstvo. Pridelki krme v Sloveniji so po ugotovitvah kmetijskega inštituta za četrtino manjši, na Dolenjskem pa ponekod tudi za polovico manjši.

Zato je treba ukreniti vse, da zaradi pomanjkanja krme živinoreja ne bi bila prizadeta. Nepokošenih travnikov in pašnikov, ki jih je zadržala leta vse več zlasti v hribovskem svetu, letos ne bi smelo biti. Prav tako letos travnati svet ne bi smel ostati nedognojen. Kmetijski strokovnjaki priporočajo 200 kg nitromonkala ali 250 kg nitrofoskala 17:8:9 na hektar, ki naj bi jih posuli na travnike, četudi je malo ali nič dežja. Ko bo prišlo deževno obdobje, se bo gnojilo že obrestovalo. Pognojiti je treba tudi čredinske pašnike, pašo pa jeseni uvesti, kjer je le mogoče.

Tudi s slamo je možno delno premostiti stisko s krmo. Vendar je to le izhod v skrajni sili, saj je slama po hranilni vrednosti zelo revna krma, nekaj boljše je le koruznica. Bolj priporočljivo je z dodatnimi posevki povečati pridelke krmne na kmetijah, za kar je precej možnosti.

Po strnem žitu, ranem krompirju ipd. je mogoče pridelati še velike količine krme, ki jo pokladamo živali skozi vso jesen in zgodaj spomladi. Bolj od pitnika, ki ima majhno hranilno vrednost in je občutljiv za jesenski mraz, ter od strniščne repe, ki zahteva še veliko ročnega dela, je primerno sejati listnati ohrov, zelo hvaljen strniščni dosevek. V poštev pridejo tudi ogrščica, sončnice ter še nekateri prezimni posevki, ki dajo zgodaj spomladi odlično krmo. To so ozimna repica, ozimna ogrščica, listnati ohrov, zlasti pa je priporočljiva mešanica inkarnatke in laške ljujke, ki jo posejemo v drugi polovici avgusta.

Inž. M. L.

– Če nima nobeden od prisotnih nobene pripombe več, lahko simpozij zaključimo!

(Karikatura iz Pavlihe)

credno je zapisati...

V zadnjem času je o naši tekstilni industriji slišati čedalje več vesti, ki zaskrblyujejo. Proizvodnja prepočasni narašča, zaloge se kopičijo, devizni izrček je manjši, štrono na domačem tržišču pa zapleta 60 novih tekstilnih obratov, ki so jih lani odprli v državi kljub preprirom o podvajanju zmogljivo-

Pot tekstilcev

sti in ob 80-odstotni splošni rasti zalog končnih izdelkov.

Slovenski tekstilci so na kup „splošnih nevesčnosti“ vrgli še svoje dokaze, ki morajo slehernega prepričati, da je treba pomesti s staro politiko in se čimprej preusmeriti (prestrukturirati). To seveda ne bo izvedljivo takoj, da bi recimo že kar v nekaj dneh prešli na kakovostne specializirane programe, kar bi bil eden od smotrov preusmeritve. Prestrukturiranje naj bo, trajajo tekstilci, zares temeljito pripravljeno, zajame naj vso „črto“, vendar ne tako, da se bomo hodili oblačit v Italijo. Vsak razvit narod se oblači doma, to pa pomeni, da mora njegova industrija zagotoviti vse, kar potrebuje. Naloga torej nikakor ni lahka.

V Sloveniji se je spet začelo močnejše gibanje, in kot slišimo, je eden od njegovih smotrov ta, da bi zblížal in uskladil interese posameznih tekstilnih hiš. Korak iz zaspianosti povezovanja v panogi bo nedvomno predvidena združitev konfeksijskih tovarn – Mure iz Murske Sobote ter Lisce in Jutranke iz Sevnice. Napovedujejo, da bo samoupravni sporazum o tej integraciji podpisan že v začetku leta 1977. Dobili naj bi poslovno skupnost, ki bi naj postala nekakšno središče slovenskih konfeksionarjev, omogočila pa bo, meni direktor Jutranke Vehovar, uresničiti mnoge načrte, ki jih „vsak od nas sam ne bi mogel izpolniti“.

Zakon o združenem delu omogoča tudi druge oblike povezovanja dela in sredstev. Tekstilci jih nameravajo ostvariti kar največ, čeprav se nimajo po kom zglodovati.

I. Z.

Inženirci krepijo bratstvo na vasi

Največ zaslug za asfalt med Krmeljem in Šentjanžem imajo vojaki — inženirci starešine Veljkovića — Za 400.000 dinarjev stroškov opravili delo, vredno 7 milijonov — Prijateljstvo z vaščani

Šentjanž je v soboto počastil vojake starešine Veljkovića kot svoje sinove. Enota, ki je na tekmovanju med inženirci ljubljanskega armadnega področja zasedla prvo mesto, je tudi na terenu pri zemeljskih delih na cesti Krmelj-Šentjanž, v Gabrijelah, na Malkovcu in drugod dokazala svoje kakovosti.

Kar trije krajevni skupnosti v sevniški občini, Tržišče, Krmelj in Šentjanž, so leta 1974 izglasovale samoprispevek (razen tega plačujejo še občinskega za šole in vrtnice) za posodabljanje cest. Denar se je sicer pričel natekati, vendar ga še zdaleč ni bilo dovolj, da bi lahko naredili kaj korenitejšega. Lani so asfaltirali cesto skozi Tržišče in Pijavice, letos so se zaradi razumevanja JLA lahko lotili najzahtevnejšega odseka med Krmeljem in Šentjanžem.

POMOČ VOJSKE

Po predračunu naj bi dela na tej trasi veljala 7 milijonov dinarjev, v resnici pa so le 400 tisočakov. To seveda ne pomeni, da vojaki in starešine niso opravili velikega dela. V pičlih dveh mesecih, kolikor je akcija trajala, so vojaki prepeljali 6.395 kubičnih metrov raznega materiala, od tega 5.800 kubičkov peska; strojno so izkopali 3.467

kubičkov, ročno pa še 800 kubičkov zemlje, vgradili 165 kubičkov betona, vojaška vozila pa so prevozila 21.295 kilometrov. Opravili so 30.000 delovnih ur. Ob tolikšni vnemi je tudi novomeško Cestno podjetje asfaltiralo cesto v pičlih dveh dneh: minuli petek in četrtek.

VOJAKI V ZVEZI Z MLADIMI

Kot je dejal na zaključni slovesnosti v soboto v Šentjanžu predsednik gradbenega odbora Jože Bavec, prispevka vojske ne merijo le po kubičnih prevoženega gramoza, podpornih zidovih in propustih. V krajevni skupnosti so priskočili na pomoč še z udarniškim delom pri drugih delih. Osnovni organizaciji Zveze socialistične mladine v Šentjanžu so pomagali pri obnovi prosvetnega doma, ravno tako so se udeležili delovne akcije pri delu na cesti proti Murnicam. Kljub poletju

v dolini ni zamrlo športno življenje, z mladimi so se merili v raznih igrah.

LISCA PREMOSTILA

Posodabljanje cest v treh krajevnih skupnostih sevniške občine v Mirenski dolini je pohvalno še zaradi sodelovanja združenega dela. Čeprav se za financiranje programov krajevnih skupnosti v občini že nateka po 3 odst. od bruto dohodkov delavcev, je gradbenemu odboru v Mirenski dolini pomagala pri pokritju del Lisca oz. njen tozid v Krmelju s premostitvenim posojilom. Dosti dela ostaja še za prihodnje leto. Krajan na slovesnosti v soboto v Šentjanžu je najbolj razveselila pripravljenost poveljstva ljubljanskega armadnega področja, katerega predstavnik je dejal, da jim bo v čast, če bodo vojaki in starešine tem krajem lahko pomagali tudi prihodnje leto.

ALFRED ZELEZNIK

POMOČ DELAVSKIM KONTROLAM

Osnutek zakona o združenem delu podrobno opredeljuje načine in oblike kontrole pri uresničevanju in varstvu samoupravnih pravic delavcev. V krški Tovarni celuloze in papirja so sklenili, da morajo v tozidih in na ravni delovne organizacije dati samoupravnim delavskim kontrolam tisto mesto, ki jim pripada. Težili bodo zatem, da bi se ti organi čim bolj uveljavili, zato so jim sklenili pomagati pri njihovem delu, kar je zlasti dolžnost družbenopolitičnih organizacij in drugih dejavnikov v kolektivu.

ŠKODA JE OGROMNA

Silno neurje s točo, ki je v začetku junja prizadelo nekatere vasi in zaselke v okolici Osilnice v kočevski občini, je napravilo neprecenljivo škodo. Kmetovalci se pritožujejo zlasti, da jim bo primanjkovalo sena, krompirja, fižola in koruze, pa tudi ostalim pridelkom ne kaže bolje. Mnenje vseh prizadetih je, da bi jim morali dati večjo pomoč, kot so to storili prebivalcem delniške občine v sosednji Hrvaški tamkajšnji organi.

NAGELJ ZA SLOVO — Od vojakov so se prisrčno poslovili mladi iz Šentjanža, predsednik gradbenega odbora Jože Bavec (na desni) pa je vsakemu vojaku izročil tudi pismeno zahvalo.

BOJAN SAVNIK

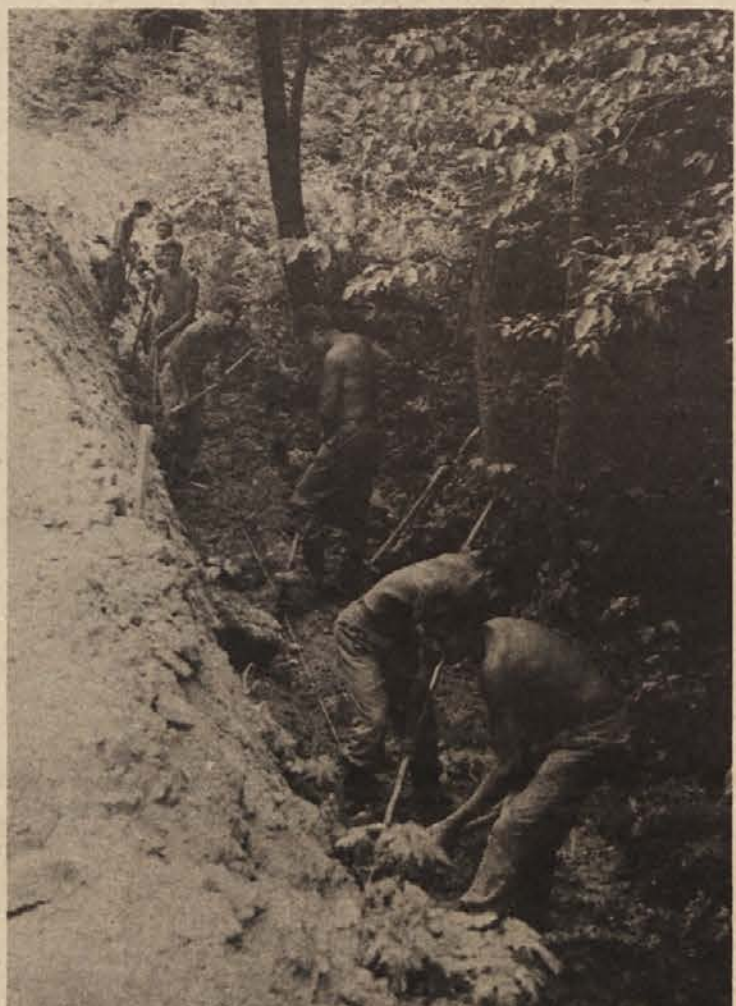
Minuli teden se je med opravljanjem vojaške dolžnosti smrtno ponorečil generalmajor Jugoslovanskega vojnega letalstva Bojan Savnik.

Poleti 1943 se je 13-letni novomeški fantič Bojan, še do včera najmlajši general v našem letalstvu, z vrstniki kopal v Težki vodi pod Grmom. Brezskrbne fantovske norčije je prekinilo brnenje s sinjega neba, v katerega svod se je zarisala eskadrilja ameriških bombnikov. Eden od njih se je obrnil, nenadoma sta se od nekod prikazala dva nemška lovca ME-109 in ga napadla iz vseh topov. Na bombniku se je pokazal dim, izskočilo je 12 pik, ki so se razcvetela v ljudi s padali. Takrat je Bojan sklenil, da bo postal pilot lovec.

In res je že leta 1958 postal poročnik in komandir eskadrilje. Ta položaj sicer terja čin majorja, vendar je bil Savnik tako dober letalec, da so „spregledali“ tisti dve vmesni zvezdici, ki ločujejo poročnika od majorja. Leta 1965 major, letalski polk, ki ga je vodil Bojan, trikrat zapored dobi najvišje možne ocene. Tri leta kasneje je Savnik glavni inšpektor pri poveljstvu jugoslovanskega vojnega letalstva, nato komandant divizije. Leta 1970 komandant čelnega šalona na prvomajski vojaški paradi. Čast brez primere. Nato generalni čin. Še predtem šolanje na najbolj uglednih vojaških akademijah. Pisec strokovnih člankov o letalstvu in dober tovariš, prijatelj podrejenim. Nekeč mi je dejal, da so lahko letalci med seboj samo prijatelji. Ko je na leto enkrat ali dvakrat prišel v Novo mesto, se je najbolje počutil med člani Dolenjskega letalskega centra. In kljub temu malokdo od nas ve, kakšen človek je bil Bojan Savnik. Samo slutimo, da smo mu bili enaki v ljubezni do izpolnjenega ali neizpolnjenega letenja, v šali, nikoli pa nismo Pikiju, tako so mu rekli prijatelji, niti do kolen segli glede trdne volje in ambicioznosti. In njegova ambicioznost ni bila tiste vrste, ki sočloveka podira, ponižuje, Bojan je ljudi dvigoval. Sposobne. Vedno znoval je poudarjal, da natanko ve, kaj pomeni biti zastavnik in kaj general. Saj je sam doživel vso vmesno lestvico omenjenih činov. In vendar je bil tako krhek. Spominjam se, da je nekeč pred davnimi leti preletel domačo hišo in iz starega, dobrega PO-2 na vrt odvrgl šopek poljskega cvetja, zraven pa je bil listek, na katerem je pisalo: „Mama, tako rad te imam in tako lepo je leteti.“

Pravzaprav ne vem, zakaj po Bojanu Savniku ne bi imenovali vsaj Dolenjskega letalskega centra. Zdi se mi namreč, da smo tudi po vojni imeli ljudi, zaradi katerih organizacijam, ki bi nosile njihovo ime, nikoli ne bi bilo treba od sramu zardeti.

MARJAN BAUER

ZULJI VOJAKOV ZA NAPREDEK — Veljkovićeve inženirci na cesti od Krmelja do Šentjanža niso poznali ovir: kjer ni šlo s stroji, so poprijeli z rokami, kar vse vliva domačinom prepričanje, da bo v tej petletki asfaltiranih vseh 11 km cest, kot je v programu. (Foto: Zeleznik)

Jutri slavi Loški potok

Krajan Loškega potoka bodo z jutrišnjo prireditvijo počastili svoj krajevni praznik

V nedeljo so krajan Loškega potoka začeli svečano proslavljati svoj krajevni praznik z odkritjem spominske plošče v Travniku na Kaplji, danes zvečer pa bo osrednja prireditev ob tabornem ognju, ko se bodo spomnili zadnjih julijskih dni leta 1942 in pomora talcev v Sedelu.

Zato je prav, da se tokrat spomnimo mladine tega kraja, ki je veliko pomagala pri pripravah za proslavo. Predsednik mladinske konference ZMS Loški potok Lojze

Lavrič nam je posredoval zanimive podatke, ki kažejo delavnost loške mladine.

Organizacija vključuje 200 mladink in mladincev, ki delajo v 4 vaških aktivih in dveh aktivih v Inlesu in BPT. Vsi so pridno zavihali rokave, še posebej pa so opazni njihovi rezultati na športnem področju. Tako so se odločili, da bodo v počastitev krajevnega praznika uredili zabavno-rekreacijski center. Okoli 20 mladincev vsak dan planira in cementira plošče za ples. Vodja akcije Ludvik Rus nam je povedal, da jim pomagajo tudi nekatere organizacije, tako da bo otvoritev objekta že jutri zvečer, red samim krajevnim praznikom. T. dan bodo v kraju tudi številne interne proslave in tekmovanja.

M. TRATAR

II. PROGRAM TV PRIHODNJEGA MAJA

Delavski svet zavoda RTV Ljubljana je na svoji seji med drugim razpravljal tudi o izgradnji oddajniške in pretvorniške mreže za II. program TV v Zasavju in Posavju. Kot vemo, so občani v teh krajih že zbrali sredstva za nakup pretvornikov v Kisovcu, Litiji, Zagorju in Hrastniku. Za dobro delovanje le-teh in za postavitev pretvornikov za Laško, Radeče, Zidani most, Krško in Senovo pa je nujno opremiti oddajno postojanko na Kumu s primernim oddajnikom in antenskim sistemom. Ves potreben denar za nakup tehnične opreme so delavci RTV Ljubljana že zagotovili, in če ne bo težav z uvozom, se bodo prve oddaje na tem programu za navedeno področje začele prihodnjega maja.

MLADI KOČEVCI NA MORJU — V organizaciji občinske ZPM je nedavno odšlo na štirinajstdnevno letovanje v jugoslovanski rekreacijski center pri Pulju 119 otrok iz kočevske občine v spremstvu osmihih vzgojiteljic. Šporočajo, da je vse v redu, le oskrbnina je precej zabeljena. (Foto: France Brus)

DZEMAL BIJEDIĆ:

Plan v duhu zakonov

„Ta plan in njegovi cilji ustrezajo duhu zakonov o temeljnih družbenega načrtovanja; in o družbenem planu Jugoslavije v skladu z realnimi možnostmi, glede na dosežene pozicije in organiziranost združenega dela in doseženo stopnjo razvoja delegatskega sistema. Naš delavski razred, naši narodi in narodnosti so s tem dosegli velik uspeh in imajo zdaj v rokah instrument za stabilizacijo in uspešnejši razvoj svoje dežele.“

(Predsednik ZIS ob sprejemu predloga družbenega plana SFRJ do leta 1980)

SERGEJ KRAIHGER

Enostranska kršitev

„Val ogorčenja in protestov je zajel vso našo javnost v Sloveniji in Jugoslaviji, ki izraza obnem podpora boju naših manjšin v avstrijski Koroški, Štajerski in na Gradiščanskem. Nočem ponavljati dokazov o enostranskem kršenju obveznosti, ki jih ima Avstrija po mednarodnih pogodbah, in o škodljivosti takega početja. To so dovolj odločno in utemeljeno storili skupščina SFRJ, zvezni izvršni svet in zvezni sekretariat za zunanje zadeve, skupščine socialističnih republik in najodgovornejši forumi družbenopolitičnih organizacij na čelu s predsedstvom zvezne konference Socialistične zveze. To je storil tudi tovariš Tito ob sprejemu delegacije koroških Slovencev.“

(Iz govora predsednika predsedstva SRS na proslavi 22. julija v Dražgošah)

ANDREJ MARINC

Velik pomen posojila

„Izrednega pomena je javno posojilo. Organizirana akcija političnih organizacij in republiške skupnosti za ceste je uspela. Občani so z velikim razumevanjem vpisali posojilo. Tako je bila planirana vsota dosežena že 16. julija. Akcija se nadaljuje v korist občinskih programov. Izpričuje, kako velik je interes delovnih ljudi za uspešnejše urejanje prometa, hkrati pa dokazuje visoko zavest za skupne stvari. V okviru federacije bomo zato z drugimi republikami in avtonomnimi pokrajinami poskušali doseči, da se za ta dela preusmeri del prometnih davkov. Prispevek od uporabe goriv je najbolj naravni vir za financiranje prometa. Prizadevali si bomo najeti posojila pri mednarodni banki za obnovo in razvoj in pri evropski investicijski banki, poiskali bomo tudi druge vire v okviru plačilno-bilančne sposobnosti Slovenije in Jugoslavije. Pomembnejši od tega pa bodo rezultati gospodarjenja v planiranem srednjeročnem obdobju.“

(Predsednik republiškega izvršnega sveta na otvoritvi ceste Hoče-Celje)

FRANJO HERLJEVIĆ:

Onemogočeni nasprotniki

„Posamezniki in skupine v državi so, izrabljajoč vrzel, ki je nastala, ko so se zlasti pred nekaj leti izrazile negativne težnje v naši družbi, še posebej pojavi nacionalizma in liberalizma, tudi v tem obdobju delovale z različnih idejnih in političnih izhodišč, da bi spodkopale našo ustavno ureditev. Ker smo z energično akcijo Zveze komunistov te vrzeli zožili, so se zatekli k bolj skritim metodam, tudi z ustavo in zakonom, kar je terjalo tudi učinkovito akcijo organov varnosti. V zadnjih dveh letih smo odkrili 13 ilegalnih skupin, v katere je bilo vključenih skupaj 237 oseb. Proti tem osebam smo sprožili kazenski postopek in večina izmed njih je bila obsojena.“

(Zvezni sekretar za notranje zadeve na zadnji seji zveznega zbora zvezne skupščine)

ZA PREHODNI POKAL — Gasilsko društvo Šentjerneje je v počastitev 25-letnice svojega obstoja pripravilo v soboto tekmovanje v metanju vrvi in vajah tridelnega napada. Prehodni pokal organizatorja so osvojili gasilci iz Grobelj, drugi so bili Šentjernejčani, tretji pa gasilci iz Mokrega polja. To je bilo prvo tovrstno tekmovanje v novomeški občini, želja vseh pa je, da postane tradicionalno. (Foto: Miklič)

S POSOJILOM DO BOLJŠIH CEST IN VARNEJŠE VOŽNJE

ZA BOLJŠE CESTE

Na Dolenjskem imamo 826 km cest. Od tega je 206 km magistralnih cest in 620 km regionalnih cest. Med regionalnimi cestami pa je še vedno 335 km makadamskega cestišča.

S sredstvi, zbranimi s posojilom za ceste, pa se bo stanje

cestnega omrežja izboljšalo. Boljše ceste bodo pripomogle k še hitrejšemu razvoju gospodarstva in turizma.

Visoka politična zavest dolenjskih občanov se je pokazala tudi pri vpisu posojila za ceste, kar kaže naslednja tabela:

Vpisano posojilo na območju novomeške regije:

Občina	Vpisano do	Znesek v din	Odstotek vpisa
Brežice	19. 7. 1976	7.717.110	104,9
Črnomelj	19. 7. 1976	7.412.500	106,4
Kočevje	21. 7. 1976	10.042.081	112,8
Krško	19. 7. 1976	12.280.800	116,6
Metlika	18. 7. 1976	3.486.800	100,1
Novo mesto	20. 7. 1976	30.523.930	110,1
Ribnica	20. 7. 1976	4.336.240	123,5
Sevnica	19. 7. 1976	6.464.738	110,0
Trebnje	20. 7. 1976	5.005.600	117,8

S 100-odstotnim vpisom so zagotovljena dela, ki jih navajamo v naslednjih tabelah:

Z večjo vsoto vpisanega posojila, kot je predvideno, pa bo možno opraviti še nekatera dodatna dela v občinah, kjer bodo presežki ustvarjeni.

Posebno prometno oviro predstavljajo mostovi čez reko Krko. Najbolj kritična točka je novomeški most, ki dovoljuje prevoz tovorov do teže 15 ton, česar pa prevozniki ne upoštevajo vedno. Z dograditvijo novega mostu pa bo ta ovira zmanjšana. Nič manj pa niso kritični leseni mostovi v Kostanjevici in Krški vasi!

MAGISTRALNA CESTA E 94 JE NAJVEČJE CESTNO GROBIŠČE V EVROPI

Leta 1958 smo se s ponosom udeležili otvoritve takrat še imenovane avtoceste Ljubljana-Zagreb. Glavna proslava je bila v Novem mestu.

Takrat verjetno ni nihče računal, da bo ta cesta ena najbolj obremenjenih v Jugoslaviji. Po tej cesti poteka glavni promet v smeri zahod-vzhod in obratno. Največjo prometno oviro predstavljajo tovorna vozila, katerih osni pritisk večkrat presega tudi do 100 odstotkov dovoljene obremenitve.

Takšna obremenitev pa neusmiljeno uničuje cestišče. Ob otvoritvi ceste je bila prometna signalizacija prilagojena takratnemu prometu, ob povečevanju prometa pa so dopolnjevali cestno signalizacijo. Nekateri odseki so postali zelo nevarni, predvsem Pljuska, Medvedjek, Ponikve, Poljane, Karteljevo - Otočec. Zlasti v klancih je bilo tovrnjakom prepovedano prehitevanje, določena je bila obvezna 120-metrška varnostna razdalja med tovrnjaki, na najnevarnejših odsekih je bila hitrost omejena na 80 km/h.

Zaradi stalnega naraščanja števila prometnih nesreč, predvsem v letih 1975 in 1976, pa je ponovno potrebno dopolniti cestno signalizacijo. V letošnjem letu so predstavniki RSNZ, UJV, PPM in CP sklenili, da še letos posebno označijo nevarne odseke. Razširjeni bodo odseki prepovedanega prehitevanja tovrnjakom, potegnjene bodo polne osne črte. Najbolj kritičen je odsek od Lutrskega sela do Dobruške gmajne. Do hujših nesreč prihaja tudi na odseku ceste skozi Krakovski gozd in na odseku od Čateža do Podgračena.

Vsa nova prometna signalizacija, vse oznake in vsa opozorila sama po sebi ne bodo zmanjšala

števila nesreč. Vsi udeleženci v prometu, ki smo odgovorni ne samo na strogo spoštovanje cestnoprometnih predpisov, ampak moramo bolj upoštevati dejstvo, da nismo sami na cesti, da ne smemo početi na cesti, kar nam pade na pamet, in da ne smemo s svojimi „prometnimi umetnijami“ ogroziti svojega življenja in življenj drugih udeležencev v prometu.

Velika večina voznikov je prometno dovolj vzgojena in strpna. Manjšina voznikov pa povzroča preglavice solidnim voznikom, manjšina odpira grobove, zaradi njih tečejo solze, zaradi njih je toliko vencev ob cesti.

Ker sami ne kažejo posebne volje, da bi upoštevali obstoj ostalih voznikov, smo prisiljeni pokazati nanje s prstom in reči: „Tovariši, ne ubijajte nas!“

SKUPAJ REGIONALNE CESTE V OBČINI

ČRNO MELJ

OBČINA KRŠKO

Regionalne ceste

1. Podbočje - Čatež

manjše rekonstrukcije

2. Podsreda - Videm

modernizacija makadam. vozišča in ojačitve

3. Videm - Brežice

ojačitev moderniziranega vozišča

4. Zavratac - Smednik

modernizacija makadamskega vozišča

Skupaj regionalne ceste v občini

KRŠKO

18,95 29.300

SKUPAJ regionalne in magistralne ceste v občini

24,05 40.300

OBČINA KOČEVJE

Regionalne ceste

1. Kočevje - Stari Log

modernizacija makadam. vozišča in manjše rekonstrukcije

2. Stari Log - Dvor

modernizacija makadam. vozišča

4. Stari trg - Fara

modernizacija makadamskega vozišča

5. Bosljiva Loka - Osilnica

modernizacija makadamskega vozišča

6. Hrib - Trava (meja SRH)

modernizacija makadamskega vozišča

Skupaj regionalne ceste v občini

KOČEVJE 38,05 57.600

Magistralne ceste

1. Žlebič - Kočevje

ojačitev moderniziranega vozišča

2. Kočevje - Livold

ojačitev moderniziranega vozišča

Skupaj magistralne ceste v občini

KOČEVJE 5,7 8.000

SKUPAJ magistralne in regionalne ceste v občini

KOČEVJE 43,75 65.600

OBČINA METLIKA

Regionalne ceste

1. Drašiči - Metlika

modernizacija makadamskega vozišča

2. Metlika - Podzemelj

ojačitev moderniziranega vozišča

3. Podzemelj - Črnomelj

ojačitev moderniziranega vozišča

4. Podzemelj - Adlešiči

modernizacija makadamskega vozišča

Skupaj regionalne ceste v občini

METLIKA 9,0 11.600

Magistralne ceste

1. Novo mesto - Metlika

ojačitev moderniziranega vozišča

2. Metlika

manjše rekonstrukcije

Skupaj magistralne ceste v občini

METLIKA 6,05 11.000

SKUPAJ regionalne in magistralne ceste v občini

METLIKA 15,05 22.600

OBČINA RIBNICA

Regionalne ceste

1. Be. Polica - Sodražica

manjše rekonstrukcije

2. Sodražica - Žlebič

ojačitev moderniziranega vozišča

3. Sodražica - Hrib

modernizacija makadamskega vozišča

Skupaj regionalne ceste v občini

RIBNICA 12,0 29.800

Magistralne ceste

1. Rašica - Žlebič

ojačitev moderniziranega vozišča

2. Žlebič - Kočevje

ojačitev moderniziranega vozišča

Skupaj magistralne ceste v občini

RIBNICA 7,4 10.300

SKUPAJ regionalne in magistralne ceste v občini

Ribnica 19,40 40.100

OBČINA SEVNICA

Regionalne ceste

1. Mokronog - Boštanj

16,8 32.000

OBČINA NOVO MESTO

Naziv odseka

Vrsta ukrepa

Skupaj dela v obdobju 1975 - 1980

Dolžina v km

Vredn. v 000 din

1. Dvor - Žužemberk

Ojačitev modern. vozišča

4,25 6.000

2. Krka - Žužemberk

Ojačitev modern. vozišča

1,80 2.500

3. Dvor - Soteska

Ojačitev modern. vozišča

5,50 7.700

4. Soteska - Črmošnjice

Manjše rekonstrukcije

8,60 27.300

5. Trebnje - Novo mesto

Modern. makadam. vozišča

6,80 8.400

6. Mokronog - Zbure

Moderniz. makadam. vozišča

2,70 3.300

7. Škocjan - Dobruška v.

Ojačitev modern. vozišča

1,40 2.000

8. Soteska - Novo mesto

Manjše rekonstrukcije

10,10 31.400

9. Zbure - Mačkovec

Moderniz. makadam. vozišča

6,55 7.900

Skupaj regionalne ceste

47,70 96.500

Magistralne ceste

1. Most čez Krko v N.m.

Novogradnja

3,00 46.800

2. Trebnje - Karteljevo

Ojačitev moderniz. vozišča

5,30 8.500

3. Otočec - Dobruška vas

Ojačitev moderniz. vozišča

5,30 8.500

4. Novo mesto (IMV) - Metlika

Manjše rekonstrukcije

8,10 20.900

5. Mačkovec - N.m (Petrol)

Manjše rekonstrukcije

1,90 5.900

Skupaj magistralne ceste

18,30 86.100

SKUPAJ MAGISTRALNE IN REGIONALNE CESTE

66,00 182.600

modern. makadam. vozišča in manjše rekon.

2. Šmarje - Planina

manjše rekonstrukcije

2,6 10.800

3. Radeče - Breg

modernizacija makadamskega vozišča

2,8 3.400

4. Mokronog - Zbure

modern. makadam. vozišča

0,7 800

5. Impolca - Zavratac

modern. makadam. vozišča

1,0 1.200

6. Zavratac - Škocjan

modernizacija makadam. vozišča

2,0 2.400

Skupaj regionalne ceste v občini

SEVNICA 25,9 50.600

Magistralne ceste

1. Most Boštanj

30.000

2. Radeče - Boštanj

ojačitev moderniziranega vozišča

2,45 3.900

Skupaj magistralne ceste v občini

SEVNICA 2,45 33.900

SKUPAJ magistralne in regionalne ceste v občini

SEVNICA 28,35 84.500

OBČINA TREBNJE

Regionalne ceste

1. Žužemberk - Pljuska

modernizacija makadam. vozišča in manjše rek.

6,8 14.200

2. Trebnje

ojačitev moderniz. vozišča

1,75 3.500

3. Trebnje - Mokronog

ojačitev moderniz. vozišča

5,5 8.800

4. Mokronog - Boštanj

manjše rekonstrukcije

2,3 6.200

5. Vel. Reka - Trebnje

modernizacija makadam. vozišča

6,00 8.800

6. Grm - Pljuska

modernizacija makadam. vozišča

3,3 4.000

7. Trebnje - Novo mesto

modernizacija makadam. vozišča in manjše rek.

3,1 5.600

8. Mokronog - Zbure

modernizacija makadamskega vozišča

2,2 2.600

Skupaj regionalne ceste v občini

TREBNJE 30,95 53.700

SKUPAJ V REDNOST DEL NA OBMOČJU

NOVOMEŠKE REGIJE ZA OBDOBJE 1976-1980

708.200

NAČRT DEL NA OBMOČJU NOVOMEŠKE REGIJE ZA PLAN-SKO OBDOBJE 1976-1980

Naziv odseka in vrsta del

Dolžina v km

Vrednost del v 000 din

kultura in izobra- ževanje

JAKI V „DIAMANTU“

Nedavno so v salonu hotela „Diamant“ v Poreču odprli obsežnejšo razstavo slik in tapiserij slovenskega slikarja Jožeta Horvata, znanega bolj pod imenom Jaki. Jaki v tem kraju ne razstavlja prvič.

ZA „AFONJO“ SE EN GRUZINSKI FILM

4. avgusta bo ljubljanska televizija predvajala film „Ne bodi žalosten“ gruzinskega režiserja Georgija Danelija. Film „Afonja“ tega avtorja smo videli nedavno, delo, ki prihaja na mali zaslon za njim, pa je Danelija posnel po francoski literarni predlogi.

V PULJSKI ARENI TUDI TRIJE SLOVENSKI FILMI

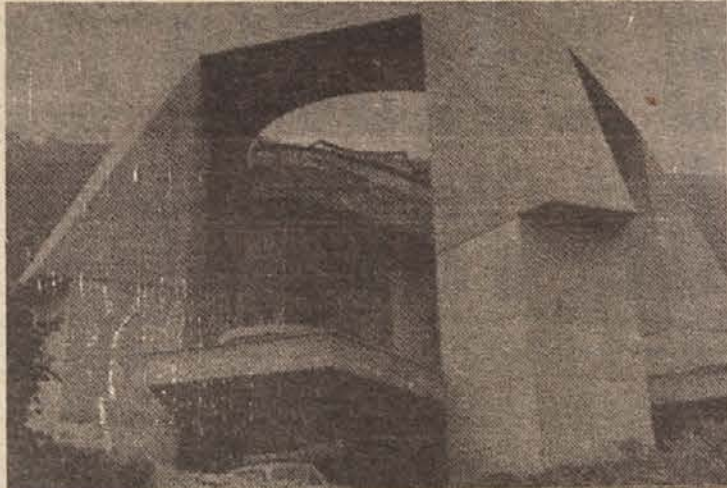
Na 23. festivalu jugoslovskega filma v Pulju bodo vrteli šestnajst del, od tega tri slovenske filme. Gre za Duletičev delo „Med strahom in dolžnostjo“, Hladnikove „Bele trave“ in Pretnarjevega „Idealista“. Na sporedu bo tudi Jokičev prvenec „Štiri dni do smrti“, posnet po motivih Potrčevega „Zločina“.

„Les je kot glina!“

pravi japonski likovnik Fujimaki Hidemasa, letošnji udeleženec Forme vive iz „Dežele vzhajajočega sonca“

Japonski kiparji so redni gostje v Formi vivi v vseh štirih atelejih na prostem, včasih delata celo dva istočasno. Žal se moramo največkrat sporazumevati bolj z rokami kot z govorico. Zato smo gospe Ruri Nakamura dolžni posebno zahvalo, saj vedno ljubeznivo ustreže naši prošnji in se pogovori s kiparji. Prav gotovo brez nje ne bi mogli izvedeti o letošnjem kiparju ničesar.

Devetintridesetletni Fujimaki Hidemasa prihaja iz severne Japonske in je profesor likovne vzgoje na srednji šoli. S seboj je prinesel precej risb in lesorezov svojih učencev in jih podaril kostanjeviški osnovni šoli. (Z zanimanjem si je ogledoval

IZVIRNOST — Nedavno odkriti spomenik NOB v Dražgošah, ki ga je zasnoval arhitekt in slikar Boris Kobe, na izviren način prispodablja dogodke iz narodnoosvobodilnega boja.

Sedem nagrad vstaje

Za življenjsko delo je nagrajen tudi arh. Boris Kobe

Letošnje nagrade vstaje slovenskega naroda, podeljene prejšnji teden na slavnostni seji republiškega odbora ZRB NOV v Ljubljani, so dobili: Mirko Fajdiga za knjigo „Zidanska brigada“, prof. inž. arh. Boris Kobe za življenjsko delo, Radko Polič za knjigo „Belokranjski odred“, Franc Štrekel za delo „Partizan“, Janez Vipotnik za roman „Rodna letina“, Maks Zadnik za kroniko „Istr-

ski odred“ in uredniki „Zbornika dokumentov in podatkov o NOB narodov Jugoslavije“.

Dolenjski rojak Boris Kobe, enako znan kot arhitekt in slikar, je v kulturo spomenikov NOB vnesel visoka estetska in idejna merila. Ustvaril je vrsto spomenikov, od tistega pri Urhu v okolici Ljubljane do tega, ki so ga te dni odkrili v Dražgošah in je njegovo zadnje delo. Poleg tega se je uveljavil kot izjemno občutljiv krajinar in oblikovalec zgodovinskih tem, posebno pozornost pa zasluži zadnji cikel oljnih podob, ki jim je dal skupen naslov „Po poteh Gubčeve brigade“. Vse to in še marsikaj drugega je napisano tudi v utemeljitvi za nagrado, ki jo je Kobe prejel za življenjsko delo.

Radko Polič se je do zdaj uveljavil kot pisatelj, ki zajema snov iz NOB (trilogija „Čudežna pomlad“), nagrado vstaje pa je dobil za „Belokranjski odred“. V tej knjigi se je lotil problematike z zgodovinskega stališča, kar pomeni, da je črpal snov za pisanje iz ohranjenih dokumentov in podobnega gradiva. Posebna odlika knjige je, da opisuje celoten potek narodnoosvobodilne vojne v Beli krajini, da se torej ne omejuje zgolj na dogodke, povezane z Belokranjskim odredom.

Na Dolenjskem so potekali tudi dogodki, ki jim je Janez Vipotnik dal umetniško podobo in jih izdal v knjigi z naslovom „Rodna letina“. O tem delu smo v našem tedniku sicer že pisali, vendar naj ponovimo, da odlikuje „Rodno letino“ izjemna življenjska pristnost.

I. Z.

podčrtano

Na kakšen razvoj lahko računata slovenska kultura do leta 1980? Iz osnutka družbenega načrta za to obdobje je razvidno, da bodo imele prednost dejavnosti, ki so najpomembnejše za oblikovanje socialističnega človeka in pri katerih lahko sodeluje kar največ ljudi. To pomeni: kultura in umetnost za izbranec (elito), ki smo ji danes tu in tam še priče, v novi petletki nima kaj iskati. Ne dvomno je to pomembna ugotovitev, saj se moramo zavedati, da se je elitizem do zdaj držal na površju s pomočjo družbenega

Kaj v petletki?

denarja, ne pa morda po zaslugi petičnejših posameznikov ali skupin.

Naj bodo kulturne dobrine v naslednjih letih bolj dostopne tudi občanom na območjih zunaj kulturnih središč, ni geslo, ampak smoter oziroma usmeritev. Pri tem bodo imele posebno nalogo občinske kulturne skupnosti, ki pa bodo morale, kot pravi osnutek slovenskega razvojnega načrta, v najrazličnejše akcije bolj pritegniti organizacije združenega dela in krajevne skupnosti. Posebna pozornost naj bi v občinah veljala knjižničarstvu, varstvu kulturne dediščine in vzgoji delovnih ljudi, zlasti mladine. Na manj razvitih območjih bo kultura živela od solidarnostno združenih sredstev, le-te pa bo v skladu z dogovorjenimi merili dajala republiška kulturna skupnost.

Lasten kulturni razvoj naj bi poslej načrtovala tudi vse organizacije združenega dela. To bo za mnogo delovnih organizacij novost, čeprav vemo, da kultura že do zdaj v marsikateri tovarni (tudi na Dolenjskem) ni bila pastorka. Dolžnost organizacij združenega dela bo torej bolj skrbeti tako za kulturno življenje, kot vzgojo svojih zaposlenih, s tem da bodo morale več denarja nameniti za zidavo in opremo kulturnih prostorov.

I. Z.

To stran ste napisali sami! — To stran ste

Je vrtec Trebnjemu odveč?

Še o poslednji volji Vladimira Prosenika

Trebnjanci, saj ste poznali Vladimira Prosenika, borca in po vojni slepega aktivista? Zdaj že pokojni Ladko, tako so mu vsi rekli, je postal zadnje pol leta tarča in predmet razprav ne le v občinski skupščini in pri krajanih, temveč tudi v ožem krogu. Toda za kaj gre?

V bistvu gre za njegovo volilo občinski skupščini, za konkretno volilo občini Trebnje, zapisano v poslednji volji. Gre za hišo, ki naj bi rabila za vrtec, pa občina darila ni sprejela. V Ladkovi poslednji volji o njegovem darilu in volilu je bilo ob prisotnosti dveh prič, in to odvetnika in profesorja, zapisano takole: „Moje nepremičnine, ki leže v k.o. Trebnje in ki sestojijo iz hiše v Trebnjem, Kidričeva 7, garaže z drvarnico in kurnice s pripadajočim zemljiščem v izmeri cca 13 arov, zapuščam občini Trebnje za vzgojno-varstveno ustanovo (otroški vrtec), z izrecno željo, da bi ta ustanova nosila ime po meni.“ To je torej ena stran.

Poglejmo si zdaj drugo stran te zadeve. Ne želimo se spuščati v argumentirane navedbe Nedeljskega dnevnika, navedene 4. julija. Le nekatere e bom omenil. Morda so bile hote ali nehoti izrečene besede in izjave predsednika skupščine, načelnika gradbenega oddelka, predsednika izvršnega sveta, sekretarja občinskega komiteja ZKS. Naj bo že tako ali drugače, kar je bilo zapisano in objavljeno, ne gre prezreti.

Bodimo jasnejši zaradi vsega tistega, ob čemer se je zataknilo. Pokojni Ladko Prosenik je zgradil dve hiši. Prva, v kateri živi vdova Cecilija s sinom, je bila povsem zgrajena pred sklenitvijo zakonske zveze, vtem ko je imel za drugo hišo pripravljeno gradivo že pred sklenitvijo zakonske zveze. Prvo naj bi v poslednji volji zapisano dobila občina za vrtec, druga pa, ki sicer ni povsem dokončana, je voljena sinu; žena Cecilija je s tožbo, vloženo po Ladku za razveljavo zakona, povsem razdedinjena, in to iz razlogov, prav tako navedenih v njej.

Ze 1970. leta naj bi bila druga hiša, voljena sinu, klasificirana kot črna gradnja. Po izjavi inž. Zaverana iz projektivnega biroja SGP Grosuplje, pa to ne bi bilo tako, ker je podjetje, s tem pa pokojni Ladko posredno, dobilo dovoljenje za dokončanje hiše. Vse okrog te gradnje (druga hiše) je pregledalo in potrdil občinski inšpektor.

Sicer pa kaj več ob tem ne gre razpravljati. Sredstva za sinu voljeno hišo so bila zbrana z obrtno dejavnostjo, od katere je moral pokojni Ladko odšteti „denarje“ za občino Trebnje za davčine, hkrati pa je pred smrtjo dobival dovolj visoko pokojnino, da je preskrbel 8-letnega nedoletnega sina in povrh razdedinjeno ženo Cecilijo s takšno pokojnino, da ji ob njej ni treba stradati. Zakaj se torej žena poteguje? Morda se celo želi potegovati za lastnino, ki ni bila pridobljena v družinski skupnosti? Menim, da bi hišo, namenjeno sinu, lahko, za današnje visoke cene, dokončili z razmeroma majhnimi sredstvi.

Bistvo problema je vendarle drugje. Zakaj je pokojni Ladko, borec, slep in vojaški vojni invalid in na koncu koncev aktivist, ki je mladane do zadnjega dne živel med krajani in občani, prav navedeno hišo volil občini? Vsekakor z določenim namenom. Kot borec in aktivist je imel s sklenitvijo poslednje volje povsem določen namen hišo dati in jo prepustiti za vrtec, saj je v zadnjem času v tem predelu Trebnjega začela obratovati tovarna keramičnih ploščic in bi v voljeni hiši neposredne proizvajalke — žene in matere puščale lastne otroke, ki bi bili deležni vse nege, oskrbe in pravilne vzgoje socialistične družbe.

Na kraju bodi vendarle povedano, da je bil pokojni Ladko Prosenik nihče drug kot Prosenik, in to ne le „neki“ Prosenik ali Ladko, temveč borec — partizan, aktivist in krajan pa tudi občan te dolenjske občine. Menim, da ni lepo, še manj humano, za hrbtno govoriti celo o tem, čemu in zakaj naj bi, kakor je napisano že v poslednji volji, vrtec nosil ime po njem. Raje pustimo to ob strani. Kdorkoli je že kaj takega izjavil ali potihoma misli, da si pokojni Ladko kaj takega ni zaslužil,

RAZSTAVA STARIH MOJSTROV

V Dolenjski galeriji v Novem mestu so pripravili zanimivo razstavo del iz lastnega fonda. Gre za olja, nastala je v 16., 17. in 18. stoletju, avtorji pa so tudi nekateri znani slikarji iz teh obdobj. Razstava je odprta julija in avgusta.

TRAKTORISTI ZA TOČKE

7. avgusta ob 15. uri bo na posestvu Draškovec pri Sentjerneju tekmovanje traktoristov iz novomeške in trebanjske občine. Prijave bodo sprejemali na proizvodnih okoliših, tam bodo zainteresirani dobili tudi podrobnejše informacije.

TABORNIKI!

Taborniki, ki želijo taboriti od 12. do 23. avgusta na Šentjanah nad Portorožem, naj se udeležijo sestanka, ki bo 6. avgusta ob 17. uri na ragovskem mostu v Novem mestu. S seboj prinesite po 600 dinarjev za vožnjo in tabornino. Podrobnejša navodila bodo udeleženci tabora dobili na sestanku.

Upokojenci za vzor

Upokojenci s Senovega se vključujejo v akcije

Društvo upokojencev v Senovem, ki je pričelo delati šele lani v jeseni, je po nekajmesečnem obstoju že doseglo vidne rezultate. Njegovo delo temelji na pravih, skedpih in nalogah občnega zbora, ki je na svojem ustanovnem sestanku povezal vse prejšnje podružnice v celoto.

Število članov društva se je v teh mesecih povečalo za 137 novincev, tako da jih imamo sedaj že kar 557, kar predstavlja vedno močnejši politični faktor v občini. To potrjuje tudi podatek, da smo na nedavnem referendumu za krajevni samoprišpevek vključili v delo vse upokojence, ki so prispevali levi delež denarja. Ena glavnih nalog nam je bila tudi, da članom priskrbimo dostojna stanovanja, saj so premnogi upokojenci živeli doslej v skrajno slabih razmerah. Svoje predloge smo poslali občinskemu odboru društva upokojencev in solidarnostnemu stanovarskemu skladu.

Obiskali smo onemoglo in bolne sovrstnike, stare nad 75 let, in jih skromno obdarili, socialno ogroženim pa smo pomagali z minimalnimi sredstvi. Prav tako smo denar iz lastnega sklada nakazali nekaterim kulturnim organizacijam, nadalje prizadetim po potresu na Tolminkem in 10.000 din za posojilo za gradnjo in obnovo cest. Tistim, ki nimajo možnosti oddiha, smo pomagali tako, da smo jih poslali v dom Društva upokojencev v Piran in Vrsar.

ŠOFERSKA PARADA — Ob nedavnem prazniku šoferjev je privedlo ZSAM Kočevje parado z motornimi vozili po mestu ter kulturni spored pri spomeniku NOB, kjer je sodelovala tudi mladinska godba iz Logatca. Člani ZSAM so se zatem na kočevskem stadionu pomerili v nogometu. (Foto: France Brus)

DOŽIVLJATA DRUGO MLADOST — Pred kratkim sta v Suhi krajini proslavila zlato jubilej poroke Ivan in Marija Božič. Prvi je star 78 let, ki bi jih tudi prikril, če ga ne bi izdal pravnik, ki je privekal na svet tik pred zlato poroko svojih prastaršev. Jubilantra Marija, stara 74 let, je vzgojila 4 otroke, ena izmed dvojčic pa ji je umrla. Božič se je rodil v Gabrjuh pod Gorjanci in se priženil v Suho krajino. Bil je aktiven družbeno-politični delavec. Sedaj je predsednik društva upokojencev Dvor-Zužemberk. Bil je tudi prostovoljec za severno mejo 1918 — 1919. Predsednik Tito ga je odlikoval z redom zaslug za narod. (F. ŠETINC)

Sandi Leskovec: TRPLJENJE IN MLADOST, lipa, 1976.

Mali kulturni barometer

FESTIVAL FOLKLORE — Na enajstem mednarodnem festivalu folkloze, ki se bo danes končal v Zagrebu, sodeluje 70 skupin iz CSSR, Poljske, Madžarske, Bolgarije, Grčije, Portugalske, Francije, Zahodne Nemčije, Gane, Nepala in Jugoslavije. Pokrovitelj prireditve je predsednik predsedstva SR Hrvatske Jakov Blažević.

PRIZNANJA ZA AMATERSKI FILM — V Pulju je bil enajsti medklubski festival amaterskega filma. Zlato plaketo za najboljšo selekcijo je dobil akademski filmski teklklub „Studentski grad“ iz Beograda, srebrno plaketo so podelili kinoklubu reške ladjedelnice „3. maj“, bronasto pa kinoklubu „8“ iz Beograda. Zlato plaketo med avtorji je prejel Radoslav Vladić za film „Kot“, srebrno Ivan Obremov, bronasto pa Miodrag Milošević in Zeljko Luković.

JUGOSLOVANU REMBRANDTOVA NAGRADA — Rembrandtovo nagrado (25 tisoč švicarskih frankov) je te dni dobil za dosežke v slikarstvu, kiparstvu in grafiki jugoslovski kipar Dušan Džamonja. Slavnostno bodo to največje evropsko nagrado za umetnost izročili umetniku v njegovi domovini v začetku prihodnjega leta.

OBISKAN MUZEJ NA TJENTIŠTU — V spomin na bitko na Sutjski zgrajeni muzej na Tjentištu je v letu dni, odkar je muzej odprt, obiskalo 110.000 ljudi, med njimi največ mladih.

BREŽIŠKA RAZSTAVA — V brežiškem domu JLA bo do 5. avgusta odprta razstava „Tito, tvorec in strateg revolucije ter vrhovni komandant oboroženih sil“, pripravljena v sodelovanju z beograjskim vojaškim muzejem v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda.

Tatinska ljubezen do konj

Nikola Degmečič je osumljen, da je aprila lani na Strugi pri Otočcu ukradel kobilu „Hoby“, ki jo lastnik ceni na 300.000 din — Od rane mladosti med kopiti

Nikola Degmečič iz Podvinja v SR Hrvatski je osumljen, da je 2. aprila lani vlomil v konjski hlev na Strugi pri Otočcu in ukradel petletno športno kobilu Hoby, ki jo lastnik Viljem Stanjko iz Zagreba ceni na 300.000 dinarjev, medtem ko nekateri izvedenci trdijo, da je vredna 150.000 din.

Degmečič je končal v Zagrebu dva letnika veterinarske fakultete, kot pripravnik je zaposlen pri Komercialni banki v Slavonskem Brodu. Osumljeni Degmečič, ki je med preiskovalnim postopkom dejanje priznal, trdi, da je že od mladih nog imel veselje do konj, iz Zagreba, kjer je takrat stanoval s starši, je rad odhajal na posestvo starega očeta v Podvinje. Ko je študiral veterinarstvo, se je aktivno ukvarjal s konjskim športom, redno je hodil na jahanje v Mokrice. Tam se je spoznal tudi z veterinarjem Viljemom Stanjkom. Leta 1971 je Degmečič obiskal Stanjka na Strugi. Takrat je zvedel vse o poreklu in vrednosti kobile „Hoby“.

Osumljeni Degmečič pravi, da je v štirih letih večkrat razmišljal, kako priti do dragocenega konja, prvega aprila lani se je končno odločil in z avtobusom odpotoval na Otočec. S sabo je vzel sedlo, uzdo, odejo, hrano za konja in zase, žago za železo in ključavnico-žabico. Ko je

prišel do Stanjkovega hleva, je z žago za železo prežagal lok ključavnice, kobilu obrzdal ter jo odvedel iz hleva. Hlev je zaklenil z žabico, ki jo je prinesel s seboj. Ključ in staro žabico je vrzel v grmovje.

Kobilu je najprej vodil na povodcu, nato pa jo je zajahal in jezdil po asfaltni cesti Novo mesto-Sentjernej mimo Mokrega polja, Maharova, Drage in Smednika in nato ob avtomobilski cesti. Nekaj pred koncem Krakovskega gozda je Degmečič s kobilu vred padel v betonski jašek. Kobilu „Hoby“ se je pri tem poškodovala. Degmečič je z baterijo ustavljal mimoidoče avtomobile. Vozniki so mu priskočili na pomoč in kobilu izvlekli iz jaška. Konja je nato Degmečič privezal k drevesu, sam pa se je z avtostopom odpeljal v Zagreb po prevoznika. Osumljeni se spominja, da je bilo takrat okoli četrte ure zjutraj. 2. aprila zvečer se je z manjšim tovornjakom vrnil po kobilu, jo naložil

ter odpeljal v Podvinje. Imena avto-prenevoznika, ki mu je za 2.000 dinarjev naredil to uslugo, se Degmečič ne spominja. V Podvinju je kobilu nudil pomoč veterinar.

10. julija letos je Nikola Degmečič povabil na obisk Zdravka Marušiča in še nekega veterinarja. Oba sta člana Kongskega kluba iz Zagreba. Marušič je takrat pri Degmečiču opazil svoje sedlo, ki so mu ga pred leti ukradli v Zagrebu, videl pa je tudi kobilu „Hoby“. Ko se je čez dan ali dva srečal z Viljemom Stanjkom, mu je omenil, da ima Degmečič med drugimi tudi zelo visoko kobilu, ki je podobna Stanjkovi. Stanjko je obiskal Degmečiča, kobilu prepoznal in jo odpeljal. Degmečič mu je zatrjeval, da jo je kupil od neznanec iz Srbije.

Ko so se pri Degmečiču oglasili kriminalisti, je po krajšem oklevanju izjavil, da zгодba o nakupu kobile ni resnična, priznal je, da jo je ukradel. Degmečič je tudi osumljen, da je leta 1973 v gradu Mokrice ukradel za 22.500 dinarjev konjeniške opreme, leto dni prej pa naj bi za 7.000 dinarjev oškodoval zagrebški konjeniški klub.

M. B.

Dežurni poročajo

VLOM PRI POKOPALIŠČU — 21. julija zvečer je Novomeščanki Dragici Nemeč nekdo vlomil v avto, ki ga je parkirala pri smihelskem pokopališču. Nepridiprav je vdrl skozi trikotno okence in zmaknil denarnico z dokumenti. Denar (380 din) je pobral, dokumente pa odvrzel.

LOVSKA KOČA POGORELA — 19. julija zjutraj je pogorela lovska kočica v Zagradcu nad Stražnim vrhom. Koča je last črnomaljske lovske družine. Škode je za 160.000 dinarjev. Koča je bila zavarovana. Vzrok požara še ni znan.

LJUBITELJI KROMPIRJA — Ana Gašperšič z Drske pri Novem mestu je prijavitelj, da so ji neznanici izkopali z njive pri Smihelu 200 kilogramov krompirja.

PRETEPAL ŽENO IN OTROKE — Janeza Žurgo iz Dobindola so morali novomeški miličniki za nekaj ur spraviti za zapeha, ker je pijan pretepal ženo in otroke. V bližnji prihodnosti se bo srečal Žurga tudi s sodnikom za prekrške.

MOŠKA SLAČIPUNCA — 20. julija je 22-letni Djuro Danco iz Sida v novomeški kavarni Metropol menil, da je tako vroče, da se mora sleči. Gostom in strežnemu osebju ta podvig ni bil preveč pri srcu, zato so poklicali miličnike. Djuro se je ohladil za rešetkami, vroče pa bo spet pred sodnikom za prekrške.

TAT SE JE ODPELJAL S PLE-NOM — Viktorju Kosu iz Crmošnjic je v soboto nekdo izmaknil kolo s pomožnim motorjem, ki je med brati vredno 4.000 din. Kos je jeklene konjička pustil na novomeškem Glavnem trgu.

NAŠEL GRANATO — V nedeljo je Franc Gutman iz Dolenjskih Toplic našel ob cesti pri Bušincu topovsko granato. Pirotehniko bodo spet imeli delo.

KRONIKA NESREČ

METLIKA: PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA — Niko Požek iz Oključke, Jože Fir iz Crnomlja in Janez Kastrič iz Crnomlja so 19. julija popoldne peljali z osebnimi avtomobili od Metlike proti Zagradcu. Požek je v Zagradcu ustavil, za njim tudi Fir, Kastrič pa ni utegnil zavreti in je trčil v Firov avto ter ga porinil naprej v Požekovo. Osemletni Tadej Fir je bil laže ranjen, gmotne škode je za 20.000 dinarjev.

SKOČJAN: MLAKAR V MLAKARJA — 19. julija zvečer je avtomobilist Franc Mlakar iz Vinice pri

POTA IN STRANPOTA

Škočjanu ustavljal v Škočjanu na robu ceste. Nasproti je pripeljal z osebnim avtom Leopold Mlakar iz Zaboršta pri Sevnici. Leopold je zavril, vendar ga je zaneslo v Francetov avto. Porinil ga je v betonsko ograjo. Oba Mlakarja sta precej opraskana, gmotne škode pa je za 65.000 dinarjev.

KARTELJEVO: TOVORNJAK PREHITEVAL V ŠKARJE — Martin Zuman iz Mihovega pri Sentjernej je 20. julija s tovornjakom v karteljevskem klancu dohitel tovornjak s prikolico in ga začel prehitovati, ko je nasproti pripeljal z osebnim avtomobilom Avstrijec Erich Iral. Ob trčenju je osebni avto odbilo in tako zasukalo, da je še enkrat treščil v zadnji del tovornjaka. Gmotne škode je za 20.000 din.

DRUŽINSKA VAS: NESREČA PRI POLIČKU — Ignac Gorenc iz Šmarjete je 20. julija popoldne vzvratno zapeljal osebni avto s parkirišča pri gostišču „Pri poličku“ v Družinski vasi. V tistem hipu je mimo pripeljal na kolesu s pomožnim motorjem Ivan Pungercar iz Malkovca. Gorenc je z blatnikom zadel Pungercarja v nogo. Pungercarjev poškodovani gleženj zdravijo v bolnišnici, gmotne škode pa je za nekaj stotakov.

AVTO NA STREHO, VOZNIK V BOLNIŠNICO

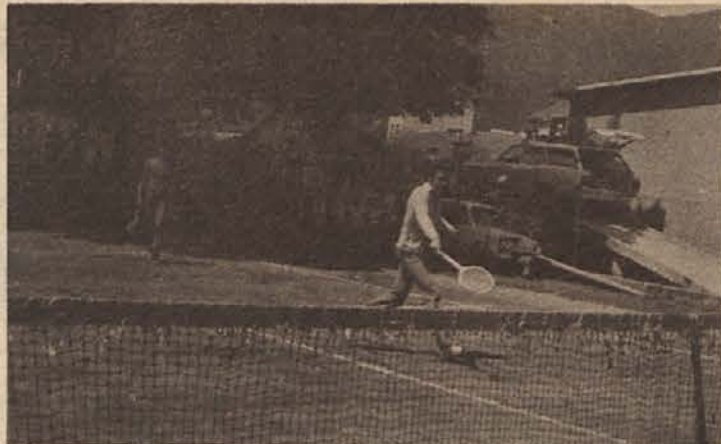
Mirko Marič iz Jurke vasi se je minuli četrtek peljal z avtom od Soteske proti Straži. V nepreglednem ovinku pri Dol. Polju je za njim pripeljal z osebnim avtomobilom Franc Potočar iz Dol. Polja in ga začel prehitovati. Med prehitovanjem je Potočarja zaneslo v strmino ob cesti, avto je obstal na strehi, Potočarja pa je vrglo iz vozila. Marič se je Potočarju umaknil in pri tem trčil v betonsko ograjo. Potočarja je rešilec odpeljal v novomeško bolnišnico, gmotne škode je za 54.000 dinarjev.

BREZ IZPITA V ELEKTRIČNI DROG

Jože Darovec iz Vavte vasi se je v nedeljo zjutraj peljal z avtom iz Novega mesta proti Straži. Pri Srebrničah je zaradi neprimerne hitrosti zapeljal s ceste na travnik in trčil v električni drog. Darovec, ki nima vozniškega dovoljenja, je bil huje ranjen, pomoč v bolnišnici pa sta morala iskati tudi sopotnika Ivan Darovec iz Vavte vasi in Peter Zbašnik iz Dol. Mraševga. Gmotne škode je za 60.000 din.

Velikansko zanimanje za kurja bedra

V noči od sobote na nedeljo so še neznan nepridiprav vdrl v kurnik Franca Korceca v Martinji vasi. Ob življenje je bilo 12 kokoši. Isto noč je zmikav (zmikavti?) vlomil tudi v kurnik Marije Maver iz Martinje vasi. Ker pa domači pes ni spal na pravičnega, je zalajal, zbudil gospodinjino, in tat jo je odkuril. Prav tako se še ne ve, v čigavem loncu bodo končale kure Srečka Kokalja iz Velike Bučne vasi. Iz Kokaljevega hleva je namreč izginilo omenjeno noč šest kokoši.

TENIS SE UVELJAVLJA — V Kočevju je vedno več zanimanja za tenis. Igrajo ga stari in mladi. Pred dnevom vstaje so odigrali turnir, ki je bil prvi te vrste v Kočevju. (Foto: J. P.)

Turnir treh generacij

Kočevje: beli šport ima vse več privrženec — Prvi teniški turnir dobil Struna, drugi je bil Vardijan

Pred kratkim so v Kočevju odigrali prvi uradni teniški turnir in ga imenovali kar „Turnir treh generacij“. Na njem so namreč sodelovali

Birčna vas in Pionir vodita

Pred kratkim je tekmovalna komisija, ki vodi novomeško mladinsko nogometno ligo, pripravila uradne podatke o uvrstitvi ekip. V mladinskem nogometnem prvenstvu novomeške občine je v minuli sezoni nastopilo dvajset ekip, ki so bile razdeljene v dve enakovredni ligi. Tekmovanje v prvem delu je dokazalo, da so se vse ekipe za nastope resno pripravljale, saj se ni niti enkrat zgodilo, da katera ni prišla na srečanje.

V prvi skupini so bili najboljši Pionirji mladinci. Razen enkrat niso doživeli poraza, in če bodo nadaljevali s tako dobro igro, bodo po vsej verjetnosti ob koncu osvojili prvo mesto in s tem lep pokal. V drugi skupini je bil boj za prvo mesto precej bolj izenačen, po splošnem mnenju pa so na vrhu precej presenetljivo nogometaši iz Birčne vasi. Fantje so ves čas igrali dokaj zanesljivo, bili so dobri tako na domačem kot na tujem igrišču in po devetih tekmah so popolnoma zaslužen na prvem mestu.

Vrstni red po prvem delu — skupina A: 1. Pionir 16 točk, 2. Brezovica 13, 3. Šmarjeta 10, 4. Žabja vas 9, 5. Smolenja vas 8 točk itd. Skupina B: 1. Birčna vas 16, 2. Češča vas 14, 3. Trik 14, 4. Mirna peč 11, 5. Kremen 9 točk itd.

Na minulem jubilejnim 30. šahovskem prvenstvu Slovenije je sodelovala tudi članica ribniškega šahovskega kluba Dragica Tanko. Pred nedavnim je obetajoča igralka na hitropoteznem republiškem prvenstvu osvojila prvo mesto, na „navadnem“ pa je z nekoliko manj zanesljivo igro z Vavpetičevo osvojila 11. do 12. mesto. Kljub temu je to za Ribničanko uspeh, saj je nastopilo 22 najboljših slovenskih šahistk. (Foto: Z. Fajdiga)

ŠAH: BROŠURA PRAVILNIKOV

Takoj ko je Šahovska zveza Slovenije dobila pravilnike, ki jih je sprejela 9. konferenca Šahovske zveze Jugoslavije, jih je prevedla in poskrbela za ponatis v posebni brošuri Centra za napredek šaha pri Šahovski zvezi Slovenije. Zanimiva brošura vsebuje splošni pravilnik o registraciji, pravilnik o kategorizaciji šahistov in šahistk, splošni pravilnik moštvenih tekmovalnih disciplinski pravilnik, pravilnik o šahovskih sodnikih, splošni pravilnik hitropoteznih tekmovalnih hitropoteznih tekmovalnih z nekaterimi pojasnili, sklepe stalne komisije za pravila FIDE in Bergerjeve tablice. Ker je naklada brošure le 1000 izvodov (cena je 20 dinarjev), ne bi bilo napak, ko bi se društva čimprej naročila na kvalitetno brošuro. P. P.

od 9-letne Irence Karničnik do 61-letnega Draga Bižala. Nastopilo je 16 igralcev in igralke.

Čeprav je bil turnir bolj rekreativnega značaja, so bila srečanja na njem ostra in nekatera dokaj kvalitetna. Zmagal je Struna, ki je v finalu v izenačeni tekmi premagal Vardijana z 2:6, 6:1 in 8:6. V polfinalu je prvi zmagovalec premagal Kluna s 6:1 in 6:1, Vardijan pa s težavo dobrega Lampeta s 5:7, 7:5 in 6:3.

Kot kaže, v Kočevju vse pogosteje ugotavljajo, da je beli šport primeren tako za tekmovalca kot za rekreacijo, saj ga igrajo razen starejših vse pogosteje tudi otroci. Tako je edino igrišče v Kočevju v zadnjem času zasledeno in prav bi bilo, ko bi odgovorni športni delavci in TTKS storili več za razmah tega športa, tako tekmovalnega kot rekreacijskega. Predvsem so potrebna igrišča. Sedanje je namreč v zasebni lasti, vendar ob razumevanju lastnika vedno na voljo vsem občanom, posebno mladini, ki se za tenis vse bolj zanima. Zavaljo tega ne bi bilo napak, ko bi v Kočevju, mestu, ki že od nekdaj slovi po dobrih športnikih, poskrbeli, da bi dobili še eno močno športno društvo.

TURNIR ZA DRAGATUŠ

Dragatuški TVD Partizan je minulo nedeljo pripravil na domačem igrišču nogometni turnir, na katerem je nastopilo osem enajsteric. V dokaj zanimivih in izenačenih tekmah je domače moštvo dokazalo, da se je na turnir dobro pripravilo, in je zaslužen osvojilo prvo mesto.

Vrstni red: 1. Dragatuš, 2. Zapudje, 3. Vojna vas, 4. Dragovanja vas, 5. Belčji vrh itd.

Šport

Kočevje: nogometaši pred novo sezono

Ker do začetka nove tekmovalne sezone ni več daleč, so tudi v kočevskem klubu začeli razmišljati o njej. Glede na spremembe tekmovalnih sistemov se tudi kočevski enajsterici obeta nastopanje v novi ligi, in sicer v dolenjski regiji ljubljanske temeljne zveze, ki naj bi po prvih podatkih štela devet klubov.

Skorajšnji sestanek izvršnega odbora kluba naj bi rešil nekatera važna vprašanja, kot so mesto trenerja, nove igralce itd. Z nogometaši naj bi v prihodnje delala Tone Bragar in Dušan Cebin, poskrbeti pa bo potrebno tudi za trenerja mladincev in pionirjev. Kot kaže, se bodo Kočevci v tekmovalni sezoni pomerili vsega osemkrat, da pa ne bi prišli ljubitelji dobrega nogometa ob tekme, bo prizadevno vodstvo tudi tokrat organiziralo vrsto prijateljskih tekem, na katerih se bodo predstavili najboljši slovenski klubi, v mesto ob Rinžo pa bodo nekajkrat povabili tudi nekateri najboljši jugoslovanske enajsterice.

Z. FAJDIGA

Steber kočevskih nogometašev Rudi Mueller

ZUŽEMBERK: NOVA ŠPORTNA SEKCIJA?

Kot kaže, bo v Žužemberku zaživela nova športna disciplina. Na enem izmed sestankov osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije so ugotovili, da se vse več mladih zanima za karate. Mladi bodo verjetno dobili prostore, trenerja pa menda že imajo.

Že v jeseni po novem

Predsedstvo ZTKOS je razpravljalo o novih tekmovalnih sistemih — Cel kup novosti

Osrednja točka dnevnega reda 23. seje predsedstva skupščine ZTKOS je bila posvečena razpravi o dokončnih predlogih novih tekmovalnih sistemov, ki bodo začeli veljati v jeseni. Skrajna vsi prisotni so potrdili predloge strokovnih zvez, o njih pa bo razpravljala še republiška telesnokulturna skupnost. Prisotni so v glavnem ugodno ocenili prizadevanja odbojarske, rokometne, košarkarske, nogometne, namiznoteniške, rokoborske, judoistične in šahovske zveze v okviru dela pri novih in dolgo pričakovanih tekmovalnih sistemih in so soglasno priporočili republiški telesnokulturni skupnosti, naj sprejme predloge.

Obenem s predlogom so udeleženci 23. seje predsedstva ZTKOS republiški telesnokulturni skupnosti dali tudi štiri priporočila, in sicer glede na starostne omejitve TS košarkarjev in rokometarjev, glede judoistov

se predsedstvo zavzema za tekmovalne v enotni republiški ligi po turnirskem sistemu, spremeni naj bi se tudi tekmovalni sistem šahistov. Poslej naj bi nastopili le v desetčlanski slovenski ligi po enokrožnem sistemu. Priporočila so imeli tudi glede nogometa, in sicer naj bi mladinci namesto v zvezni in zahodni republiški ligi tekmovali v štirih regijah.

Člani predsedstva so nadalje ugotovili, da so predlogi o TS v igrah precej podobni tistim, ki so se že izoblikovali v javnih razpravah. Nogometaši, rokometarji in košarkarji naj bi nastopili v enotnih 12-članskih republiških ligah in v občinskih ligah v okviru rekreativnega tekmovalnega sistema (člani) ter v občinskih in regionalnih ligah. Najboljši slovenski klubi naj bi še naprej nastopali v prvih in drugih zveznih ligah. In še novost: že v prihodnji sezoni bodo v vseh kolektivnih igrah zmanjšali število republiških ligašev od 12 na deset ekip.

VEDNO VEČ ŠPORTA — Loški potok je z zgraditvijo asfaltne rokometne igrišča dobil hkrati tudi igrišče za mali nogomet, ki ga mladi Potočani radi igrajo. V zadnjih nekaj letih, ko je Loški potok dobil več športnih objektov, se je tu športno življenje zelo razmahnilo, nekatere panoge pa dosega tudi lepe uspehe. (Foto: Prime)

Manjše prispevne stopnje?

Za koliko, bo odločila občinska skupščina na prihodnji seji — Teško je popravljati nesorazmerja in napake iz preteklosti — Poslej boljše spremljanje skupne porabe

Izvršni svet je imenoval komisijo, ki je proučevala lansko skupno porabo v občini in jo primerjala z letošnjimi predvidevanji. Za preteklo leto je komisija ugotovila, da so finančni rezultati v negospodarstvu presegali dosežke gospodarskih organizacij in da so v delovnih organizacijah, ki se financirajo iz skupne porabe, dajali v sklade skupne porabe za 60 odst. več kot gospodarstvo.

Med letom so na primer menjale finančne načrte izobraževalna, kulturna in telesnokulturna skupnost brez sklepov ustreznih organov. Komisija se je tako dokopala do spoznanja, da programi posameznih interesnih skupnosti še vedno niso dovolj natančni, zato predlaga enotno metodologijo finančnega poslovanja od sprejema finančnega načrta do njegovega izpolnjevanja. Le tako bo

možno podatke primerjati med seboj. Po njeni oceni so programi za leto 1976 realni.

Komisija je razpravljala tudi o možnostih za znižanje prispevnih stopenj za skupno porabo, ki so jih predlagale strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti. Pri tem je upoštevala zlasti možnost, da bi zbrana sredstva občinskega samoprispevka za gradnjo in obnovo šol uporabili za odplačilo posojil. Ta predlog izvršnemu svetu utemeljuje s programom, ki so ga občani sprejeli na referendumih za samoprispevek v letih 1968 in 1973. O tem bo dokončno odločala občinska skupščina na svoji seji 29. julija.

Da ne bi bilo v prihodnje več treba popravljati napak iz preteklih let, predlaga komisija boljše spremljanje skupne porabe.

Inženir Marko Bulc med govorom ob odkritju spomenika izgnancem in borcev na Bizeljskem (desno). Sobotni proslavi sta prisostvovala tudi predsednik predsedstva CK ZKS France Popit in sekretar izvršnega komiteja CK ZKS Franc Šetinc

be. To bo predvsem dolžnost oddelka za gospodarstvo in analitske službe SDK, ki do sedaj nista dovolj analizirala izdatkov z vseh družbenoekonomskih vidikov.

J. T.

RAZSTAVA O TITU

V brežiškem domu JLA so 21. julija odprli razstavo z naslovom „Tito, strateg revolucije, tvorec in vrhovni komandant obojnih sil SFRJ“. Z njo so počastili praznik vstaje, 22. julij. O predsedniku Titu je na otvoritvi razstave spregovoril generalmajor vojnega letalstva Alfonz Peko. Predstavil ga je kot brezkompromisnega borca za svobodo, organizatorja vstaje in stratega revolucije, v kateri je bilo skovano bratstvo naših narodov ter postavljeni trdni temelji nove samoupravne Jugoslavije. Titova zamisel o koncepciji vseljidske obrambe nas trdno povezuje pri uresničevanju skupaj postavljenih ciljev za lepšo prihodnost. Razstava o Titu bo odprta do 5. avgusta.

KMEČKI PRAZNIK V BUKOŠKU

Sekcija za kmetijsko strojništvo pri Društvu Ljudske tehnike v Brežicah prireja v sodelovanju s strojno skupnostjo iz Bukoška tekmovalno traktoristov. Pokroviteljica je Agraria Brežice. Tekmovanje se bo začelo v nedeljo ob 8. uri zjutraj. Traktoristi se bodo pomerili v spretostni vožnji iz dvoosno prikloleco in v oranju. Med tem si bodo gledalci lahko ogledali demonstracije s kmetijskimi stroji. Najboljši tekmovalci se bodo v dnevi 27. in 29. avgusta udeležili republiškega tekmovanja traktoristov v Kranju.

V popoldanskem delu je za nedeljo napovedano tekmovalno koscev z motornimi kosilnicami. Za vsa prva mesta bodo podeljevali nagrade.

Ni vseeno, kakšno okolje krojimo

Do jeseni odlok o urejanju in varstvu okolja v občini — Kaj se sme in kaj ne?

Med delegati kroži po „daljšem postopku“ osnutek novega odloka o urejanju in varstvu okolja v sevniški občini. Marsikdo misli, da je še vedno premil, vendar pomeni le napredek pri urejanju tako kočljivega vprašanja.

Precejšnja težava je že v tem, ker samo urejanje naselij ni potekalo skladno z razvojem naselij. Ob gradnji stanovanjskih blokov so večinoma tudi pri sodobnih stanovanjskih objektih pozabili na ureditev okolice. Sevniška krajevna skupnost ima s tem nemalo težav, saj bi lahko postala nekakšen „servis“ za nesolidnost drugih. Razveseljivo je, da večina zasebnih graditeljev ustrezno urejuje okolico svojih hiš. Zal, tisti, ki se s tem bolj ukvarjajo, niso zadovoljni s čutom krajanov do širšega okolja. Po že dokaj starih odlokih brezvestnežev ni bilo mogoče spametovati s kaznimi: najvišja kazen za prekrške je bila namreč le 100 dinarjev, mandatne pa 5 din. Dosti-

krat komunalna inšpekcija sploh ni mogla ukrepati, ker o posamezni kršitvi v odloku ni bilo besede. Po novem naj ne bi bila dovolj le kazen, ki bo tudi znatno večja, temveč bo treba tisto, kar je kdo kam navlekel, tudi pospraviti. Če tega ne bo storil, bodo to zanj storili drugi, ampak na njegov račun.

Zasebni graditelji v bodoče ne bi smeli dobivati uporabnega dovoljenja, če ne bi prej uredili okolice, graditelji družbenih stanovanj pa sploh ne bodo dobili gradbenih dovoljenj, če ne bodo imeli zagotovljenih sredstev za urejanje okolice. V Sevnicah in Krmelju naj bi poslej mislili tudi na skupne kotlovnice. Industrijski objekti, ki povzročajo večjo onesnaženost zraka s snovmi,

ki škodujejo zdravju ljudi in kvarno vplivajo na počutje, bodo morali ob posebno nizkem zračnem tlaku na zahtevo upravnega organa celo prenehati obratovati.

A. Z.

ZILAV KOLEKTIV

Ob obisku sekretarja republiške konference SZDL Milana Kučana pred konferenco komunistov Jutranjke je glavni direktor Karel Vehovar navrgel tudi vrsto pogojev o vzponu tega boštanjkega samorastnika: tovara je v 14 letih svojega obstoja ustvarila toliko družbenega premoženja kot Koptama v 70. Jugotanim in Stilles v 30. Smelo načrtujejo bodočnost: velike možnosti imajo v izvozu tako na zahod kot v dežele v razvoju. Marsikatera konfekcijska tovara je v sedanjih razmerah v težavnem položaju, v Jutranjki so šli na kolektivni dopust brez posebnih skrbi, polletni obračun bo pozitiven.

SEVNIŠKI PABERKI

SE BREZ TRŽNICE — Pravi, da sevniških in okoliških branjevcov ne marja na tržnicah v sosednjih krajih, ker pač doma ni možnosti za to.

NEVŠEČNO DREVJE — Vseeno je še nekaj ljudi, ki jih boli, kar se je zgodilo z mogočnima kostanjema v Šmarju. Eden je moral kar končati pod sekirami in nadebudni sekači z motornimi žagami, drugi čaka na odrešitev hudo okleščen. Očitno so hoteli narediti hitrejše dirkališče smetarjem, da bi le-ti lahko kaj izgubljali na poti in tako jemali dim večnemu ognju izza Jugotanimu?

SEVNIŠKI VEŠTNIK

NOVO V BREŽICAH

DOGOVOR PODPISAN — Pooblaščenim predstavnikom tozgov, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, banke, zbornice in družbenopolitičnih organizacij so 27. julija v hotelu Turist v Brežicah podpisali dogovor o osnovah družbenega plana občine za obdobje 1976-1980. S tem je bil napravljen pomemben korak na poti k uresničevanju samoupravnega družbenega planiranja.

V KS MANJ OBISKA — Zakonu o združenem delu so v tozdihi in OZD posvetili veliko pozornosti, medtem ko v krajevnih skupnostih odziv ni bil povsod zadovoljiv. Predvsem zaposleni niso čutili potrebe, da bi se enkrat sodelovali v razpravi in zaradi tega so mnogi od njih izostali.

POHIŠTVO NA RAZSTAVI — V novih galerijskih prostorih Posavskega muzeja je brežiška Tovarna pohištva razstavljala nove spalnice in regale za svoje poslovne partnerje.

BREŽIŠKE VESTI

Suša naredila precej škode

Manjši pridelek krompirja, koruze, pšenice, sena in otave — Ponekod prizadeti tudi vinogradi

Dolgotrajno sušo je končno prekinil dež, ki pa ne more več popraviti vse škode. Najstarejši ljudje zagotavljajo, da take suše na Krškem polju še ni bilo. Letina bo zaradi tega precej slabša.

Že pšenica je nekoliko prsilno dozorela. Suša je zmanjšala njen pridelek za pet odstotkov, je pojasnil pospeševalec Agrokombinata Alojz Bizjak. Po dosednji oceni bo utrpela največ škode živinoreja, posledice pa se bodo pokazale šele čez nekaj mesecev.

Za rast krme je bila neugodna že letošnja pomlad. Pridelek je bil zaradi zakrmele rasti slab zlasti na negnojnih travnikih. Sena je bilo povprečno za 20 do 30 odstotkov manj, otave pa je vzela suša kar 60 odst. Ponekod je sploh ni, saj je zaradi suše vse porjavelo in rast je popolnoma zastala. Sena bi bilo

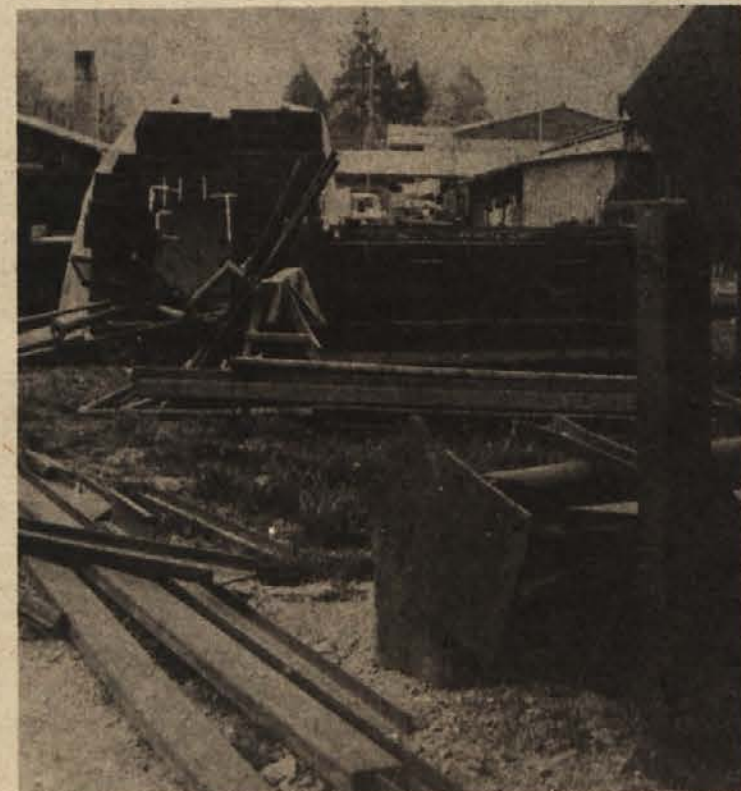
morda še nekoliko več, če bi ljudje utegnili pravi čas kositi. Spočetka jim je pri sušenju nagajalo vreme, temu je sledila vročina in z njo prehod v sušo.

Zgodnji krompir je bil lep in tudi srednje pozne ter pozne sorte so obetale dober pridelek. Zaradi suše pa je krompir prisilno dozorel in niti dež ga ni mogel več rešiti. Večino pridelka za prodajo imajo kmetje na Krškem polju, ki ga je suša najbolj prizadela.

Koruzi je zaostala v rasti. Pri 40 cm višine bi jo bili morali dognojiti, pa ni bilo mogoče. Potem, ko je potrebovala največ vlage, ni bilo več dežja. Škoda je spet največja na Krškem polju, nekoliko manjša pa na težjih tleh na njegovem obrobju.

V vinogradih je spomladi kazalo na povprečno letino. Zelo so jih napadale bolezni, na sušnih zemljiščih pa bo donos za kakih 15 odst. slabši. Najbolj so bili prizadeti vinogradi na terasah in lapornatih tleh.

JOŽICA TEPPEY

ZATRPANOST — Podjetje SOP Krško ima v mestu zelo malo življenjskega prostora. Vse je založeno z železjem, prav do ceste mimo gasilskega doma. Ko se bodo preselili v nove prostore zunaj mesta, bodo tudi na tem prostoru laže zadihali. (Foto: Jožica Teppey)

Do stanovanja s podporo kolektiva

V Dani pomagali do stanovanja tretjini zaposlenih — Rešitve z majhnim denarjem

Zadnje analize, ki so jih opravili v „Dani“ v okviru akcije CK ZKS med tako imenovanimi vzorčnimi delovnimi organizacijami, niso še limo vprašanj, ki jih včasih imenujemo s skupnim imenom družbeni standard.

Posebna anketa o stanovanjski problematiki delavcev „Dane“ je pokazala, da posebno žgočih stanovanjskih vprašanj sploh ni. Vsega je le 16 priložev, ki bi potrebovali za adaptacijo 230.000 dinarjev, gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš ima v bližnji prihodnosti v načrtu 18 priložev, ki računajo na skupno pomoč tovarne v višini 920.000 dinarjev. Vse to so številke, ki za namenske sklade v prihodnjih letih ob kolikaj normalnem poslovanju ne bodo prevelik „zalogaj“. Za družbeno stanovanja ni več kot sedem priložev. Trenutno so vseljiva štiri stanovanja.

Samo stanovanjsko vprašanje je marsikje tesno povezano tudi s kadrovsko sliko. V „Dani“ tudi vnaprej računajo na vrsto novih strokovnjakov. Posebno zanimivo in pohvalno pri tem je, da do leta 1980 nimajo bojazni, da do teh ljudi tudi ne bi prišli. Potrebovali bodo 18 delavcev s srednjo izobrazbo, 17 s poklicno,

51 s polkvalifikacijo in 10 z visoko izobrazbo, toliko slednjih sedaj tudi štendirajo. Prece delavcev se šola ob delu. Tudi vnaprej imajo v redu zastavljeno kadrovsko politiko. Že sedaj se ob delu na višjih šolah izobražujeta dva delavca, na poklicni sedem, na srednjih devet, na srednjih šolah imajo 14 dijakov, v poklicnih pa sedem. Zaradi tega ni bojazni, da v sedanjem srednjeročnem obdobju ne bi krili vseh kadrovskih potreb.

A. ZELEZNIK

Zadovoljna

Kavškova iz Kidričeve 5 oddajata tujske sobe

Z letošnjo turistično bero kljub precejšnjemu številu turistov v deželi marsikje niso preveč zadovoljni. Marija Kavšek iz Kidričeve 5 v Trebnjem (nekdanj so to govorili o Cviblju) pa nima pripomb. Predvsem je zadovoljna z razporejanjem gostov po zasebnih hišah, ki imajo organizirano oddajanje tujskih sob prek recepcije Putnikovega motela. O tem smo doslej vsako leto slišali gore pripomb, vendar je, kot kaže primer Kavškovih, le priznati, da so se stvari izboljšale. „Služba mora imeti srce za vse,“ trdi Marija in nima pripomb k letošnjemu razporejanju gostov. „Precej je že takih gostov, ki se vsako leto vrnejo, teh pa prav gotovo ne bi bilo, če ne bi bili zadovoljni. Tako so pri nas prenočevali štirje Turki. Na koncu smo postali prijatelji in obljubili so, da bodo še prišli.“

Sicer se Marija trudi tudi za lepšo zunanjo podobo hiše. Zmotili smo jo ravno med namerjanjem kamnov, ki jih je zlagala okrog posod z rožami, da bi poživila enolični asfalt. Kot je rekla, se da domačnost doseči tudi s skromnimi sredstvi.

A. Z.

BLOKI RASTEJO — Na Mirni so blokovska stanovanja že vseljiva, v Trebnjem pa je dan za dnevno zanimivo gledati, kako rastejo bloki izpod rok in strojev grosupeljskih gradbincev. Gradnjo pričakujejo tudi v Mokronogu, Sentrupertu in še kje.

TRIMO RABI 70 DELAVCEV

Trebanjska industrija montažnih objektov, ki se je uveljavila na trgu tudi z novimi izdelki (sendvič plošče), se bo znašla v veliki zagati, če si ne bo mogla zagotoviti 70 novih delavcev. Prav bi jim prišli vsi: od kvalificiranih ključavničarjev do priučenih in celo nekvalificiranih. V tovarni pripravljajo posebno delavsko avtobusno progo iz Dobriča. Avtobus bi lahko začel voziti, čim bi bilo dovolj prijav, zato se domačinom iz Suhe krajine splača potruditi, saj bi tako dobili zanesljivo avtobusno zvezo z občinskim središčem. V Trimu pravijo, da s prevozi iz Dobriča ne bi radi začeli pozneje kot septembra.

Iz kraja v kraj

NI RAK? — Vse kaže, da bo poleg kamnitega mostu na Mirni postala znamenita tudi tabla z vsemi opaži. Pred časom so most na najbolj kočljivem mestu zožili za promet.

VODA JE IN NI — Trebanjci v višjih stavbah morajo v pasjih dneh računati, da znameniti stiki vodovod lahko presahne. Cvibeljčani so menda bolj srečni, ker niso priključeni na mestne zbiralnike.

TREBANJSKE NOVICE

Tovariško srečanje delavcev IMV

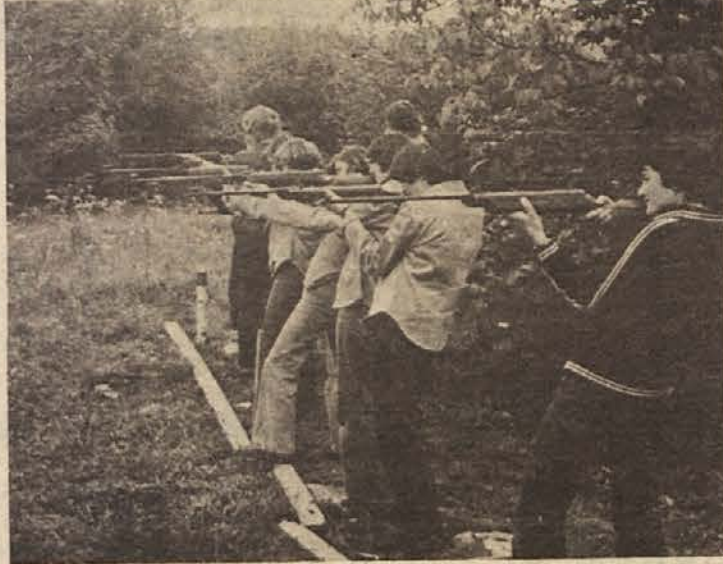
Srečanja pri Miklavžu na Gorjancih se je udeležilo 4000 ljudi

V počastitev dneva vstaje je bilo prejšnji teden pri Miklavžu na Gorjancih 1. srečanje delavcev vseh tozdov IMV iz Novega mesta, ki ga je organizirala sindikalna konferenca OO iz IMV.

V pozdravnem govoru generalnega direktorja IMV Jurija Levčnika, ki je spregovoril 4.000 navzočim, je bila poudarjena nagla rast podjetja, ki je iz skupine 34 delavcev zrastle v kolektiv z nad 5.000 zaposlenimi in predstavlja najmočnejšo delovno organizacijo na Dolenjskem.

Nadaljevanje programa je minilo ob šaljivih športnih tekmovanjih, v katerih so se pomerili predstavniki posameznih tozdov. Najuspešnejša ekipa je bila iz obrata Semeč, ki je zmagala v skoraj vseh panogah, razen vlečenju vrvi.

I. TOVŠAK

USPEL OBRAMBNI DAN — Minulo nedeljo so imeli suhokranjski brigadirji obrambni dan, ki ga je organiziral in vodil Ljubiša Djorović. Mladinci in mladinke so se poskusili v streljanju z zračno puško, metanju bombe v cilj, poslušali so predavanje o vlogi mladih v splošnem ljudskem odporu, ob zaključku pa je Djorović podelil najboljšim knjižne nagrade, ki sta jih prispevala ZRVS Novo mesto in trgovsko podjetje „Dolenjka“. (Foto: Janez Pezelj)

Poceni morje za 900 otrok

V kolonijah Rdečega križa splavajo skorajda vsi neplavalci — Počitnice do enajstega septembra

Občinski odbor novomeškega Rdečega križa je tudi letos organiziral tradicionalne počitniške kolonije za šolske in predšolske otroke, in sicer za malčke iz trebanjske, črnomaljske, metliške in novomeške občine.

Štirinajst dni brezskrbnih počitnic: otroci imajo obvezen plavalni tečaj, na katerem, kot je pokazala dosedanja praksa, pod vodstvom učiteljev splavajo skorajda vsi neplavalci, varovanci se spoznavajo s pomočjo kvizov ob tabornih ognjih z zgodovino NOV, hodijo na orientacijske pohode, vodstvo kolonije pa vsaj enkrat v štirinajstih dneh pripravi izlet z ladjo itd. Počitnice stanejo v domu Rdečega križa v Luciji (Fazan) pri Portorožu 930 din, na Debelem rtiču pa 123 din; denar za letovanje pa so prispevali skupnosti socialnega skrbstva, otroškega varstva, telesnokulturne skupnosti, otroškega varstva, izobraževalne skupnosti, nekaj pa so navrgli tudi starši malih letoviščarjev.

V Fazanu in na Debelem rtiču — nedavno so v tem letoviščarskem kraju postavili nov paviljon, ki ga je pomagala zgraditi tudi novomeška občina — bo letos poceni letovalo okoli 900 otrok iz vseh štirih občin. Z njimi pa se bo po izmenah ukvarjalo 69 vzgojiteljic. Ko se bodo vse šolske skupine poslovile, bo „pionirsko naselje“ na Debelem rtiču postalo dom 50 predšolskim otrokom, ki bodo ostali na Jadranu do 11. septembra.

Z žulji do nove ceste

Nova cesta bo skrajšala pot iz Žužemberka v Trebnje

Ko sem v eni od številnih vašega lista prebral sestavek izpod peresa tov. Milana Senice, ki govori, kako so si krajanje uredili ceste v vinogradih pri Malem Lipovcu, sem se spomnil tudi našega primera.

Smo krajanje iste krajevne skupnosti (Žužemberk) in se tudi pri nas srečujemo s podobnimi težavami. Kolovozna pot, ki je do nedavnega vodila v Lisec, kjer je prav tako ogromno vinogradov, je bila tako slaba, da se je na njej poškodovalo celo nekaj živine. Ker po več letih prorsjačenja pri krajevni skupnosti nismo uspeli, smo se krajanje odločili, da sami začnemo gradnjo ceste. Pred tremi leti smo na pobudo Dominika Grčarja ustanovili poseben odbor za pripravo gradbenih del. Krajanje smo s samopriskevkom zbrali denar, spomladi leta 1974 pa je buldozer začel prva dela. 3 km dolga cesta je dan za dnem dobivala svojo pravo obliko, zanjo smo porabili preko 2.000 ur udarniškega dela, krajanje so prispevali 15.000 din. Gozdno gospodarstvo Novo mesto — obrat Straža pa le 2.400 din. Cesta je sedaj nared, le 300 metrov poti še čaka, da jo posujemo. Ko bodo dela končana, se bo pot od Žužemberka do Trebnjega skrajšala za 4 km.

Vsem krajanom, ki so pomagali pri gradnji, naše čestitke, posebej pa še tov. Grčarju in Jožetu Hrovatu, ki sta vseskozi uspešno vodila dela. Staro načelo „V slogi je moč!“ je ponovno potrjeno, o tem se bo pričel vsak, kdor se bo peljal po novi cesti.

G. PRIMC

BELA CERKEV: NERESNI MLADINCI

Osnovna organizacija Zveze socialistične mladine iz Bele cerkve je minuli teden sklicala volilno konferenco, na kateri naj bi ocenili dosedanje delo, izvolili novo vodstvo organizacije in si zastavili nekaj nalog. Povečali so tudi člana predsedstva občinske konference in po telefonu zagotovili, da so na sestanek dobro pripravljene. Ob napovedani uri je v prostorih krajevne skupnosti čakal edino gost iz Novega mesta.

Suhokrajinski drobiž

BIVŠI BRIGADIRJI iz mladinskih delovnih akcij, ki bivajo na območju krajevne skupnosti Žužemberk, bi se radi povezali v svojem aktivu ali klubu, ki naj bi imel stalni odbor. Kot so ugotovili, jih je kar precej, nekateri so prišli na območje krajevne skupnosti iz drugih krajev. Vsi bivši brigadirji so dokaj delavni in sodelujejo v vseh družbenopolitičnih akcijah v krajevni skupnosti.

V NOvem NASELJU NA DVORU pridno gradijo. Sedaj je v gradnji 11 vrstnih hišic od 38, po lokacijah predvidenih. Kljub temu da so še proste lokacije, pa ima z gradnjo težave avtoprevoznik, ki ne more dobiti ustrezne gradbene parcele, tiste, ki so na razpolago so namreč za avtoprevoznika premajhne, saj ne bi mogel na svojem zemljišču obrniti tovornjaka. Pri dosedanjih gradnji naselja je ugodno, da imajo graditelji

že primarno vodovodno omrežje, neugodno pa je, ker nimajo še ceste ter električnega omrežja in kanalizacije.

TRADICIONALNI PIKNIK NA VALOVH KRKE, ki ga uspešno že več let prirejajo dvorski gasilci ob pomoči pokroviteljev, pripravljajo za soboto, 31. julija. Prišel se bo ob 19. uri na vrtu pred gasilskim domom kot po navadi. Igral bo ansambel Franceta Miheliča.

KRAJANI IZ SREDNJEGA IN MALEGA LIPOVCA so preteklo nedeljo kopali jame za električne drogeve za nov daljnovod. Udeležba na delu je bila množična in so delo končali, tako da je sedaj vse pripravljeno za postavitev drogov in začetek gradnje transformatorske postaje.

M. S.

Postavljeni temelji niso vse

Cetrta seja OK SZDL Ribnice je pokazala, da je delo v preteklem letu že rodilo prve sadove — Temelji za nadaljnje delo so postavljeni

„Aktivnost naše organizacije je v zadnjem mandatnem letu precej narasla, srečali smo se s številnimi družbenopolitičnimi zadolžitvami in sodelovali z vsemi konferencami ostalih občin, med občinskimi svetom SZDL Ljubljana in republiško konferenco SZDL Slovenije.“ je v uvodnem govoru na IV. seji predsedstva OK SZDL Ribnica, ki je bila pretekli teden, navedel njen dosedanj predsednik Janez Picek.

Uspehi občinske konference SZDL Ribnica v zadnjem letu so očitni. Posebej je treba poudariti usmerjeno delovanje družbenopolitičnih sil, ki so zlasti pridno delovale v krajevnih organizacijah SZDL, preko njih pa na svete in zbere delegatov krajevnih skupnosti, kot tudi na osnovne organizacije SIS in družbenopolitične skupnosti. Na takšnih zrelih osnovah je bilo opaziti tudi vidnejšo in zrelejšo vlogo Socialistične zveze na vseh področjih družbenopolitičnega delovanja občine. Vse to je privedlo do večjih uspehov pri srednjoročnem in kratkoročnem družbenem planiranju občine, kot

tudi na področju stabilizacijskih ukrepov v razvoju gospodarstva ribniške občine.

Brez rezultatov niso ostali tudi pri delu sveta za izobraževanje, vzgojo in znanost, ki se je skladno vključil v republiško akcijo za organiziranje celodnevne osnovnega šolanja, pa tudi koncept usmerjenega srednjega in poklicnega šolanja je dobil precej podpore. Prav zato so razumljiva prizadevanja občine Kočevje, da pridobi svoj izobraževalni center, ribniška občina pa vsaj dislociran oddelke lesne stroke.

Zdravstvo je poglavje zase. Z dosedanjim zanimanjem in aktivnostjo

se da na tem področju kaj malo storiti, zato je prav, da temu problemu Ribničani v prihodnje posvetijo več pozornosti in skrbi. Načrt za gradnjo novega zdravstvenega doma je že dalj časa narejen, toda dejanja še vedno čakajo. Svet za zdravstvo in socialno politiko naj se čimprej loti odpravljanja nezdravih razmer in da pobudo za ustanovitev samoupravnega organiziranega tozda Ribnica v okvirih sedanje OZD.

Odbor za ljudsko obrambo in zaščito je končno prodrl s svojim delom tudi v krajevne skupnosti, ki bodo tako izdelale svoje obrambne načrte in sodelovale na področju družbene samozaščite.

Ob koncu naj še zapišemo, da bila sprejeta ocena uresničevanja ustavnih določil na področju dela SIS, krajevnih skupnosti in delegacij družbenopolitične skupnosti. Izvolili so za novega predsednika OK SZDL Ribnica Franca Ilca, direktorja tozda Ribnica, namesto dosedaj njega predsednika Janeza Picka, ki mu je preteklet enoletni mandat.

BOJAN BUDJ

DONITOV PEVCI — Pred kratkim smo imeli spet priložnost poslušati Donitove pevce, in sicer na proslavi na Gori. Čeprav so zbor ustanovili predvsem zato, da bi ohranjali stare ljudske pesmi in običaje, so naštevili tudi več partizanskih pesmi, s katerimi nastopajo na proslavah. (Foto: Prime)

Skozi ples do drugega dela

„Vroče poletje“ je vedno vzrok za zmanjšanje delovne prizadevnosti tudi pri mladih, ki to dobo izkoristijo predvsem

za dopuste, izlete in pohode.

Kar 90 mladih iz Sodražice pa ob sobotah in nedeljah obiskuje plesni tečaj, ki ga vodi Jože Zver, član plesnega študentskega kluba iz Ljubljane, ki je o tem tečaju povedal: „Skupno bomo imeli 20 ur tečaja. Ne učimo se sodobnih plesov na pop glasbo, saj zna to vsak plesati. Težje se je naučiti starejše plesne, kot so dunajski in angleški valček, tango, ča-ča-ča, quick-step, boogie-woogie, bluz in polko. Vedno se vse staro in dobro vrača, tako se spet vrača tudi obdobje starih plesov.“

Mladi Sodražani pa pravijo, da jih je tokrat združil ples, vendar so pripravljene sodelovati tudi pri drugih akcijah. To so letos že dokazali, ko so sodelovali pri kidanju snega skozi Sodražico, olepševanje domačega kraja za letošnji občinski praznik, ko je bila glavna občinska proslava prav v Sodražici, in pri drugih akcijah. Zaradi vsega tega so odrasli ponosni na svojo mladino.

M. Glavonjič

Bron za jelena

Vsak želi v svojem poklicu, pri delu ali hobiju doseči dobre uspehe. Za uspehe dobivajo ponekod denarne nagrade, nagradne dopuste, plačane izlete, obiske in drugo. Za lovec pa so najlepše nagrade lovške trofeje. Te govore o sposobnosti lovca, njegovem pogumu, moči, iznajdljivosti in znanju ob srečanju z divjadjo.

Franc Drobnič ob trofeji jelena, za katero je dobil na lovski razstavi bronasto medaljo.

Lovska družina Velike Poljane je lahko ponosna na člana Franca Drobniča, starega 43 let, doma iz Zukočeve nad Ortnekom, ki je na slovenski lovski razstavi leta 1972 v Mariboru dobil bronasto medaljo za trofejo jelena, ki ga je uplenil isto leto. To je tudi največji lovski uspeh Franca Drobniča, ki mu domačini in lovci pravijo „Sura“.

Drobnič nadaljuje lovsko tradicijo svojega očeta in jo bo prenesel na sina. Lov je v tej družini v krvi. „Zame je lov najlepši šport, rekreacija in strast. Že od nekdaj se v naši družini lovška tradicija prenaša iz roda v rod,“ pove France, ko mu pogled kroži po lovskih trofejah.

„Vsak ima svoj hobi. Jaz sem si uredil lovsko sobo, v kateri imam že trofeje e 6 jelenov, 13 srnjakov, divje mačke in veričice, upam pa, da bom zbirko še povečal,“ pove Drobnič. Vsako leto upleni vsaj eno boljše trofejo, lovec pa je 12 let.

Na lovu je doživel že marsikaj lepega in zanimivega, od srečanj z medvedji do lova na prebrisane lisice. Najraje se spominja uplenitve nagrajenega jelena. Pravi, da ga je čakal le 10 minut.

V zadnjem času ima manj časa za lov. Zaposlil se je v KZ Velike Lašče, kljub temu pa sodeluje pri raznih delih lovške družine. Domačini ga poznajo tudi kot dobrega mesarskega mojstra in ga radi povabijo, kadar imajo doma prašiča za zakol.

M. GLAVONJIČ

ALI ŽE VEŠ ...

... da je ribniška postaja milice lani obravnavala tudi dva samomora, eno zažulitev, eno smrtno nesrečo pri delu, en primer nenadne smrti in tri nesreče pri delu?

... da je bilo v ribniški občini lani sedem požarov, ki so povzročili za 243.700 din škode družbenemu sektorju in za 414.900 din zasebnikom? Dva požara so povzročili otroci, dva odrasli, dva strela, eden pa je nastal zaradi slabe električne napeljave.

... da je bilo lani največ kršitev javnega miru in reda v gostinskih lokalih (117), v zasebnih stanovanjih 35, na ulicah 32, na ostalih mestih pa 46 in da je najpogostejši vzrok prekrškov v ribniški občini vinjenost (134 primerov), vseh ostalih vzrokov oziroma primerov pa je skupaj 96?

... da se je zaradi prekrškov zoper javni red in mir lani zagovarjalo 177 občanov, starih do 25 let, in 165, starih nad 25 let?

Ošiljeni zobotrebci

NOVI PROSTORI — Uprava ribniške knjižnice pričakuje, da se bo poslej povečalo število ljubiteljev dobre knjige. Knjižnica se je pred nedavnim iz starih prostorov preselila v sodobni dom JLA, v teh pa je našel svoj dom ribniški klub samoupravljavec.

PARKIRANJE PO RIBNIŠKO — Suhorobarska prestolnica se resda ne more pohvaliti s številnimi in primerno označenimi parkirnimi prostori, zavoljo tega domačini vse pogosteje parkirajo, kjer se jim zdi najbolj primerno. Pretiraval je lastnik dokaj starega modrega „fička“, ki je v času obiska najstarejšega slovenskega pevkega zbora v Ameriki (Zarja iz Clevelanda) pustil svoje vozilo doma v križišču pred stavbo, v kateri ima prostore „Zavarovalnica Sava“. Da ni prišlo do trčenja, se ima „vzornik“ voznik zahvaliti le previdnosti ostalih avtomobilistov.

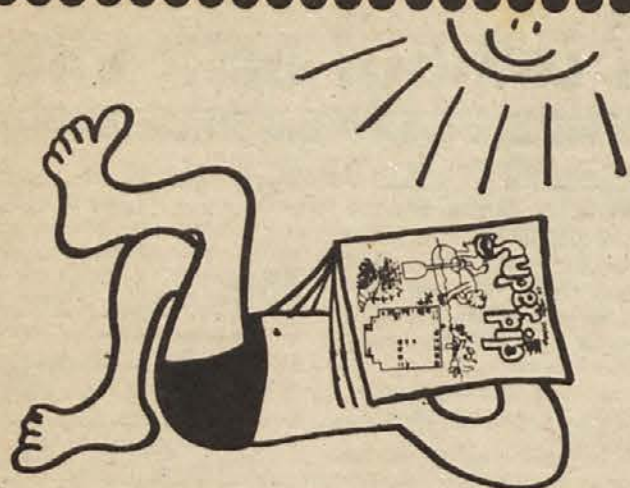
V KRATKEM ZDRUŽENJE OBRTNIKOV — Na nedavnem zboru ribniških obrtnikov — udeležilo se ga je okoli 60 „rokodelcev“ — je beseda tekla tudi o koristnosti združenja samostojnih obrtnikov, saj so Ribničani skoraj zadnji v Sloveniji, ki še niso povezani. Kot kaže, se bodo obrtniki povezali v kratkem, v združenju pa bodo pod „skupno streho“ ustvarjali tudi obrtniki iz sosednjega Kočevja.

KAJ JE Z RIBNIŠKIMI TRGOVCI? — „Kaj je s tržno inšpekcijo, kaj delajo na občini...?“ taka in podobna vprašanja so v Ribnici vse pogostejša. Kot kaže, trgovci ne pomislijo, da se njihove soseske kdaj pa kdaj zapeljejo tudi v Ljubljano, kjer so cene sadju, za čuda, nemalokrat skoraj za polovico manjše. Gospodinje upajo, da bodo dobile na svoja vprašanja tudi odgovor.

REŠETO

STAR IN POZABLJEN — V kamnolomu med Loškim potokom in Sodomolom smo našli na tale stari, izrabljeni in zapuščeni tovornjak. Ko ga je lastnik izbral, ga je poslal ob hišo. Sodobni „hlapec Jernej“ čaka, da bodo miličniki odkrili lastnika in mu povedali, kar mu gre. Malo naprej v kamnolomu v Podpreski stoji podobno neuporaben in ves zarjavel drobilnik kamenja. Vse kaže, da postajajo kamnolomi odlagališča velikih neuporabnih predmetov. Tudi tako onesnažujemo naravo. (Foto: Prime)

- BREZ KOPALK GRESTE LAHKO NA DOPUST – BREZ SUPERPIPA NIKAR!
- 64 strani križank, ugank, zanimivega in šaljivega branja!
- Če namakate noge v morju ali lavorju – v roki naj bo SUPERPIP!
- SUPERPIP vas čaka pri prodajalcih časopisov!

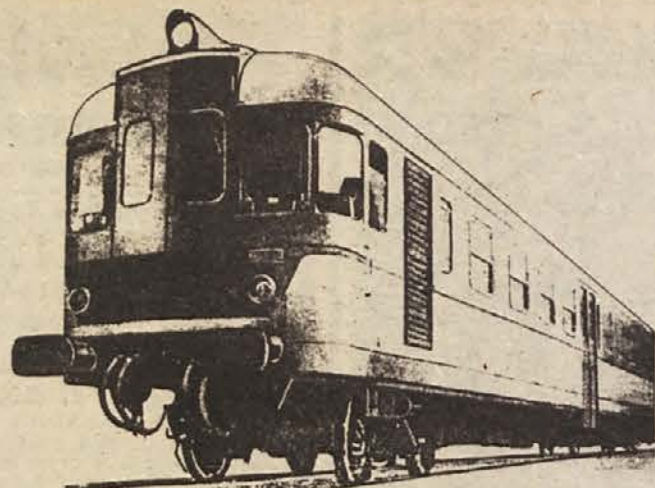
KOMUNALNO IN OBRATNO PODJETJE BREŽICE

na podlagi določil samoupravnega sporazuma o sprejemanju pripravnikov

razpisuje delovno mesto pripravnika

GRADBENEGA TEHNIKA v tehničnem sektorju podjetja.

Stanovanja ni. Rok prijave 14 dni po razpisu. Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite na sedež podjetja v Brežicah, Cesta prvih borcev 9/1. Pripravnisko delo traja v skladu z določbami pravilnika podjetja in samoupravnega sporazuma o sprejemanju pripravnikov.

DOLENJCI!

ALI ŽE VESTE, DA IMATE SVOJ BRZOVOLAK ZA LJUBLJANO? RES NI PRAVI BRZEC, KER BOSTE PLAČALI VOZNO CENO SAMO ZA POTNIŠKI VLAK, VENDAR SE S TEM VLAKOM POTUJE HITRO IN UDOBNO, KOT SE NIKOLI PREJ!

Ta vlak vozi vsak dan (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih), ter odpelje iz Metlike ob 5.32 uri, iz Črnomlja ob 5.49 uri, iz Novega mesta ob 6.44 uri, v Ljubljano pa prispe že ob 8.05 uri. Vlak ima postanek med Metliko in Novim mestom na vsaki postaji, od Novega mesta do Ljubljane pa se ustavi samo v Mirni peči in Trebnjem.

V Ljubljani imate zelo ugodne zveze s Koprom, Piranom in Reko.

IZKORISTITE PRILožNOST PREDVSEM ZA POTOVANJE PO OPRAVKIH V LJUBLJANI!!!

ZG – ŽTP LJUBLJANA
Prometna sekcija
Novo mesto

LICITACIJA!

TURIST HOTEL „SREMIČ“, KRŠKO,

razpisuje javno prodajo osnovnega sredstva

AVTOMOBIL ZASTAVA 1300 KOMBI,

ki bo v ponedeljek, 16. avgusta, ob 9. uri v hotelu „Sremič“, Krško.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti kavnico v višini 5 % od izklicne cene, ki bo določena pred licitacijo.

POTROŠNIKI – POZOR!

dolenjka

Trgovsko podjetje „Dolenjka“ je na željo potrošnikov spreminilo obratovalni čas v prodajalni „Bršljin“, Kolodvorska št. 2. Prodajalna je od 15. 7. 1976 dalje odprta neprekinjeno od 7. do 19. ure, razen v soboto, ko je prodajalna odprta od 7. do 12. ure.

„Dolenjkina“ prodajalna v Bršljinu nudi potrošnikom:

- elektroinstalacijski material,
- vodovodni material,
- motorna kolesa, rezervne dele za osebne avtomobile, kolesa ter motorna vozila,
- tehnično blago (razni stroji in gospodinjinski aparati),
- gradbeni material (cement, opeka, betonsko železo, stavbno pohištvo, keramične ploščice in ostalo).

Na željo potrošnikov blago dostavljamo na dom.

Prodajalna nudi potrošnikom za nakup gradbenega materiala potrošniški kredit v višini 30.000 din z 10 % pologom. Za obisk se priporočamo!

Trgovsko podjetje „Dolenjka“
Novo mesto

Razpisna komisija

KROJAŠKEGA PODJETJA TREBNJE

razpisuje

naslednji prosti delovni mesti:

(reelekcija)

1. DIREKTORJA
2. RAČUNOVODJA

Kandidat za razpisana delovna mesta mora izpolnjevati razen pogojev po zakonu še naslednje pogoje:

1. – da je visoko kvalificiran delavec krojaške stroke z najmanj 10-letno prakso, od tega najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih,
2. – srednja šolska izobrazba ekonomske smeri z najmanj 5 leti delovnih izkušenj na ustreznih delovnih mestih.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati imeti ustrezne moralno-politične vrline in delovne ter organizacijske sposobnosti.

Ponudbe z ustreznimi dokazili in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo, v 15 dneh po objavi tega razpisa Razpisni komisiji pri Krojaškem podjetju Trebnje.

TRGOVSKO PROIZVODNO IN SERVISNO PODJETJE **agrotehnika** Ljubljana o. sol. o. **TOZD** TRGOVINA

AGROMECHANIZACIJA

KMETOVALCI!

OBVEŠČAMO CENJENE KMETOVALCE, DA SI LAHKO NABAVIJO PRI AGROTEHNIKI LJUBLJANA – TOZD AGROMECHANIZACIJA SODOBNE:

- TRAKTORJE IMT-533, U-445, T-25 A/1
- NOVE PROIZVODE SIP:
- trosilnik hlevskega gnoja KR PAN 20
- vrtalkasti obračalnik sena VO-4
- silokombajn SK-80
- TRAKTORSKE PRIKOLICE TP-3 Tehnostroj Ljutomer
- RAZSIPALNIKE GNOJIL FERTI IN VICON B-75
- VSE VRSTE PLUGOV, BRAN IN STROJEV TER ORODIJ, ki so nepogrešljivi pri vašem vsakdanjem delu.

VSE CENE IN INFORMACIJE DOBITE V NAŠIH POSLOVALNICAH:

- Agrotehnika, Ljubljana, Titova 38
- Agrotehnika, Celje, Aškerčeva 13
- Agrotehnika, Maribor, Meljska 5
- Agrotehnika, M. Sobota, Titova 25
- Agrotehnika, Ljutomer, Slavke Osterca 2
- Agrotehnika, Lendava, Partizanska 53
- Agrotehnika, Škofja Loka, Titov trg 4/b

TRGOVSKO PROIZVODNO IN SERVISNO PODJETJE **agrotehnika** Ljubljana o. sol. o. **TOZD** TRGOVINA

AGROMECHANIZACIJA

POŠLJITE NA MOJ NASLOV PODROBNE PODATKE O MIKO
SISTEMU IN PRILožITE CENIK

ime in priimek
ulica
kraj
pošta

lip bled lesna industrija

64260 bled, ljubljanska c. 32
telefon: 064 77384, trgovina 77944
telegram lip bled telex: 34525 yu lipex

Dimenzije mm	višina	širina	debelina
miza	820	737	55
klap	820	487	55
polica	820	487	55
klap prosta	820	487	55
dekorativni element	820	387, 487, 587	55

Navedene mere veljajo za elemente v zloženem stanju.

Miko garniture lahko kupite v naslednjih poslovalnicah:

LIP Bled na Rečici • LIP Bled na zagrebškem velesejmu • SLOVENIJALES – Kranj • GLOBUS – Kranj • MERCATOR – Vrhnika • NAPREDEK – Domžale • ZARJA – Jesenice • LESNINA – Ljubljana • LESNINA – Maribor • LESNINA – Murska Sobota • METALKA – Ljubljana • SLOVENIJALES – Maribor

MIKO SISTEM GARNITURE MONTIRAMO HITRO IN ENOSTAVNO

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 29. julija - Marta Petek, 30. julija - Peter Sobota, 31. julija - Ignac Nedelja, 1. avgusta - Alfonz Ponedeljek, 2. avgusta - Evzebij Torek, 3. avgusta - Lidija Sreda, 4. avgusta - Janez Četrtek, 5. avgusta - Snežana

LUNINE MENE

2. avgusta ob 23.06 uri - prvi krajec

KINIO

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM dimnikarskega pomočnika. Hrana in stanovanje preskrbljena. Stanislav Arh, dimnikarski mojster, Kamnik.

ZAPOSILIMO mlado, tudi kmečko dekle, ki ima veselje do střebe v gostinstvu. Vsa oskrba in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Gostilna Benedik, Kranj-Stražišče.

STANOVANJA

ŠTUDENTKA išče sobo v bližini medicinske šole v Novem mestu. Apolonija Martini, Brezovica 44, Bizeljsko.

ODDAM OPREMLJENO SOBO dvema dekletoma (študentki). Naslov v upravi lista (2230/76).

SAMSKEMU oddam opremljeno centralno ogrevano sobo. Cesta herojev 33/a, Novo mesto.

IŠČEM enosobno stanovanje s sanitarijami in posebnim vhomom ali vzajem v najem starejšo hišo do 25 km iz Novega mesta. Naslov v upravi lista.

PROSTOR za mirno obrt iščem v Novem mestu. Zaželeno voda v prostoru. Prostor je lahko tudi v kleti. Velikost najmanj 4 x 4 metre. Lahko sta tudi dva prostora. Boštjan Krže, Mestne njive 9, tel. 23-368.

Motorna vozila

PRODAM OSEBNI avto „Sunbeam“, letnik 1972, 1000 cm3 prevoženih 36.000 km, v odličnem stanju. Naslov v upravi lista (2237/76).

ZARADI SMRTI moža ugodno prodam dobro ohranjen osebni avtomobil znamke Škoda, registriran do januarja 1977, cena 9.500,00 din. Ogled možen v popoldanskem času. Franciška Blas, Koluderje 7a, Sentjanž na Dol.

PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1971, v zelo dobrem stanju. Ogled v popoldanskem času. Naslov v upravi lista (2231/76).

PRODAM FIAT 850. Zabkar, žaga, Grmovlje, Škocjan.

PRODAM FIAT 750, letnik 1966, registriran, v voznem stanju, in filodendrum, visok 2,60 m. Robert Romih, Kettejev drevored 39, Novo mesto.

PRODAM ŠKODO, letnik 1969, registrirano do marca 1977. Bele, Zameško 24, Sentjernej.

PRODAM fička v voznem stanju za 3.500,00 din. Telefon 22-966. Naslov v upravi lista (2255/76).

PRODAM FIAT 850 special, letnik 1969. Školjka in motor generalno obnovljena. Cena 26.000,00 din. Kolenc, Sentjanž 22/a, 68297 Sentjanž.

PRODAM

PRODAM 2 gumi vozova (od 1,5 do 3 tone), nova, in puhalnik špan. Ivan Venetič, Vrčice 3, Semic.

PRODAM novo, nerabljeno trajno-žarno peč Emo-plamen. Informacije po telefonu 23-375 popoldne.

ZARADI SELITVE prodam šivalni stroj Bagat, mizo z dvema stoloma, peč Plamen, 20 m2 tapisona, omario za čevlje, 300-litrsko kad in dve kletni okni, malo rabljeni. Ogled vsako soboto od 7. do 19. ure in nedeljo cel dan. Marko Badovinac, Irča vas 33, Novo mesto.

PRODAM 7 tednov starega volčjaka. Franc Penca, Volčkova vas 7, Sentjernej.

PRODAM malo rabljeno mlatilnico z vsem čiščenjem. Rudolf Suštar, Vrhov 13, Mirna peč.

PRODAM traktor Ursus (35 KS) in kosilnico BCS (127 cm). Ludvik Barbo, Češnice 8, Mirna peč.

KRSKO: 31. 7. in 1. 8. ameriški film Slep revolver, 4. 8. ameriški film Privatni detektiv.

NOVO MESTO, KINO KRKA: 30., 31. in 1. 8. ameriški barvni film Nekoč je bil Hollywood. 2. in 3. 8. ameriški barvni film Kocka je padla. 4. in 5. 8. italijanski barvni film Prevedani dekameron.

RIBNICA: 31. 7. in 1. 8. ameriški barvni film Ubijte Charla Varicka. **SEVNICA**: 31. 7. in 1. 8. japonski film Nevihita na Pacifiku. **SENTJERNEJ**: 31. 7. in 1. 8. film Le kije je 7. četa!

TREBNJE: 31. 7. in 1. 8. ameriški barvni avanturistični film Padalci pridejo ...

UGODNO prodam večjo količino smrekovih desk - prvovrzdne, debeline 2,50 cm. Ambrožič, Podgrad 15, Stopiče.

PRODAM nove 12, 13, 15 in 16-colske gumi vozove za traktor. Bulc, Jurčkova pot 73, Ljubljana-Rakovnik.

ZARADI STAROSTI prodam po zmerni ceni 26 panjev (umetnih) čebel z vso opremo. Prodajatelj ženski odlično ohranjen šivalni stroj (pogrezljiv, z okroglim čolničkom). Tone Marinček, Zupca vas, Cerklje ob Krki.

PRODAM traktor Ferguson 35. Naslov v upravi lista (2233/76).

PRODAM pse, volčjake-mladiče Sinko, Gor. Brezovica, Sentjernej. **PRODAM** skoraj novo mlatilnico, ki reta in trosi. Karel Somrak, Goriška vas 7, Mirna peč.

ZELITE KUPITI rabljene, generalno popravljene kmetijske stroje, traktorje Steyer in Ferguson vseh vrst ter kombajne in samonakladalke? Informacije dobite pri Marku Matiču, Jerebova 16a, Novo mesto, telefon 21-589.

PRODAM molzni stroj Alfa Laval. Kastelic, Biška vas 20, Mirna peč.

PRODAM kravo, brejo 6 mesecev in dobro mlekarico. Jakob Perpar, Malenska vas 18, Mirna peč.

KUPIM

KUPIM dobro ohranjeno tritonsko harmoniko Lubas ali Kucler. Ponudbe s ceno pošljite na naslov Brulc, Vinja vas 13, Stopiče.

KUPIM starejšo enodružinsko hišo ali vzajem v najem stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Ponudbe pod „Novembra“.

POSEST

PRODAM GOZD, velik približno 4 ha. Interesni naj se oglasio pri Antonu Zemljaku, Poklek 23, Blanca.

PRODAM enodružinsko hišo 4 km od Novega mesta. Naslov v upravi lista (2259/76).

PRODAM dve njivi, primerni za vikend, blizu gozda na Boričevem. Vprašajte po telefonu 21-619 od 16. ure dalje. Ogled ob sobotah in nedeljah pri Vidi Košir, Brod 1, Novo mesto.

PRODAM komfortno hišo z vrtom in vinogradom. Martin Lokanc, Selo 2a, Raka. Ogled vsak dan.

PRODAM HIŠO v končni fazi. Nahaja se med Krškimi in Brežičkami. Jože Špiler, Kolodvorska 4, Krško.

PRODAM travnik (6542 m2). Terezija Zrimšek, Cadrže 8, 68220 Smarješka Toplice.

V DOL STRAŽI prodam hišo ali oddam v najem za predplačilo (pet let), petnajst minut od tovarne Novole. Anton Springer, Karlovska 17, Novo mesto.

ČESTITKE

Dragi sestri **ANCKI GORENC** iz Strelca pri Smarjeti za praznik vse najboljše, največ pa zdravja, želi Nace z družino. Stricu in teti pa lepe pozdrave. Jožica.

ANICI SCHLECHT iz Muenchna za minuli praznik vse lepo, največ pa zdravja, želijo iz domovine hči Dani, ate, mama, bratje z družinami, sestra Slavka, posebno pa sestra Mici z družino. Možu Ottu lep pozdrav.

OBVESTILA

GASILSKO DRUŠTVO Vel. Podlog, Leskovec pri Krškem, vabi na veliko tradicionalno zabavo, ki bo 1. avgusta 1976 ob 15. uri. Postregli vam bomo z dobro kapljico, jedmi na žaru, odjokom, domačimi piščanci, pecivom in

drugim. Za veselo razpoloženje bo skrbel ansambel Sedlan s pevci. Pridite, prijetno popoldne vas čaka! Na pomoč! Odbor.

PRIPOROCAMO POPRAVILA ISKRINIH TV SPREJEMNIKOV, TUDI NA DOMU. BREŽICE IN OKOLICA: PONEDELJEK IN TOREK, NOVO MESTO: CETRTEK IN PETEK. NAROČILA SPREJEMAMO NA NASLOV: ISKRA SERVIS, PREKO PA PRI KOSTANJEVICI, TELEFON 85-538.

OBVEŠČAM, da izoliram dimnike, ki vam povzročajo težave. Gotovo vam ni vseeno, da vaš dimnik razpada, zato pošljite naslov in problem bo rešen. Izolacija in vzdrževanje dimnikov, Martin Kastelec, Gotna vas 15a, Novo mesto.

PREKLICI

FRANČIŠKA BOHTE, VINJA VAS 27, STOPIČE, prepovedujem Ivanu Bohte iz Vinje vasi 27, Stopiče, kakršnokoli prodajo premičnin in nepremičnin, ker je moja last. V nasprotnem primeru ga bom sodno preganjala.

PODPISANI LEOPOLD BEVC, BREŽJE 3, TREBELNO, prepovedujem samovoljno odvažanje peska s parcelce št. 1951 v Ornuški vasi (Luntavš). Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

RAZNO

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za osnovne, srednje in višje šole. Naslov v upravi lista (2232/76).

POROČNI PRSTANI! Če ste v zadregi, kakšen prstan bi radi podarili svoji ljubljini, obiščite zlatarja Otmarja Zidariča v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

STAREJŠI ZENSKI ali upokojenki, ki bi deset dni na mesec pazila leto dni staro punčko, damo v najem celotno hišo do smrti. Za varstvo plačam posebej. Veronika Mojstrovic, Orehovce 45, 68311 Kostanjevica na Krki.

ZELIM spoznati upokojenko do 52 let, da bi delno pomagala dokončati hišico in v njej živeti. Ponudbe pošljite na upravo lista pod „Ne bo ti žal“.

IŠČEM inštruktorja za matematiko (srednja šola). Takoj. Florjan Hrastar, Vrh pri Pahi 12, Otočec. **V CETRTEK**, 15. julija ob 12.40, sem izgubil v avtobusu, ki pelje v smer Novo mesto-Otočec-Skocjan, bel poročni prstan. Vgrvirano ima: 20. 3. 1976 Anica. Oseba, ki ga je našla, naj ga vrne proti lepi nagradi pri Petrolu, Otočec.

PROSIM vsakogar, ki bi kaj vedel o starejši trivrstni harmoniki znamke Mrvar, oziroma da bi jo kupil od družine lani umrlega Stariča iz Bršlina, naj proti nagradi javi na upravo Dol. lista.

ZAHVALA

Vaščani iz vasi Rihpovec se zahvaljujejo tov. Flajniku in tov. Japljevi iz Rdečega križa Trebnje za pomoč v oblačilih, posebno pa se zahvaljuje slepa Franca Šercelj.

ZAHVALA

Umrli je naš dobri oče in mož

IGNAC PAPEŽ

iz Seča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili do njegovega zadnjega doma, mu podarili vence in šopke ter priskočili na pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se župniku za opravljeni obred, kolektivu Avto Kočevje in Galeb Ljubljana.

Zalujoči: žena Jozefa, hčerki Marija in Jožica z družino, sinova Janez in Jože z družino ter drugo sorodstvo.

Ob smrti naše ljube mame

MARIJE BANIČ

roj. Kuntarič s Pristave 2

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem in prijateljem, ki so jo spremili na zadnji poti. Obenem se zahvaljujemo pevskeemu zboru Planina iz Cerklje, organizaciji ZB Podbočje, kolektivu uprave splošne bolnice v Celju in župniku za opravljeni obred. Vsem še posebna zahvala za podarjene vence in cvetje, ki ga je naša mama tako zelo ljubila.

Zalujoči: sin Francelj, hčerka Albina z možem Jožetom ter vnuka Dani in Lidija, sestra Rezka, brat Jože in drugo sorodstvo.

VOZNIKI!

ZAŠČITITE SVOJE VOZILO PRED KOROZIJO. ZUNANJI IN NOTRANJI PREMAZ Z „VALVOLINE TECTYL“ VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHANIČ POD TRŠKO GORO 90, TELEFON 068-22-372 **GARANCIJA ZA OPRAVLJENO DELO!** **TECTYL CENTER**

OSNOVNA ŠOLA BRUSNICE

Razpisuje prosto delovno mesto

TAJNIKA IN RAČUNOVODJA ŠOLE.

Pogoj: končana srednja ekonomska šola. Osební dohodki po samoupravnem sporazumu. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 15. 7. do 22. 7. so v brežiški porodnišnici rodile: Veronika Vurič iz Novih dvorov - Zeljka, Nada Marič iz Grdanje - Deklico, Milena Vebler iz Podvinja - Heleno, Marija Perc iz Dobrave - Deklico, Zorka Karamatič iz Samobora - Kruna, Terezija Jurman iz Drenja - Marjano, Bernarda Kovač iz Crešnjic - Petro, Ivana Brglez iz Orešja - deklico, Štefka Pirš s Senovega - Boštjana, Ljudmila Jazbar iz Sevnice - deklico, Djurdja Mihelič iz Male Gorice - dečka, Pavla Strniša iz Jesenic na Dol. - dečka, Ana Marija iz Krškega - Aleša, Štefica Segeš iz Vučičevega - Danijela, Sonja Ferenčak iz Sela - Roberta, Ema Gradišek iz Krškega - Sergejo, Cela Malekovič iz Brdovca - Ninoslava, Djurdjica Jagodič iz Šipačkega brega - dečka.

Pretekli teden so v brežiški bolnici umrli: Anton Hlebec, upokojenec z Malega Kamna, star 70 let; Janez Hotko, upokojenec iz Sela, star 77 let; Franc Avguštinčič, kmetovalec iz Kunšperka, star 76 let.

ZAHVALA

V 43. letu starosti nas je zapustila naša draga mamica in žena

ANICA VESELIČ

iz Žuničev

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu GG Crnomelj, kolektivu Gorjanci Straža, kolektivu Labod Adlešiči za podarjene vence in duhovniku za opravljeni obred.

Zalujoči: mož Ivan, sin Jože, hčerki Anica in Majda z družino in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

JOŽEFE REMIH

roj. Žabkar iz Sevnice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter sosedom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Prav lepa hvala vsem za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje in vsem, ki ste nam pomagali ter našo mamo v tako velikem številu spremili k njenemu zadnjemu počitku.

Zalujoči: hčerke Albina, Mira in Danica z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame in babice

ELIZABETE GREGORIČ

iz Kostanjevice na Krki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki so darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvala Zvezi borcev, kolektivu SOP Kostanjevica in kolektivu „Gorjanci“ Novo mesto in župniku za opravljeni obred.

Aleksander z družino.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega najdražjega, ljubljenega moža in očeta

TONETA JORDANA

posestnika z Draškovca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, župniku za lep pogrebni obred, pevskeemu zboru, znancem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, poklonili toliko cvetja pokojnemu ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi zdravstvenemu osebju za trud, da bi nam ohranili njegovo dragoceno življenje.

V globoki žalosti: žena Ana, otroci: Boža in Albert z družinama, Vera, Vida, Tonček, Anči z družino in Majda ter drugo sorodstvo.

Draškovec, 29. julija 1976

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založništvo podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Splival (urednik priloge), Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Oblikovalec Priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 5 din - Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustreznega druga valuta v teji vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določeni strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Vsak mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOCI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon (068) 23-611 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek, filmi in prelom: CZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

CETRTEK, 29. JULIJA: Od 0.05 do 5.00 Montreal 76. 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani. 9.20 Glasovi v ritmu. 9.40 Mladi koncertant. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Franc Jesenko: Naši dosežki v selekciji perutnine. 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Glasbena pravljica. 14.20 Predstavljamo vam male slovenske vokalne ansamble. 14.40 Med šolo, družino in delom. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Naš gost. 17.00 Studio ob 17.00. 19.40 Minute z ansambлом Franca Puharja. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrikov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Slovenska instrumentalna glasba. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 30. JULIJA: Od 0.05 do 5.00 Montreal 76. 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani. 9.20 Parada orkestrrov. 9.40 Slovenska umetna zborovska pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po Talijanskih poteh. 12.10 Revija orkestrrov in solistov. 12.30 Kmetijski nasveti - Osemenjevanje z mladimi biki. 12.40 S pihalnimi godbami. 14.05 Mladina poje. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Z ansambлом Milana Ferleza in Bojana Adamiča. 17.00 Studio ob 17.00. 18.00 Pri slovenskih ansamblih od tria do kvinteta. 19.40 Minute z ansambлом Mihe Dovžana. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop pops 20. 21.15 Oddaja o morju in

pomorskih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačin. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 31. JULIJA: Od 0.05 do 5.00 Montreal 76. 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Počitniški pozdravi. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na radiu. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Slavko Cepin: Možnosti priraje mesa s telicami. 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 S pesmijo in plesom po Jugoslaviji. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 S knjižnega trga. 17.05 Na poti v Colombo. 17.30 Gremo v kino. 18.05 Poletni divertimento. 19.40 Minute z ansambлом Latinos. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Sobotna glasbena panorama. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 1. AVGUSTA: Od 0.05 do 5.00 Montreal 76. 8.07 Radijska igra za otroke. 8.41 Skladbe za mladino. 9.05 Še pomnite, tovariši... 9.55 Vojaki, dober dan! 10.05 Prvi aplavz. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.10 Obvestila in zabavna glasba. 13.20 Nedeljska reportaža. 14.05 Nedeljsko popoldne. 16.00 Radijska igra. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT - studio Ljubljana. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 V lučeh semoforov.

PONEDELJEK, 2. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Pesmice na potepu. 9.40 Vedre melodije. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?

10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti: Vrt v avgustu. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 Pojo amaterski zbori. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana. 18.25 Zvočni signali. 19.40 Minute z Zadovoljnimi Kranjci. 19. 0 Lahko noč, otroci! 20.00 Če bi globus zaigral. 20.30 Operni koncert. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiov. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Za ljubitelje jazz'a.

TOREK, 3. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani. 9.20 Lahke note. 9.40 Slovenske ljudske v zborovski in solistični izvedbi. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Promenačni koncert. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Marija Orešnik: Kako zrejamo piščance in jarkice. 12.40 Po domače. 14.05 Iz del Glasbene mladine Slovenije. 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Spomini in pisma. 17.00 Studio ob 17.00. 18.00 Koncert po željah poslušalcev. 19.40 Minute z ansambлом Mojmir Sepeta. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra. 21.30 Zvočne kaskade. 22.20 Pota jugoslovanske glasbe. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Popevke vs vrstijo.

SREDA, 4. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Nema vadni pogovori. 9.25 Slovenski zabavni ansambli. 9.40 Zapijmo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Urednikov dnevnik. 12.10 Opoldanski koncert

lahke glasbe. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Slavica Šikovec: Nega vinske posode. 12.40 Slovenske pihalne godbe vam igrajo. 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Loto vrtljak“. 16.45 Sprehodi instrumentov. 17.00 Studio ob 17.00. 18.25 Poje basist Friderik Lupša. 19.40 Minute z ansambлом in orkestrom p.v. Jožeta Privška. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Koncert iz našega studia. 22.20 S festivalov Jazza. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

CETRTEK, 5. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani. 9.20 Glasovi v ritmu. 9.40 Zapijmo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji.

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezn nas je v 78. letu starosti za vedno zapustil naš nepozabni mož, oče in stari oče

ALOJZ KOVAČIČ

iz Gor. Podboršta 1 pri Mirni peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znanec, vsem vaščanom, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja darovalcem cvetja, pevcem, kolektivom Novoteks, Gozdnega podjetja in železnice ter duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Marija, otroci in vnuki.
Mirna peč, Novo mesto, Kranj, Kamnik, Jesenice

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, brata in strica

ALOJZA TOMAZINA

iz Kočevja

se iskreno zahvaljujem za pomoč in tolažbo vsem znanec in prijateljem, gasilskim društvom, rudarjem, sodelavkam iz Tekstilane. Posebna hvala tov. Lesarju za požrtvovalno pomoč in tov. Erjavcu za poslovilni govor. Zahvaljujem se tudi godbi in župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojniku darovali vence in cvetje ter ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoča:
žena Milka in drugo sorodstvo.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 1. AVGUSTA: 10.30 - Napoved programa in EPP I. del - 10.45 - Gremo na morje ali v iribe? - 11.00 - Po domače - 11.15 - Kmetijski nasveti - 11.35 - EPP II. del - 11.45 - Naš razgovor (30 let ljudske tehnike) - 12.00 - Za vsakogar nekaj - 12.30 - Poročila - 12.50 - Cestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 - Zaključek programa

SREDA, 4. AVGUSTA: 16.00 - Napoved programa in EPP I. del - 16.20 - Tisoč in en nasvet - 16.30 - Poročila - 16.40 - Po domače - 16.55 - Humoristični kotiček - 17.20 - Disko klub brez imena - 17.50 - Oddaja za najmlajše - 18.00 - Zaključek programa

SOBOTA, 7. AVGUSTA: 16.00 - Sobotni vrtljak /napoved in pop glasba - 16.15 - EPP - 16.30 - Poročila - 16.35 - Smjemo se - 16.40 - Svetujemo vam - 16.50 - Narodnozabavna glasba - 16.57 - Melodija za slovo - 17.00 - Zaključek SV

OBIŠČITE

XXV. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM V KRANJU OD 6. DO 16. AVGUSTA

VELIKÁ IZBIRA BLAGA ŠIROKE POTROŠNJE IN KMETIJSKE MEHANIZACIJE.
UGODNI NAKUPI!

Josip Jurčič

1

ihotapec

I

Tik Gorjancev, ki ločijo kranjsko deželo od hrvaške, stoji v zatišju med vinskimi goricami prijazna vasica, ki šteje komaj deset hiš. Dasiravno se gospodarji med seboj različno imenujejo, vendarle imajo vaščanje večidel eno in isto ime v krstnih bukvah zapisano, kar potrjuje pravljico najstarejšega strica v vasi, da se je bil svoje dni v ta žleb en sam mož z juga čez mejo priselil in potem svojo veliko lastnino med sinove razdelil; tako je bilo kmalu iz enega deset gospodarjev, iz enega selišča cela vas.

Bilo je okoli božiča. Zvečer ob osmih je bila že tema kakor polnoči. Vrata po vasi so povsod že pozaprli in skrbno z zapahom zavarovali. Po nekaterih hišah so bili že celo luči pogasili in se spat spravljali, ker se jim je škoda zdelo svečave ali pa ker niso imeli silnega opravlja.

Pri Štivrniku, ki je imel konec vasi svojo poznizno hišico postavljeno, vendar se niso odvečerjali, torej je bila še vsa družina na nogah. Če pa rečemo vsa družina, ne smemo si misliti kope otrok, starih in mladih, in trume hlapcev in dekel, temveč videti nam je, da Štivrnik ni premogel več ko pol grunta, kajti drugega pol je bil že njegov praded sosedu v last prodal. Ker se pa grunt tako loči od grunta kakor veliko in majhno, treba je dalje vedeti, da je Štivrnik v primeri z drugimi kmeti gosposki le malo davka plačeval; zato je tudi lahko obdelal vse svoje zemljišče z malo svojo družinico, ki je štela z njim vred samo tri glave.

Stari Štivrnik je sedel na oglu klopi pri peči in je odrival za to, kar dela sploh svečnik. V

roki je držal dolgo hrastovo trsko in jo je vedno obračal in utrinjal, da je lepše gorela in sinu Francetu svetila, da se ni usekal, ko je iz debelega polena trske cepil. Izba je bila ena tistih, ki čedalje bolj ginejo v naših krajih in ki nas spominjajo starih časov, ko so se naši kmečki očetje, zidaje si svoja selišča, vedno še bali, da jih delajo samo zato, da jih čez malo let zopet Turki podero, in so jih zato stavili le bolj okorno in slabo.

Na pol otesani tramovi, ki so v svoji skupnosti steno delali, bili so od mnogoletnega dima črno ukajeni in obiti z mnogimi klini, na katerih je viselo vsakovrstno orodje. Po kotih je bilo veliko razlake: prazne posode in polne, vreče in druge stvari, tako da je človek skoro težko zapazil konec postelje, očetovega ležišča, malih dur v stransko stanicu, spalnico Štivrnikove Rezke.

„Kaj, mar misliš še kam iti nocoj, France, da tako fudlaš in hitiš? Kam se ti mudi, saj ne gori voda?“ spregovori stari Štivrnik in izpod sivih las vprašaje upre oči v krepkega sina, ki je res naglo tolkel in sekal poleno.

„Kaj vi veste, če se mi ne mudi!“ odgovori sin. „Precej po večerji pojdem, naj poleno scepim ali ne.“

„Kam pojdes?“

„K Rebrniku moram iti na Stene.“

„V krčmo moraš iti? E, Francek, Francek, kaj bi tvoja mati dejala, ko bi bila dočakala tebe takega, kakršen si zdaj. Kaj ti je treba okrog hoditi? Lačen nisi doma; če si žejen, pij vodo; in če le hočeš vina, pa grem gor v goro; saj veš, da hram še ni ves prazen. Kaj boš delal pri krčmarju Rebrniku?“ Tako je govoril oče in resno lice se mu je še bolj pooblačilo.

„E, kaj!“ zareži sin nejevoljen, „zmenjeno imam, da pridem. Če se na glavo postavite ali pa molčite, oče, to je vseeno pri meni. Jaz sem obljubil, pa je proč.“

Štivrnik vzdihne: „Saj sem že dostikrat dejal, da imaš ti svojo glavo in svojo trmo, ki mora zmerom veljati. Pa naj bode, kakor hoče; dolgo mi ne boš ugovarjal, Francek! Le dobro me pomni, dolgo ne, dolgo. To ti pa rečem: le glej, da ne boš ti in jaz zavoljo tebe pogubljen.“

Te besede očeve so sina vendarle malo zbudile. „Lepo vas prosim,“ reče, „ne bodite tako sitni. Zakaj, vraga, boste zavoljo mene pogubljeni? Sam hudir vam razložil, kaj javkate nad menoj, kakor bi me že z deveto verigo pripetega imel. Kaj je to tak greh, če grem k Rebrniku in se z dvema Hrvatoma zmenim, da jima culo tobaka prenesem čez Gorjance po kravjih stezicah, koder leblajtarji in biriči pota ne poznajo, in če mi za to vsak kak groš vržeta. Ali

mi pa denarjev dajte, da ne bom v nedeljo brez božjaka in bora kakor sveti Gol. Obleko imam tudi skoraj za petek in svetek ravno tisto; zaslužiti moram nekaj, naj bo s kontrabantom ali z vragom.“

„Saj prav praviš: z vragom boš zaslužil, kar boš s kontrabantom. Pa še po glavi jo boš dobil, ako te graničarji dobožo,“ pravi oče žalosten in obrača brlečo trsko.

„Graničarji naj se varujejo, da jim jaz prek glave ne dam,“ godrnja France ter skloni svojo velikansko postavo od klopi pokonci in zatakne široko sekuro med dve bruni v steni, kajti sestra Rezka je prinesla večerjo na mizo.

Medtem ko ta domača trojica tiho pri večerji sedi in le deklica včasih kako zine, hočemo vsaj mlajša dva bolj natanko ogledati.

Štivrnikov France je bil med vsemi fantini največji, kar jih je v fami cerkvi stalo vsako nedeljo za stoli. Da je tudi močen, to so vedeli njegovi vrstniki že od mladih nog in celo njegovi sovražniki so morali pritegniti, da ga v okraju ni, ki bi se Francetu mogel v bran postaviti. France si je bil pa te svoje moči tolikanj bolj v svesti, ker je videl in vedel, da so ga dekleta, ki skrivaj in med seboj marsikaj uganajo, obsodile, da ni nič kaj posebno lep, posebno ker je bil kozičav. Ker mu je bila mati zgodaj umrla in ker je očetu čisto manjkalo moškega značaja in odvažne besede, postal je mladenič kmalu svojeglav. Že od nature živ in nagel, bil je ravno v letih nerodnih brez vjajeti in brez krepke vodilne roke, skoraj sam sebi prepuščen. Vendar je imel dobro srce, bil je pošten po svojem in svojih sosedov mnenju in zlasti svojo sestro Rezo je neznano ljubil.

Nasprotnega značaja je bila Rezka, njegova tri leta mlajša sestra. Dasi najlepša dekle v vasi in v okolici, vendar še skoraj vedela ni za to svojo prednost, tem manj pa, da bi se bila zavoljo tega prevzela. Kakor je bil njen brat precej v ognju, bila je ona tiha in najrajša je gospodinjila doma in stregla in pomagala očetu. Le težko jo je prisilil brat včasih v nedeljo med druge deklice na plešišče, kjer naj bi znanje storila z Godeževim Tončkom, premožnim kmečkim sinom, ki je pošteni namen imel, Rezko v zakon vzeti, kadar mu oče kmetijo prepuste. Kakor brat njo, ljubila je tudi ona njega. Marsikaterkrat, ko očeva svarilna beseda ni nič izdala, pregovorila ga je ona, da ni iskal hrumeče družbe in veselih tovarišev.

Ko je nocoj videla, da se oče malo na jezo drže in da tudi France molči, jenalja je še ona pravit in vpraševati svoje reči.

Ko je oče Štivrnik zadnji požirek v usta zalozil in žlico po mizi poveznil, velik križ storil in

kučmo čez ušesa potegnil, rekel je Francetu: „Povej mi po pravici: ali si bil one dni tiste denarje tudi od Hrvatov tobakarjev v kontrabantu zaslužil?“

„Kje pak!“ sin kratko odgovori.

„Jaz pa tega nočem, da bi ti po takih potih hodil. Kaj ti je tega treba? Doma bodi, pravim,“ govori oče.

„Le vi doma bodite - brez denarja,“ reče France. „Pa mi kaj dajte, da ne bom brez nič ko deseti brat, ki brez malhe k hiši priberači.“

„Kje bom vzel, prismođa!“ reče Štivrnik, ki je pri vsem drugem tudi to lastnost imel, da je rajši v skrinjo spravjal in zaklepal kakor pa izdajal.

„Kaj, mar niste prašičev prodali?“

To je bilo potrpežljivemu starcu vendar preveč. „Kaj praviš? Ti merkaj ti! Ti malopridnost ti! Tako meniš, da moraš ti po grlu pognati, kar sem jaz težko pridobil? Bog me ne kaznuj! Ali boš morda ti plačal štivo, ali boš ti plačal desetinsko tele grajskemu gospodu, ker letos vrsta pride na našo hišo? O, ko bi bila rajnka mati tega doživela!“

Vzdihne in vstane stari mož izza omizja ter kobaca na klop in še eno stopnjo više v zapeček. Tam je na zlebčku visel velik molek. Oče Štivrnik ga sname, poišče in potiplje, kje je „vera“, potem pak se na pol uleže na trebuh in na prsi in jame moliti svojo večerno molitev, ki ni bila najkrajša.

Ko France moško korači iz hiše, tudi Rezka pobere žlice in sklade ter hiti za njim, da bi brata v veži pri ognjišču pogovorila in pregovorila.

„Lepo te prosim, France,“ jame sestra z milim glasom in ga ljubo pogleda s svojimi velikimi, plavimi očmi, „ostani doma, ostani! Lej, oče so stari, ne bodo dolgo, pa jih še zmerom ježiš in malokdaj jim storiš tako, kakor bi radi.“ Solze ji zapro besedo.

„Beži, beži; le še ti mi ne neslanari in puščobe ne prodaj,“ odgovori brat malo mehkeje. „Kaj, vraga, sem zato slabejši, če grem malo povasovat?“

„Povasovat? Kaj meniš, da ne vem, da si ti bil tisti, ki je graničarje v vinogradu otepel? Le nosi Hrvatom tobak čez mejo, še zaprli te bodo gosposka ali pa ustrelili.“

„Menda je vaju z očetom nocoj hudi duh obsedel!“ zadere se brat. „Pa to ti bom tudi povedala,“ govori sestra šepetaje. „Ljudje se menijo in meni se zdi, da je res. Ti zavoljo Mice zahajaš k Rebrnikovim v krčmo.“

Sotla nas od nekdanj družji

Milan Šepetavcu je stekla zibelka ob Sotli, v Gregovcih na Bizeljskem. Ko je odrasel otroštvu, ga je oče, vinogradnik in trgovec s konji in vinom, dal za vajenca v Zidani most, kjer je fant ostal od 1933 do 1939. Od tam je odšel v bivšo jugoslovansko mornarico v Boko Kotorsko in bil drugi krmilar na minopolagalcu „Mljetu“. Tako je dočkal vojno in se začel takoj prebijati domov. Ko je prišel do Slavonskega Broda, so ga zajeli Nemci. Kmalu jim je pobegnil ter pešal do Kapele Batine, od tam z vlakom nadaljeval pot do Zagreba in nato s kmečkim vozom do Kraljevca na Sotli, od koder se je peš napotil čez mejo naravnost v Gregovce.

Bilo je na dan 1. maja, ko se je šel prijaviti na občino. Doživel je neprijetno srečanje z nemško razpeloženim županom, ker ni pozdravil s „Heil Hitler“. Župan je zahteval naj govori nemško, čeravno je vedel, da ne zna. To je v Milanu vzbudilo notranji odpor.

„Na Bizeljskem tedaj ni bilo partijske organizacije,“ pripoveduje med obujanjem spominov na tiste čase. „Napredno Društvo kmečkih fantov in deklet ter Društvo prijateljev Sovjetske zveze sta se pasivizirali in tako smo mladi, ki nismo čutili z Nemci, iskali somišljenike drugod, predvsem pri bizeljskih rojakih v Zagrebu. V Gregovcih je zrasla močna enota mladih, ki smo šli v partizane.“ Vasiča, ki je štela komaj trideset hiš, je dala sedemnajst partizanov, čeravno je bila izseljena. Z Bizeljskega je pobegnulo čez Sotlo 80 ljudi in samo dva od njih sta vstopila v domo-

branske vrste. Drugi so postali ilegalci, aktivisti in borci NOV.

Ko smo oktobra in novembra 1941 prišli na Hrvaško, so nas tam lepo sprejeli. Za nas sta se začeli zanimati partijski organizaciji iz Klanjca in Slovenskega doma v Zagrebu, ki je tedaj deloval že v ilegali. V hrvaških partizanskih enotah smo bili Slovenci enaki med enakimi. Ocenjevali so nas po iznajdljivosti in pogumu kot vse druge borce.

V teh enotah je Milan Šepetavc napredoval od borca do politdelegata, komisarja čete, komisarja bataljona in namestnika komandanta vojnega področja. Osvoboditev je dočkal kot komisar varaždinskega vojnega področja.

Reke Sotle po njegovih besedah ljudje ob njej niso nikoli čutili kot mejo in tega niso dosegle niti žične pregrade v medvojnih dneh. Kurirji so jih uspešno premagovali in vzdrževali vezi med slovenskimi in hrvaškimi borci za osvoboditev domovine. Spomin na te vezi oživlja tudi spomenik, ki so ga v soboto odkrili na Bizeljskem. Milan Šepetavc, ki so ga februarja izbrali za predsednika odbora za njegovo postavitve, se je lotil te dolžnosti z veliko vnemo.

Milan Šepetavc, ki ga občani poznajo predvsem iz let, ko je predsedoval občinski skupščini v Brežicah (1962 - 1967), je človek, ki nikoli ne miruje in je tudi kot upokojenec družbeno-politično aktiven, ne bi pa bil pravi Bizeljanec brez svoje krpe vinograda, kjer nad vse rad preživlja svoj prosti čas.

JOŽICA TEPPEY

OBISK V MUZEJU – Pionirji tabora „Šutjeska 76“ so si v več krajih ogledali kulturne in druge zanimivosti. Na sliki: v Posavskem muzeju so prisluhnili besedam kustosa, ki je razlagal, kaj vse premore ta kulturna ustanova. (Foto: J. Pavlin)

Jugoslavija v malem pod šotori

V Šmihelu pri Novem mestu se je končal tradicionalni tabor „Šutjeska 76“ z 78 pionirji iz vseh republik in pokrajin – Spominki, doživetja in naslovi novih prijateljev bodo mladi jugoslovanski rod spominjali na tedne, v Novem mestu in Dolenjskih Toplicah

23. julija se je v Šmihelu pri Novem mestu končal slovenski tabor „Šutjeska 76“. Osemindeset pionirjev, ki so predstavljali na tem že tradicionalnem srečanju Jugoslavijo v malem, se vrača v Štip, Prištino, Veliko Gradišče, Zrenjanin, Tivat, Zenico, Kaštel in Sežano.

S seboj so odnesli spominke, ki so jih izmenjali med bivanjem v Sloveniji, nešteto prijetnih vtisov z izletov, športnih tekmovanj in kulturnih srečanj, naslove mnogih novih prijateljev, v srcu pa veselje in žalost obenem: veselje ob skorajšnjem snidenju z domačimi in žalost zaradi slovesa s tovariši in prijatelji.

2. julija so se odprla vrata Internata v Šmihelu, ki je združil pod svojo streho mlade iz vse Jugoslavije pod geslom „Naj živita bratstvo in enotnost vseh jugoslovanskih narodov!“

Zadrega ob prvem srečanju se je kmalu umaknila porajajočemu se tovarištvu, ki se je v treh tednih spletlo v neštete trdne vezi. V Novem mestu in pod šotori v Dolenjskih Toplicah je resnično zazivel nepovratno prijateljstvo. Ko je zjutraj in zvečer iz mladih grl zadonela jugoslovanska himna, je iz vseh mladih oči, ki so bile uprte v zastavo, sijala zavest, da so eno, da pripadajo Titu in domovini in da so le-tej pripravljeni zvesto služiti.

Program tabora je obsegal kulturne prireditve, obujanje spominov NOV v pogovorih z borci, obisk pomembnih kulturnozgodovinskih in naravnih znamenitosti naše ožje domovine, razna športna srečanja in še kaj.

Pionirje so med drugimi sprejeli in pozdravili predstavniki novomeške občinske skupščine, predsednik ZZB Slovenije Janko Rudolf in predsednik Zveze pionirjev Slovenije Stane Repar. Obiskali so partizansko P.zo 20, muzej v Brežicah,

PREVEČ ZAŠČITE DIVJADI

Vaščani Ajblja blizu Banjaloke v kočevski občini zadnje čase zelo negodujejo zaradi škode, ki jo povzroča divjad na poljskih pridelkih. Menijo, da uživa divjad preveč zaščite in da prav zaradi naglega zmanjševanja obdelovalnih površin prihaja v takšnem številu na njive. Navzlic številnim protestom še niso dosegli zelenega cilja, zato menijo, da bi Zveza lovskih druženj nujno morala zmanjšati stavež divjadi.

Titovo rojstno hišo in spominski dom v Kumrovcu, spomenik Matije Gubca, kostanjeviško Formo vivo in stalne razstave v gradu. Spoznali so lepote Gorenjske in Postojnske jame. V Novem mestu so si ogledali tovarno Novoteks, Labod in Krko, bili pa so tudi gostje kasarne Milan Majcen v Bršljunu.

Ruska granata v Krki

V juliju je to že tretja najdba nevarnih ostankov vojn – Nesreče ni bilo, kar pričča o dobrem pouku civilne zaščite

V ponedeljek, 19. julija, so kopalci na bregu reke Krke nasproti nekdanjega kopaljšča in sedanjega gostišča Loka v Novem mestu našli v vodi granato. Strokovnjaki so ugotovili, da gre za protitankovsko granato ruskega porekla iz druge svetovne vojne. Kaliber je bil 75 milimetrov, tehtala pa je okoli 15 kilogramov.

Najbrž nihče ne bo ugotavljal, od kje in kako v Krki sovjetski projektil, zanimivo pa je vsekakor, da so samo letos junija našli na območju občine Novo mesto kar tri nevarne ostanke minulih vojn. Že omenjeno sovjetsko protitankovsko granato je takoj po najdbi v gozdu pri Škrjančah razstrelil izkušeni pirotehnik Martin Jerele, 14. julija pa so otroci našli granato tudi v Žalovičah. Da je v novomeški občini še veliko nevarnih ostankov minulih vojn, pričča tudi podatek, da je neki občan našel 26. julija granato tudi ob cesti Dolenjske Toplice – Bušinec.

Lani so v novomeški občini našli 12 prežečih smrti, samo letos julija pa kar tri. Spodbudno je, da se ni ob najdbah pripetila nobena nesreča, kar pričča, da so šolarji in dijaki, mladina je namreč najbolj pogost najditelj nevarnih ostankov vojn, v okviru pouka civilne za-

ščite in predvojaške vzgoje zelo dobro poučeni o ravnanju z nevarnimi najdbami. To pa hkrati pomeni, da je tovrsten pouk tudi učinkovit.

M. B.

22. julija je bil v internatu poslovnih večer. Poleg pionirjev in vzgojiteljev so se ga udeležili tudi vzgojitelji, ki so pred tremi tedni pripeljali pionirje v Šmihel. Že naslednje jutro so se druga za drugo poslavljale skupine pionirjev, ki so se z avtobusne postaje odpeljale na vse strani.

JANEZ PAVLIN

Tabor Šutjeska je uspel. Želimo, da bi tudi vsa naslednja srečanja tako pripomogla k oblikovanju in krepitvi duha mladih graditeljev naše socialistične Jugoslavije.

ŠTUDIJSKI TABOR NA VINICI

Republiška konferenca klubov OZN organizira od 2. do 10. avgusta v sodelovanju z občinsko konferenco klubov OZN Črnomelj poletni študijski tabor, ki bo tokrat v Vinici. Namen tabora je obdržati celovitost dela tudi med počitnicami, izobraževati mlade in pripravljati kadre za delo v organizaciji klubov OZN in ZSMS, obenem pa izkoristiti prijetna taborjenja ob Kolpi.

KOMPASOVE POTI PO SSSR, VENDAR TOKRAT DRUGAČE

V razstavišču Kompasove poslovalnice na Titovi cesti v Ljubljani so odprli včeraj turistično razstavo SSSR, ki z reklamami, prospekti, plakati in spomeniki kaže predvsem tiste sovjetske kraje in zanimivosti, koder vodijo tudi Kompasove izletniške poti.

Na otvoritvi so prikazali tudi nekaj turističnih filmov. Med najzanimivejšimi je bil zlasti film o Gruziji, sovjetski republiki, ki jo zadnje čase spoznavamo tudi iz filmov, predvajanih na televiziji. V nekajminutnem filmu so Sovjeti prikazali tudi priprave Moskve na olimpijado leta 1980.

MALČKI NA SPREHODU – Čeprav je čas dopustov, je v vzgojnovarstveni ustanovi v Kočevju še precej otrok. Lepo vreme izrabijo za sprehode po mestu, držče se za vozle vrvice. (Foto: F. Brus)

Z žebliji nad kopalce

Tisti, ki je nastavlil desko z žebliji na travniku ob Kolpi, očitno ni pomislil, kaj vse bi se lahko zgodilo

Urejenih kopaljšč je v Beli krajini bore malo, zato ni čudno, da so bili travniki ob Kolpi pred zadnjim dežjem polni kopalcev, ki so v tej najčistejši in najtoplejši slovenski reki iskali osvežitve. Primer strojnega klučavničarja Jožeta Pluta iz Gradca pa opozarja, da lahko nič hudega sluteči kopalec naleti tudi na kakšno zelo bodečo presenečenje.

„Z ženo sva se v nedeljo odpravila ob Kolpo pri Otoku. Avto sva parkirala na travniku, kjer pobira lastnik

10 dinarjev parkirnine. Da bi prišla do vode, sva šla peš po poti čez travnik, last Antona Križana. Na srečo je bila žena obuta v „japanke“, sicer bi se vse skupaj bolj žalostno končalo,“ je pripovedoval Plut.

Plutova žena je namreč stopila na skrito desko, v katero je bilo s konicop navzgor zabitih več žebelijev; ta past – očitno je, da jo je nekdo nalašč nastavljal – se je zapčila v podplat „japanke“.

„Kaže, da je tisti, ki je to nastavljal na pot, hotel preprečiti vožnjo z avtomobili oziroma „kaznovati“ tistega, ki bi se peljal čez travnik. Pri tem gotovo ni pomislil, kaj bi se zgodilo, če bi kakšen bos otrok ali drug kopalec stopil na žeblje. Gotovo bi lahko našel boljše pot, da bi preprečil vožnjo po travniku: postavil naj bi ograjo, postavil tablo z napisom ali karkoli drugega. Gotovo tudi ni pomislil, da v nedeljo v vsej Beli krajini ni mogoče zakrpati dveh avtomobilskih gum. Morda je hotel na ta način v Beli krajini zadržati turiste...“

Plut je takoj po tem dogodku šel k lastniku travnika Križanu, vendar ga ni našel doma. Starejša ženska v Križanovi hiši pa je na vse to dejala: „Kaj pa naša trava?“

A. B.

Takih grozečih žebelijev bi se še indijski fakir izognil.

TEŽAVE S SLADOLEDOM ITD.

Tudi v naši dolenski metropoli je izbruhnila vročina, kakršno komaj da pomnijo naše balice. Pregreti Novomeščani se hlade, kakor kdo ve in zna. Nekateri se namakajo v Krki, drugi trumoma odhajajo na morje v goljufivem upanju, da se bodo v njem ohladili. Jaz ne spadam ne med prve ne med druge. Strašansko rad pa imam sladolede. Menda kar preveč rad. To je moja slabost. A da bi bil to kak poseben problem za naše ljubo gostinstvo, tega do nedavnega nisem niti slutil.

Tako sem neki torek proti večeru zavil prav na drugi konec mesta v gostišče z velikim vrtom. Že ko sem kora-

kal čez most, so se mi ob misli na sladolede cedile sline. Našel sem prostor – prisedel sem h kolegom, ki so se že sladkali. A kaj bi jaz s takole porcijo!

– Želite, prosim? me je prijazno vprašala mlada natakarka.

– Trojno porcijo sladoleda. Mlademu bitju so se široko razprle oči in nekaj časa je brez besed strmela vame, kot bi bil naročil krokodila v nojevi omaki. Ker sem videl, da ne razume, sem ji želel pomagati:

– Pa prinesite četverno porcijo!

– Štiri porcije, ali ne?

– Ne, eno četverno. V eni

posodi.

– Prinesem potem štiri žlice?

– Ne, eno samo žlico.

Brez besed se je obrnila in odšla na posvet. Čez nekaj trenutkov se je vrnila.

– Ne bo šlo. Nimamo take posode.

Na pomoč mi je priskočila kolegica:

– V čem pa servirate na primer pasulj?

Natakarka je zbegano naredila neko nedoločno krettno, ki naj bi ponazarjala posodo za pasulj.

– Ja, tako bi menda šlo. Bom takoj prinesla.

Odšla je, a naše mize se je previdno izogibala. Čez čas,

ko je bila moja dobra volja vse manjša, želja po sladoledu pa začuda vse večja, sem vstal in jo poiskal.

– Ne gre, ni prave posode! mi je ponovno pojasnila. Prinesla bom štiri porcije. Drugič pa prinesite posodo s seboj.

Zdaj sem bil jaz tisti, ki sem onemel od začudenja. A vdal sem se v usodo in v stopljeni sladolede in čakal. A glej, naenkrat se je od nekod pojavila šefinja strežbe. Zelo prijazno me je vprašala, če sem jaz tisti in če zares želim četverno porcijo. Ko sem ji pritrtil, je dejala:

– Takoj jo dobite!

Bravo! Tako se ravna z gosti. Bil sem spet dobre volje. A ne za dolgo. Tam pri aparatu za sladolede je stal direktor in šefinja mi je ponovno prišla pojasniti:

– Oprostite, a ne morete dobiti četverne porcije. Direktor ne pusti! Lahko pa dobite štiri porcije.

Res sem jih dobil. In tudi štiri žlice zraven, čeprav sem potreboval samo eno. Pa plačati sem moral takoj pri priči, čeprav tega niso zahtevali od nobenega drugega gosta.

Tako, vidite, lahko postane čisto navaden ljubitelj sladolede gostinski problem.

IVA KRŽE